

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı
23 Mayıs 2019 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940)

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU
2'nci Toplantı
23 Mayıs 2019 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Millî Savunma Komisyonu saat 21.30'da açıldı.

Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 00.40'da toplantıya son verildi.

23 Mayıs 2019 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.30

BAŞKAN: İsmet YILMAZ (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Refik ÖZEN (Bursa)

SÖZCÜ: Cemal BEKLE (İzmir)

KÂTİP: Mustafa Hidayet VAHAPOĞLU (Bursa)

BAŞKAN – Millî Savunma Komisyonun değerli üyeleri, değerli milletvekillerimiz, ilgili kurumlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonunun 27’nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı 2’nci toplantısını açıyorum.

Toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940)

BAŞKAN - Gündemimizde Meclis Başkanlığınca 23 Mayıs 2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (2/1940) esas numaralı Askeralma Kanunu Teklifi yer almaktadır.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz ancak görüşmelere başlamadan önce kamu kuruluşlarından gelen arkadaşlarımızı sizlere tanıtmak istiyoruz.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, gerçekten, 1927 yılından bu yana askerlikle ilgili yapılan reform niteliğinde bir teklif Komisyonumuza geldi. Şöyle: İlk olarak, Şirin Ünal başta olmak üzere, reform niteliğindeki bu teklifi hazırlayan milletvekillerimize, değerli bakanlarımıza, Bakanlığımızın değerli temsilcilerine, kamu kuruluşlarımızın değerli temsilcilerine huzurlarınızda teşekkür ediyorum. İnanıyorum ki bu reform niteliğindeki teklif Komisyonumuzdan da gereken desteği alacaktır diyorum ve teklifin tümü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Şimdi, teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere ilk sözü, teklif sahibi İstanbul Milletvekili Sayın Şirin Ünal’a veriyorum.

Sayın Ünal, buyurun.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sağ olun Sayın Komisyon Başkanım.

Değerli Komisyon Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz, sayın bakan yardımcılarımız, kıymetli bürokratlarımız, çok değerli arkadaşlarım; Askeralma Kanunu Teklifi’imiz, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacı, öngörülebilir olması, sürekliliği sağlaması, eğitim ve mesleki gelişim ihtiyacını karşılaması, eğitilmiş insan gücü kaynağının etkin ve verimli şekilde kullanılması amaçlarıyla hazırlanmıştır.

Teklifimiz ekranda sunulan devlet kurumlarıyla koordine edilmiştir. Temel olarak Askeralma Kanunu Teklifi taslağımız, bu taslağın yasalaşmasıyla birlikte 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu yürürlükten kaldırılacaktır. Bu kanun teklifiyle bağlantılı olarak değişiklik yapılması gereken ana kanunlar ise 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ile 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu’dur.

Yükümlü kaynağımız, bir doğum yılındaki ortalama erkek nüfusumuz yaklaşık olarak 700 bin kişidir. Bu 700 bin kişinin 280 bin kişinin yükümlüler dışında kalacağını, 420 bin kişisini ise askere alacağımızı farz ve kabul ediyoruz.

Ayrıca, bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti'nin silah altına alınabilecek erkek nüfusundaki birikimi 2,2 milyondur değerli kardeşlerim. Bunlar ise ekranda sunulduğu şekilde askerlik sisteminin dışında kalmıştır.

Bu ekranda aslında teklifimizin tümünü, yeni askerlik sistemimizi anlatmak mümkün. Yükümlü kaynağımızın biraz önce birikenler ve her yıl ilave edilenlerle 700 bin kişi civarında olduğunu sizlere arz etmişim. Temel olarak burada yükümlü kaynağımızın sağında ve solunda dövizle askerlik ve bedelli askerlik var, bunlar kalıcı hâle geliyor. Bunun altında yükümlü erbaş ve er sistemimiz geliştirilerek devam edecek; bunun yanında, yedek astsubaylık ilk defa ihdas edilecek; yedek subaylık müessesemize devam ediyor.

Müsaade ederseniz yükümlü erbaş ve er konusundan başlayacağım. Ancak bundan önce, bu tasarının özündeki ana maddelerden bir tanesi de askerlerimizin ekonomik şartlarının düzeltilmesi yönünde. Mesela harçlık sistemi var; er ve erbaşlarımıza birinci altı ayda harçlık vereceğiz, ikinci altı ayda da asgari ücretten az olmamak üzere yine harçlık vereceğiz, muhtaç asker yardımı en az asgari ücretin yarısı kadar olacak, toplu taşıma askerlerimize bedava olacak, müze ve ören yerleri bedava olacak. Bunlar askerlik esnasındaydı, askerlik sistemi sonrasında ise Türk Silahlı Kuvvetlerine personel temininde ilave puan vereceğiz askerlerimize, TOKİ'de öncelik vereceğiz ve hizmet borçlanmasını devlet karşılayacak.

Yükümlü er ve erbaşlarımız lise mezunu ve altı eğitim kurumlarından gelen kardeşlerimizden oluşacak ancak isteğe bağlı olarak lisans ve lisansüstü insanlardan da veya meslek yüksekokullarından da yükümlü erbaş ve erlerimiz olabilecek.

Şu anda temel askerlik on iki aydı yani bir yıldır ancak bu önerdiğimiz sistemde bunun altı ayını mecburi, diğer altı ayını da isteğe bağlı olarak yine on iki ay üzerinden götüreceğiz. Birinci altı ayın birinci ayında temel askerlik eğitimi görülecek dört hafta süreli, beş ay da kıta hizmeti görülecek. Hem temel askerlik eğitimi süresinde hem de kıta hizmeti süresinde erbaş ve erlerimize harçlık verilecek. Altı ayın sonunda isteyenler terhis olabilecek. Terhis oluş esnasında gönüllülük esasına göre devlet soracak askerlerimize “Bir altı ay daha devam etmek istiyor musunuz?” diye, devam etmek isteyenler yine harçlık olarak kendi istekleri doğrultusunda, devletin de ihtiyaçları doğrultusunda seçim usulüne tabi olarak ikinci altı ayda görevlerini tamamlayacaklar. Bu ikinci altı ayı tamamlayan erbaş ve erlerimizden uygun olanlar devletin ihtiyacına göre sözleşmeli erbaş, er veya uzman erbaş olabilecekler. Bunların ileride astsubay olma şansları var, astsubay olanların subay olma şansları var yani yükselmelerinde önleri tamamen açık.

Yedek astsubaylık müessesesine geçiyorum, ekranın orta bölümünde olan. Bunlar genelde meslek yüksekokullarını bitiren adaylarımız arasından seçilecek ancak isteğe bağlı olarak lisansüstü ve lisans bölümünü bitirenler de bu sistemin içine girebilecekler. Bunların temel eğitimi ve sınıf eğitimi toplam iki ay. Bu süre içerisinde yine harçlıklarını almaya devam edecekler. Temel eğitimden sonra on ay kıta hizmetleri var, bu da maaşlı olacak, aynen şu anda yedek subayların aldığı gibi. On iki ayı tamamlayanlar terhis olabilecekler. Bunlardan gönüllülük esasına göre devletin ihtiyacına göre, yine seçim esaslarına göre yeterli miktarda astsubay da olabilecek.

Yedek subaylık müessesemiz hâlen şu anda bir yıldır, bir yıl olarak devam ediyor. Yedek subay yapamadığımız kardeşlerimizi yürürlükten kaldıracığımız sistemde altı ay -özellikle üniversite mezunlarını- kısa dönem askerlik yaptırıyoruz, bu kısa dönem askerlik uygulamasına bu şekilde son veriyoruz.

Ekranın sol alt köşesinde ise erteleme yaş sınırları var. Sol sırada liseden başlayıp meslek yüksekokullarıyla devam eden statüyü, sağ tarafta ise mevcut süreyle tasarıdaki süreleri sizlere sunuyoruz. Genelde birkaç yıllık bir kısaltma söz konusu bu ekranda da.

Tabii, maaş, OYAK hakkı, lojman hakkı, sağlık, hastane ve diğer sosyal güvencelerle askerlerimizi şu andaki konularından daha iyi bir konuma taşımayı amaçlıyoruz.

Yeni askerlik sisteminin devletimize ilave maliyetinin -ekranda detayları sunulduğu şekilde- yaklaşık olarak 3,15 milyar Türk lirası civarında olacağını tahmin ediyoruz, etki analizi. Buna karşılık tahmini gelir durumumuz, bedelli askerlikten yaklaşık 4,5; dövizli askerlikten de 620 milyon olmak üzere, toplam 5 milyar Türk lirasından fazla bir kaynak bekliyoruz. Tabii, bunların hepsi tahmin, üzerinde de olabilir, biraz altında da gerçekleşebilir.

Evet, 1927 yılında yürürlüğe giren 1111 sayılı ve 1076 sayılı Kanunlarımızın yerine her iki kanunumuzdaki, biraz sonra maddelere geçtiğimizde detaylarını göreceğiz... Askeralma Kanunu Teklifi'mizin ülkemizin güvenlik ve savunma ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde olduğunu, sistemin sürdürülebilir olduğunu... Askere gelen kardeşlerimizin daha iyi şartlarda çalışacaklarını umduğumuz güzel bir teklife huzurunuzda geldik. Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ünal.

Şimdi de Millî Savunma Bakanlığımız adına Bakan Yardımcımız Şuay Alpay.

Şuay Bey, sizi dinleyelim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Saygıdeğer Bakanım, Değerli Başkanım ve Komisyonun değerli üyeleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilim efradını cami, ağyarını mâni bir yaklaşım içerisinde çerçeveledi, ben de iki hususa işaret etmek istiyorum. Birincisi, bu sistem başından da ifade ettiğimiz gibi çok eski, 1927 tarihli 2 tane kanunun ilga edilmesi yaklaşımı üzerine dayanıyor ve yine bununla ilgili olarak 211 sayılı İç Hizmet Kanunu, 926 sayılı Personel Kanunu ve toplamda 18 kanun ve 1 kanun hükmünde kararnamede değişiklik öngörüyor. Köklü ve sistematik bir değişiklik olduğunu çok rahatlıkla ifade edebiliriz.

Asıl önemlisi, 3 nirengisi var, 3 dayanağı var. Birincisi: Demin değerli vekilimin etraflıca ifade ettiği gibi, izah ettiği gibi, yükümlü er ve erbaşlarla alakalı olarak yedek astsubay ve hâlihazırda devam eden yedek subaylık sistemi. Bir diğeri bedelli askerlik. Bedelli askerlik, bildiğiniz gibi, önceki dönemler itibarıyla dönemselsel olarak uygulanan, toplumsal ve siyasal taleplerle birlikte gündeme gelen ve bununla birlikte değişik tartışmalara da konu olan yaklaşımları da birlikte getiriyordu. Biz bu sistemle bedelli askerliği sistemin bir parçası hâline getiriyoruz. Bedelli askerlikte temel prensip, kanun metninde olduğu gibi, yoklama kaçağı ve bakaya olmaması şartı, yaş şartını çıkarıyoruz. Şu an itibarıyla teklif metninde bedelli askerlik için öngördüğümüz ücret 40 bin gösterge rakamının ilgili katsayıyla çarpımı ve onun da altı aylık yedek subay maaşıyla çarpımıyla ortaya çıkan rakamdır, bu da takriben 31 bin TL civarında şu an itibarıyla, yaklaşık olarak söylüyorum. Ama bunu yaparken 420 bin civarında yoklama kaçağı ve bakaya durumunda olan vatandaşımız var, silahlıta almak durumunda olduğumuz ve bedelliden yararlanabilecek olan vatandaşımız var. Ancak yoklama kaçağı ve bakaya olanlar, malum, kanun metninde yer aldığı üzere bedelliden yararlanamayacak. Bir defaya mahsus

olmak üzere geçici maddeyle düzenleme yaptık ve bir defaya mahsus olmak üzere hâlihazırda yoklama kaçağı ve bakaya olanların müracaat etmeleri hâlinde kuraya girebileceklerini yani bir defaya mahsus bu imkândan yararlanabileceklerini düzenlemiş olduk.

Bir başka önemli mesele “dövizli askerlik” dediğimiz alan ve bu, uygulaması devam eden bir uygulama. Bu da yurt dışında üç yıl süreyle oturma ve çalışma izni bulunan vatandaşlarımıza tanınan bir imkândı, bir haktı; bu da yine sistemin önemli bir parçası olarak devam ediyor. Buradaki tek temel değişiklik, dövizle askerlik uygulamasında da bedelli askerlikte olduğu gibi burada da aynı yaklaşımlar içerisinde, işte 40 bin gösterge rakamının maaş katsayısı -artı altı aylık yedek subay maaşıyla- çarpımıyla ortaya çıkacak rakamı biz dövizli askerlik miktarı olarak belirlemiş olduk. Dolayısıyla da burada sistemin 3’üncü ayağı da dövizli askerlik.

Burada üzerinde önemle durulması gereken bir başka mesele, bütün olarak bunu bir ekosistem olarak değerlendirdik. Ekosistem içerisinde de silahaltına alınan er ve erbaşların on iki ayı tamamladıktan sonra -demin değerli milletvekilim de ifade etti- yükümlü yani zorunlu askerlik yapmak durumunda olan vatandaşlarımızın askere alınması hâlinde ilk bir ay temel askerlik yapacak, ardından beş ay kıta hizmeti yapacak ve bu süre içerisinde zaten şu anda mevcut uygulamada da harçlık devam ediyor biliyorsunuz. İkinci altı ay, birinci altı ayı bitiren evladımıza, yükümlü askerimize diyeceğiz ki: Arzu edersen ve biz de seni istersek, kriterlerimizi sağlarsan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ilgili kriterlerini sağlanan kaydıyla ikinci altı ay için seni sistemde istekli olarak devam ettirebiliriz. Bununla ilgili olarak sağlanan birtakım haklar ve imkânlar var. Bir ekosistem olarak öngördük, dolayısıyla da bir bütün olarak bakıldığında Türk Silahlı Kuvvetlerinin saygınlığını, caydırıcılığını, operasyon gücünü artırmaya dönük, dönemin şartlarına, çevresel risk ve tehditlere cevap verebilecek yaklaşımlar içerisinde bir yapı oluşturmaya çalışıldı. Genel yaklaşım olarak da bunu söyleyebilirim Sayın Bakanım.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şuay Bey, teşekkür ediyoruz.

Diğer Millî Savunma Bakan Yardımcımız Alpaslan Kavaklıoğlu.

Alpaslan Bey, eklemek istediğiniz bir şey varsa buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – Değerli Başkanım, Millî Savunma Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli arkadaşlarımız; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Bugün hem Bakanlığımız için hem de milletimiz için çok önemli bir kanun teklifini burada görüşüyoruz. Öncelikle hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Arkadaşlarımız bahsetti, burada temel olarak Türk Silahlı Kuvvetlerimizin yükümlü ihtiyaçlarını, temel ihtiyaçlarımızı gözeterik hazırlanmış bir teklif olarak görüyoruz biz bunu ve milletimizin de ihtiyaçlarını karşılayan, sürdürülebilir bir teklif olarak görüyoruz. Bu konu üzerinde çok uzun konuşmak istemiyorum, tartışılacak, konuşulacak. Komisyonumuzun da destek olmasını bekliyorum.

Hepinize tekrar saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kavaklıoğlu’na biz de teşekkür ediyoruz.

Şimdi teklifin tümü üzerinde görüşlerini ifade etmek isteyen Komisyon üyelerime söz vermek istiyorum.

Sayın Çelebi, buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Şahsınızda Komisyon üyelerimizi, milletvekillerimizi, ayrıca değerli misafirlerimizi saygıyla selamlıyorum.

Bir toparlayacak olursak eski sisteme ne yenilik getiriyor? Baktığımızda, tek tip askerlikle kısa, uzun dönem ayrımı kalkıyor, altı aya düşüyor; birinci yenilik bu. Yani bu sayede ilkokul, ortaokul ve lise mezunlarına on iki ay olan askerlik altı aya iniyor; birinci değişiklik bu.

İki: Bedelli askerlik sistemin ayrılmaz bir parçası hâline getiriliyor, evet.

Üç: Yedek astsubaylık statüsü ek olarak getiriliyor.

Şimdi, tek tip askerlik zaten Işık Koşaner Paşa zamanından beri çalışılan bir proje, o zamandan beri gelen toplumun bir talebi, felsefesi doğru. Zaten 460 bin kaçak olma sebebi aslında biraz sürenin uzunluğuyla da alakalıdır, sürenin kısılmasıyla kaçakların da azalacağını değerlendiriyorum.

Şimdi, merak ettiğim şey, öğlen aslında tam da cevabını alamadım, yani on iki ay askerlik yaparken dahi yetmeyen kaynak, altı ay yapınca nasıl yetecek? Buna net bir cevap hâlen alabilmiş değiliz. Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacının 400 bin olduğu söyleniyor ama altı aya düştüğünde bu sayının en azından 700 bine, 800 bine çıkacağını hâlen değerlendiriyorum çünkü önceden bir senede 1 kişi veriyorduk, şimdi, bir senede 2 kişi vereceğiz, 2 kişiye ihtiyaç duyacağız. Zaten bu nedenle 2 büyük önlem almış hazırlayanlar. Bir: Erteleme yaşı yaklaşımı. Yaş limitleri mesela lisede 29'dan 22'ye düşürülmüş. Zaten yasanın özüne baktığımızda daha çok kıtadaki erler, şu an aslında yüzde 70 lise ve altından oluşuyor. Bundan sonraki süreçte de bana göre yüzde 90 ve üzerinde lise ve altı artık yükümlü er ve erbaş olarak devam edecek gibi gözüküyor şu an yani lise ve altını askere çekmeye yönelik hamleler olduğunu görüyorum; o doğru bir hamle.

İkincisi, altı ayı cazip kılma yani altı aydan sonraki altı ayı cazip kılma amaçlı hamleler var. Burada ciddi destekler var, asgari ücret kadar harçlık, TOKİ'de öncelik, ferdi kaza sigortası, tersi müteakip hizmet süresi kadar GSS, alımlarda ilave puan... Bu alımlardaki ilave puanlarla ilgili de ciddi bir şerhimiz olacak yani 100 puanlık bir sınava giren, yükümlü erbaş olarak hizmetini yapan bir kişinin 20 ek puan alması veya meslek yüksekokulu mezunlarının 25 ek puan alması bence bir kadrolaşma sinyalidir. Bunu kabul edemeyiz, bunu baştan söylüyorum.

Bedelli askerlikte bir ay temel askerlik yapılacak. Seferberlik zamanında da bunların kullanılacağını öğlen teyit ettik. Bununla ilgili bir değişiklik yok. Burada bedelli askerlikle ilgili bizim hassasiyetimiz şu: Yani sabit bir rakamdan ziyade ihtiyaç fazlası yükümlülerin bedelliden faydalanması amaçtı ama buradaki yaklaşım biraz daha sabit; 145 bin-150 bin gibi bir rakamdan bahsediliyor. Bu da bana göre zaten sınırlı olan kaynağın bir beka sorununa evrilebilecek bir duruma gelebileceğine işaret ediyor diye değerlendiriyorum.

Yedek astsubaylığa gelelim, diğer konu. Açıkçası, bana göre gereksiz bir statü, diğer ordularda da uygulanmayan bir model. Askerî ihtiyaçtan doğduğunu da düşünmüyorum. Muhtemelen meslek yüksekokullarından terkler çok fazla -bunun farkındayım- o tarafları takviye etmek için askerî kanuna konulmuş bir düzenleme olarak değerlendiriyorum. Ama biraz önce bahsettiğim gibi, yükümlü erbaş ve erlerin niteliği düşecek. Zaten yüzde 70'i lise ve altından oluşuyordu -baktığımızda ben- yüzde 20 civarı meslek yüksekokulu terkler ve meslek yüksekokulu mezunlarından oluşuyor. Biz bunları da alıyoruz, o tarafa veriyoruz, oldu yüzde 90 lise ve altı. Kıtadaki erbaş ve erin niteliği düşecek, buna hazır olmamız gerekiyor.

Yedek subay durumuna baktığımızda, yedek subay olumlu bir kavram. Zaten kullanıyoruz; takım komutanı, hudut karakol komutanı, kol komutanı, artı Silahlı Kuvvetlerin edinemediği tabipler, mühendisler, psikologlar... Bunları Silahlı Kuvvetler yetiştiremez, bu ihtiyaçtır. Evet, yedek subaylar olmalı. Sefer zamanında subay ihtiyacı karşılanır, onunla ilgili hiçbir sorun yok ama yedek astsubaylarla ilgili tereddütlerimiz var. Şunu sormak istiyorum: Astsubay kadrolarımız 2020, 2021, 2022 yıllarında

ne kadar doluluk oranına ulaşacak? Yani FETÖ darbesi nedeniyle 20 bin kişilik bir açığın olduğu söylenmişti, ben bu kadroların 2020-2025 periyodu arasında doldurulacağını ve yedek astsubaylığa gerek olmayacağını düşünüyorum.

Kaynak niteliğini söylemiştim, diğer ordularda uygulanmadığını söylemiştim. Bir de o maddede bir açıklık var, vekilim birazdan açacak o konuyu. Orada “istekli olanlar yedek astsubay olabilir” diyor. Yani fazla başvurursa kontenjandan, nasıl belirlenecek? Kurayla mı, başka bir şart mı gelecek? Yani bedelli askerlikte olan “kura” ibaresi buralarda yok, burada bir muğlaklık var. Onu vekilim açacak birazdan.

Yükümlü erbaş ve erlere geldiğimizde, altı artı altı... Tekrar kaynak sıkıntısına dikkat çekiyorum, beka problemi yaşanmasını istemiyorum.

Eğitim merkez komutanlıklarındaki kapasite sıkıntısına dikkat çekiyorum. Yeni ilave eğitim birlikleri yapılacak mı, bu önemli. Eğitim süresi sekiz haftadan dört haftaya düşünce, özellikle terörle mücadele harekâtı ve hudut birliklerine sevk edilecek yükümlülerde eğitim zafiyeti olacağını değerlendiriyorum. Bu da geri dönülemez hukuki ve idari sorunlar yaratacaktır. Ayrıca, eğitim süresinin ve hizmet süresinin kısalması şekil ve ruh disiplinine yansıtacak, muharebeye hazırlanma süresini uzatacak, hazırlıklar yetersiz kalabilecektir.

Diğer bir madde, bedelli askerlik uygulamasının sürekli hâle gelmesiyle lise ve üstü eğitim alan yükümlü adayı kitlerde yüzde 40 insan kaybı oluyor. Yani yüzde 40'lık bir kayıp askere gelen kitlenin niteliğini etkiliyor. Bu durum ise şurada önemli: Mürettebatta kullanılan sistem bazlı harp vasıtalarından... Nedir onlar? Top, obüs, havan, zırhlı araçlar, yeni nesil tekerlekli araçlar, silah üstü ve personel teçhizatı olarak kullanılan yeni nesil elektronik yazılım bazlı sistemler ve optiklerde beklenen verimliliği azaltacak, sistemlerin yanlış kullanımından kaynaklanacak sorunlar nedeniyle işletme, bakım ve idame giderleri artacak, ömür devirleri kısılacaktır. Bu, o yükümlü erbaş ve erin niteliğiyle alakalı bir durumdur. Böyle bir hassasiyet var. Dolayısıyla onları eğitmekte geçen süre de artacaktır. Bir üniversite mezununu eğitmek için harcayacağınız süre ile diğerlerine harcayacağınız süre farklı olur. Bu arada onu da sormak istiyorum. Tüm eğitim sisteminin değişmesi gerekiyor bu durumda. Ferdî, sınıf, branş, oryantasyon, mürettebat, birlik, MDE, DDE, harbe hazırlık eğitimlerinin yeniden incelenip değiştirilmesi gerekiyor. Bu yapıldı mı? Ne kadar sürecek? Artı, bana göre, azalacak eğitim niteliğiyle birlikte mevcut eğitim ve harbe hazırlık standartları da düşecektir. Bu düşecek midir size göre, düşmeyecek midir; onu sormak istiyorum.

Artı, şu çok önemli: Birliklerde işlenen disiplin ve diğer suçların mahkeme süreçleri çok yüksek ihtimalle askerlik süreçleri içinde sonuçlanmayacak. Dolayısıyla, hatalı bir işlem yapan, vukuat işleyen kişiye o anda cezayı veremeyeceğiniz için o birlikteki disiplin de zafiyete uğrayacak. Yani mahkemeye vereceksiniz, askerliği bitirip gidecek adam, ondan sonra ceza vereceksiniz. Burada disiplinin tesisi ve diğer suçların engellenmesi bakımından, bana göre, olumsuz etki yaratacaktır.

Erden general olmak olayı... Vekilimle aramızda biraz önce tartıştık, dedi ki: “İlköğretim mezunu er/erbaş olan bir kişi general olabilecek.” Bu, şu anki sisteme göre mümkün değil. İlkokul mezunu kalarak general olabilir mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Olmaz.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Tümü üzerinde görüşmeler bittikten sonra size söz vereceğim.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Yok, tamam. Bu yanlış anlaşıldığı için bunu açıklamak da önemli oldu. Zaten 20 yaşında başlayan bir kişinin mevcut düzende 57 yaşında general olabileceğini hesaplamıştık öyle; o da en iyi ihtimalle. Orgeneral olamıyor, yaş haddine takılıyor.

Bedelli askerlik boyutuna geldiğimizde; şimdi, ücretle ilgili bir tartışma var. Öğlen “15 bin lira olursa 800 bin kişi başvurur, bu da Silahlı Kuvvetlerin ileriki dönemde ihtiyacıyla ilgili, kaynakla ilgili bir sıkıntı yaratabilir.” denildi ama şöyle bir şey var, 15 bin lira yaparız, 800 bin kişi başvurur, gene 100 bini alırız; buna engel değil. Dolayısıyla, bence bu konuda tekrar bir müzakere yapmamız faydalı olacaktır.

Artı, yoklama kaçakları ve bakaya için bedelliden yararlanma maddesinde bence bir sorun var, o da şu: Ne kadar süre içinde başvurulacağı yok, bir. İki: 460 bin yoklama kaçağı ve bakaya olduğunu söylüyoruz. Şimdi, bunlar başvurdu, bunlardan 50 bini ilk başvuruda kazandı, gitti, bedelliden yararlandı; 400 bini yararlanamayacak mı? O da muğlak ya da onları diğer kaynağa almak istiyorsunuz gibi bir düşünce olabilir. Bunun açıklanması önemli bizim için. Yani 50 bini giderse 400 bini yine yararlanamayacak, madde boşa gidecek gibi bir durum ortaya çıkıyor.

Diğer bir itiraz, TOKİ’den öncelikli ev sahibi olma. Şimdi, altı ay fazla askerlik yapsın diye biz TOKİ’den öncelikli konut hakkı veriyoruz, güzel ama profesyonel askerlere -işte, komutanlarımız burada- yıllarını verenlere vermiyoruz, altı ay askerlik yapacak diye TOKİ’den öncelikli ev hakkı veriyoruz. Ciddi bir haksızlık bu. Profesyonel askerlere de, şimdiye kadar ev sahibi olamamış sözleşmeli er/erbaş, uzman erbaşlarımız, astsubaylarımız, subaylarımıza da TOKİ’den öncelikli konut hakkını vermemiz lazım. Vereceksek hepsine vermeliyiz diye düşünüyorum.

O yüzden ben bunu tam bir reform paketi olarak algılamıyorum çünkü sözleşmeli erlerin yakıcı sorunları var, uzman er/erbaşların sorunları var, astsubaylarımızla ilgili ciddi sorunlar var -işte burada başkanlarımız- onlarla ilgili de önergelerimiz olacak ileriki dönemde, biraz sonra.

Geneli bu kadar Sayın Başkanım, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, teşekkür ediyorum.

Sayın Sancar, buyurun.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli komutanlarım; öncelikle, tabii, 1927 yılından bu yana, doksan iki yıl sonra “peygamber ocağı” dediğimiz askerliğimiz değişiyor; hatta değişmiyor, yeni bir yasa çıkıyor. Onun için, ben, bu akşam, doksan iki yıl sonra, Türk milletini çok yakından ilgilendiren bu kadar önemli bir yasada Sayın Millî Savunma Bakanımızın hem komutanlık yapmış olması hem de Savunma Bakanı olması itibarıyla burada olmasını dilerdim. Bence böyle önemli bir yasada Millî Savunma Komisyonuna izahatlarını Sayın Bakanın da kendisinden dinlemek isterdim, bunu önemle arz ediyorum. Yani bu önemli bir yasadır, Sayın Bakanın burada bulunması bu işin önemini daha çok hissedilmesini sağladı. Bilmiyorum, yurt dışında mı, şehir dışında mı? Ama bu, doksan iki yıl sonra ortaya çıkıyorsa bunun önemsenmesi gerekir, oldubittiye gelmemesi gerekir. Türkiye Cumhuriyeti’nin tüm fertlerini uzaktan yakından mutlaka ilgilendiriyor; 15 yaşındaki çocuğu da ilgilendiriyor, 35 yaşındaki gurbetçiyi de ilgilendiriyor.

Tabii, diğer açıdan, bu yasanın değişmesinin ana sebeplerinden birini eğitilmiş insan gücünün etkin olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinde kullanılması olarak beyan ettiniz. Eğitilmiş insan gücünün, Türk Silahlı Kuvvetlerinde eğitilmiş insan gücünün etkin kullanılması ile -öğlen aldığımız izahatta- ilkökul mezunu olarak orduya giren bir kişinin generalliğe yükselebilecek olması ya da “devamlı askerlik yasası” denildiğinde, kışlaya er olarak giren birisinin general olmasını çok tutarlı bulmuyorum, açık söyleyeyim. Yani eğitilmiş insan gücü ile ilkökul mezunu erin general olması arasındaki bağlantıyı

sizlerin nasıl kurabildiğinizi merak etmekteyim. Bu bence çok önemli bir uçurumdur. Yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin cumhuriyetin kuruluşundan bu yana misyonu ve vizyonu çok önemlidir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda en önemli paydaya sahiptirler. Onun için -öğlen de arz etmişim, tekrar bunu önemle istirham ediyorum- bunun açılması lazım, ne olduğunu Türk milletinin bilmesi lazım. Yani yeni askerlik yasasının sloganı şu olmamalı: Sayın Bakanın ağzından, Sayın Cumhurbaşkanının ağzından, Sayın Millî Savunma Bakanlığı yardımcılarının, Sayın ASAL Komutanımızın ağzından şu izahat başlamamalı ilk maddede: "Kışlaya ilkokul mezunu giren bir er general olacak." Yani bu bir askerlik yasasının cazibesi olmamalı. Biz Türkiye Cumhuriyeti'nin lojistik yapısını, lokasyonunu, kritik konumunu iyi biliyoruz. Bunlar bizim Askerlik Yasası'nı değiştirmemiz için bir done olmamalı, istirham ediyorum. Bunun medyada paylaşılması, konuşulması... "Askerlik yasası" dediğinizde, ilk çıkan, "Kışlaya er olarak giren, general olacaktır." Bu bir şey değil yani bence kıstas olmamalı sayın komutanlarım, sayın bakan yardımcılarım. Ben bunu önemle istirham ediyorum, bunun altı çizilerek önce... Millî Savunma Komisyonu üyesi bir milletvekili olarak bana mikrofon tutulduğunda: "Sayın Vekil, söyleyin bakalım..." İkkokul mezunu bir erin nasıl general olacağını cevabını ben öğrenmeliyim bu gece, bilmeliyim. Sadece Cumhuriyet Halk Partisi olarak değil ki tüm Türkiye Büyük Millet Meclisinin üyeleri bilmeli. Yani söyleminiz olduğu için söylüyorum Sayın Komutanım, yanlış anlamayın, ben ilk notumu aldım, ilkokul mezunu olarak orduya giren bir kişi generalliğe yükselebilecek. Bunu bir kıstas olarak bir kenara koyalım. Bunun maddelerini almak ya da ayrıntılarını öğrenmek isterim.

Ayrıca, er olarak giren kişinin hangi kademelerden geçerek, hangi sınavlardan geçerek, dışarıdan bir okul bitirmek zorunda olup olmadığını da biz bilmeyerek; bu yükselim, bu terfi hangi mülakatlara göre, hangi kıstaslara göre, hangi sınavlara göre, hangi sözlüye göre yapılacaktır? Bir ÖSYM kontrolünde midir, bir YÖK kontrolünde midir ya da bunun harp akademileriyle ilgili doğrultusu nedir? Yani "Birbirine kıyasla alaylı-mektepli ilişkisinde akademiler bu anlamda pasifize edilmiş olur mu?" diye sormadan edemiyorum.

Diğer açıdan, yine 1111 sayılı Askerlik Yasası'ndan yola çıktığımızda, askerliğin altı aya indirilmesi mutlaka Millî Savunma Bakanlığımızın asker ihtiyacının karşılanmasıyla doğru orantılıdır. Profesyonel askerliğe doğru bir geçiş var gördüğüm kadarıyla. Bunu olumlu buluyorum, olumlu görüyoruz yani altı ay askerliğin yapılması, en azından gelecekler. Ama diğer açıdan da tabii, -gündüz aldığımız bilgilerde de- 2 milyon 200 bin yükümlü var; 1 milyon 600 bini öğrenci, 600 bin yoklama kaçağı ve bakaya var. Bir sefere mahsus verileceği söyleniyor ama diğer açıdan da bu kişiler yoklama kaçağı ve bakaya. Bir 600 binden söz edildi, bir de 460 binden ama -yine aldığımız bilgi- bir yıla mahsus, örneğin 2020'de 145 bin bedelli askerlikten faydalanacak bir kontenjan olduğu söylendi bize. 145 bine göre kıyaslarsak; 600 bin kişide sadece bakayalar ve yoklama kaçakları girse 450 bini boşta kalacak, açıkta kalacak. Bu müracaatlara girerlerse bu kişiler, siz direkt bu 450 bin kişiyi yoklama kaçağı olduğu için alacak mısınız askerliğe? Bu yoklama kaçakları ve bakayalar alenen yakalanacak mı, askerliğe sevk edilecek mi, durumları ne olacak; bu da meçhul. Yani şöyle: 600 bin kişi başvuracak bu kuraya gireyim diye, bir kooperatif çekilişi gibi. Çıkmayanlar ne yapacak? Bunun sonuyla ilgili bir kararınız var mı? Mesela, bunu vatandaş biliyor mu? Bu 600 bin kardeşimiz yarın yeni askerlik yasası çıktığında bu kuradan faydalanamazsa, ki 600 bin kişi sadece yoklama kaçağı ve bakaya, bir de yeni vatandaşlar, yeni kardeşlerimiz girecek bu kuraya 20 yaşında, 21 yaşında, 22 yaşında, 23 yaşında. Yani benim tahminim, 1 milyon vatandaşımız bu işe başvuracak. Bilmiyorum, takdir sizlerindir, belki bir istatistiki bilginiz vardır ama bu, tahmin. Bu 600 bin kişinin 100 bini bu kurada bedelli askerliğe talip olabilir ya da kazanırsa bu hakkı, 500 biniyle ilgili nasıl bir uygulama düşünüyorsunuz Millî Savunma Bakanlığı olarak? Bu 500 bin kişi size başvurduğunda, kimliğini deşifre ettiğinde ya da alenen ikametgâhları tespit edildiğinde askere mi alacaksınız acilen? Alırsanız zaten, sizin başka askere ihtiyacınız kalmıyor,

500 bin kişi otomatikman giriyor baktığınızda. Bir de bunun 100 bin olacağı meçhul. Yani belki bu 145 bin kişinin 15 bini kuraya girecek, dışarıdan giren 200 bin kişi, 300 bin kişi katılacak. Onun için, burada, ben rakamlarla ilgili muğlaklık görüyorum. Neden görüyorum? 600 bin yoklama kaçağı ve bakaya ciddi bir nüfustur yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin er mensubundan, er nüfusundan fazladır. Böyle bakarsak bununla ilgili bir karar verilmesi lazım, netleştirilmesi lazım.

Diğer açıdan, sayın bakan yardımcısı -gündüz konuştuk, yine söylüyorum- bedelli askerlik için verilen tarihler, yine aynı iktidar döneminde, 2011 yılında 30 bin lira, 69 bin kişi faydalanmış, 69.073 kişi. 2014 yılında, bundan beş yıl önce 18 bin lira, yaklaşık 200 binin üzerinde vatandaşımız faydalanmış, 203 bin kişi. 2018’de, bundan altı ay önce 15 bin lira; şimdi 31 bin lira. Yani bu rakamları siz neye göre çıkarıyorsunuz? Yani bu rakamlar bir ihtiyaç hasıl oluyor da buna göre mi toplanıp “Hadi ya, bu yıl da bunu toplayalım.” mı diyorsunuz? Bana 30 bini, 18 bini, 15 bini, 31 bini biri anlatsın yani. Devalüasyon desen değil, enflasyon desen değil. Bu ülkede TEFE, TÜFE... Hiçbiri değil. 15 bin liranın altı aylık bir dönemde 31 bine çıkmasının kıstası nedir? Bu bedeli neye göre belirlediniz? Şimdi, 15 bin lira veren vatandaşımız daha askerliğini yapmadı. Daha ocak, şubat, mart, nisan, mayısta askere gidecekler var. Siz şimdi bu yasayı çıkarıyorsunuz, 31 bin lirayı veren de bir günden kaybetti. Biri 15 bin, biri 31 bin. Hangi adalet, hangi hak, hangi hukuk? Bunun bu kadar artmasının... “Madem bir ihtiyaç vardı, beş ay önce göremediniz mi, dört ay önce göremediniz mi? Üç ay evvel bu paralı askerlik alelacele çıkarken göremediniz mi?” diye sormadan edemiyorum çünkü arasında çok ciddi bir rakam var.

Değerli arkadaşlar, bu ülkede asgari ücret 2 bin lira yani 31 bin lira on beş buçuk aylık asgari ücret, on altı aylık asgari ücret ve bir ayda yükümlü ediyorsunuz, geliyor askere. Dershanede öğretmen, çıkıp geliyor. Bir de hasbelkader, tam sınavlarının önüne de denk gelirse öğretmenlikten de vazgeçiyor. Ama bununla beraber ısrarla söylüyorum... Ki bugün, bundan sonra, enteresandır tabii, artık bizler de Millî Savunma Komisyonu üyesi olunca gurbetçiler de yazıyor yani bu da Allah’ın bir lütfü olmuş. Ali Özşan diye bir kardeşimiz yazmış, Pazarcıklı, İsviçre’de yaşıyor: “Sayın Vekilim, biz de takip ediyoruz, bu işlere nereye gidecek, nereye varacak? Tam bu sohbetin üzerine olunca ben de WhatsApp’tan yazdım: Yanlış anlamayın dedim, orada asgari ücret kaç para, ne kazanıyorsun? “Ya, Vekilim, parasında pulunda değiliz ama ben 3.750 frank maaş alıyorum.” dedi. Sayın Komutanım, 3.750 frank 22.800 lira para yapıyor, aynı parayı alıyorsunuz. Buradaki gariban on altı ay para ödeyecek parası peşinse. Krediye baktım şimdi, maşallah, kredi çıkmış, bu yasa çıkmadan, bedelli askerlik kredisi, hemen bankalar bekleyip durur; 36 bin lira ödeyecek, 36 bin lira bir yılda, 3.033 lira taksitle. Şimdi, bu ülkede yaşamak suç mu ya? Yani İsviçre’de yaşayan bir buçuk aylık asgari ücretle askere gelmeden askerliği ödeyecek de Türkiye Cumhuriyeti’nin vatandaşı memleketini terk etmediği için suçlu mu olacak? Bunun kıstasını neye göre belirliyorsunuz? Dövizle askerlik diye ayırmayın o zaman, deyin ki “bedelli askerlik” herkes TL’ye çevirsin. Yani sizin dövizli askerlik diye söylediğiniz kelimeler burada kırtasiye fazlalığından başka bir şey değil. Siz dövizle askerliği ayırmamışsınız ki. Dövizle askerlik eşittir, euroya bölün 31 bin, marka bölün, franga bölün; böyle bir şey yok arkadaşlar. Yani bu memlekette 2 milyon 200 bin yükümlü var, Allah rızası için, bu 2 milyon 200 bin kişinin karşılığında da 6 milyon işsiz var. Gurbetçi vatandaşımızı tabii ki ben saygıyla karşıyorum, hasbelkader gitmiş Almanya’ya, İsviçre’ye işçilik yapıyor ama bana yazdığı yazı burada, “3.750 frank burada asgari ücret Vekilim.” “Kaç para yapıyor?” dedim, 22 bin 800 lira yazdı Ali Özşan. Metin Çıbık diye bir kardeşimiz “Almanya’da 2.250 euro maaş alıyorum.” dedi. Yani arkadaşlar 31 bin lira Türkiye için ya. Gurbetçiyle bunu aynı tutarsanız, yurt dışındaki çalışanla Türkiye’deki vatandaşı aynı tutarsanız bu adaletli olmaz, bunun adaleti de olmaz. O, askere gelmiyor bir de bakın, o, Almanya’da kalıyor, İsviçre’de kalıyor. Siz burada vatandaşı haklı olarak temel eğitime alıyorsunuz, ben bunu kabul ediyorum, Peygamber ocağıdır, bir ay mutlaka gitsin ama buradaki insanın yaşamını derdest ediyorsunuz ya. Adam neredeyse “Altı ay yapayım da

kurtulayım bu işten.” diyecek duruma geliyor. İşsizliğin 6 milyonu bulduğu bir ülkede 31 bin lira para istemek, bir ay yükümlülük yapmak ağır bir külfet olur, lütfen, dövizli ile bedelliği ayırın ya da dövizliyi kaldırın, bedelliye herkes başvuruyor, eurosunu olan da doları olan da frangı olan da TL ödüyor deyin bu iş kapansın. Ama yurt dışındaki asgari ücret ile Türkiye’deki asgari ücret bir değil ve çok farklı, ne olur, bunu bir ayırın. 22 bin 800 lira maaş alan kardeşimiz “Tek çıksın, ben 10 bin euro da veririm, bu iş kapansın.” derdinde ve onlar için bu iki aylık maaşa tekabül ediyor, yanlış anlamayın çok büyük bir para değil. Yani iki aylık asgari ücreti 7.500 franktan 45-50 bin lira yapıyor, ben de size bunu 10 katı yapın demiyorum, euronun farkı kadar yapın demiyorum ama bir fark olmalı yani gelir farkı varsa gider farkı da olmalı. Çünkü her asgari ücretli askerlik yapacak diye demiyorum ama öğretmeni var, memuru var, hasta bakıcısı var, hepsinden bize telefonlar geliyor “Ya Vekilim, 15 bini kaçırdık, vallahi battık.” diyorlar, 31 bin çünkü.

Ha, ikinci mesele, benim görüşüm, bunu bedelli yapıyorsak, bedelli de bundan sonra kalıcıysa bir şeyleri alıştırma alıştırma geçirmemiz lazım, bir safahat olması lazım. Öncelikle bu 600 bin kişinin Millî Savunma Bakanlığımızca, ASAL Komutanlığımızca bir filtreden geçirilmesi lazım. 600 bin kişinin yaşlarını, konumlarını, mevkilerini, iş durumlarını, maddi durumlarını gözden geçirmesi lazım. Bu 600 bin kişi içinde 40 yaşında, 45 yaşında 100 bin, 200 bin kişi çıkıyorsa bu 45 yaşındaki kardeşimiz bir aylık gelir, bedelliği de öder ama bu 600 bin kişinin içinde 22 yaşında varsa bunun da bir ayrımının yapılması lazım. “Biz kuraya tabi tutuyoruz.” diyorsunuz ama daha beş ay evvel bir aydan dolayı bu memlekette yüz binlerce insan bedelliden faydalanamadı. Niye o zaman beş ay evvel yaş getirdiniz, şimdi yaş sınırı yok? Yani onun için, doksan iki yıl sonra değişen bir yasanın arkasında kimsenin soru işareti yaşamaması lazım, kimsenin “Bu neden böyle oldu?” dememesi lazım. Ben 2014’e takılmıyorum, 2011’e de takılmıyorum ama bizler milletvekili olduk, aynı Meclisten geçirdik 15 bin lirayı, şimdi aynı Meclisten 31 bin lirayı geçiriyoruz. Aynı Meclisten üç ay sonra 45 bin lirayı mı geçireceğiz? Aynı Meclisten altı ay sonra 50 bin lirayı mı geçireceğiz? Bunun bir çizgisi olması lazım. Lütfen, bu memlekette işsizlik had safhada, yokluk had safhada. Sayın Cumhurbaşkanının çok önemli bir sözü var “İş adamının evladı evlat da oradaki işçi Mehmet Bey’in evladı evlat değil mi?” dedi, o zaman, o işçi Mehmet ağabeyin evladının 2 bin lira asgari ücret aldığını düşünerek lütfen bu işleri tesis edelim, bu işleri kuralım. Ramazan, mübarek günde hiç kimse üzülmesin, yarın bu yasa çıktığında Sayın Cumhurbaşkanımızın bahsettiği o işçi Mehmet ustanın da evladı da askerlik yapabilsin ya da bedelliden faydalanabilsin. Ben bunu önemsiyorum, bu konunun devamında eğer aynı şekilde geçecek olursa da Cumhuriyet Halk Partisi olarak şerh koyacağımızın bilinmesini istiyorum Sayın Başkanım, Sayın Bakanım.

Tabii, diğer açıdan, biraz önce Sayın Çelebi Vekilimin de söylediği gibi, bu yedek astsubaylık meselesi tam açılmış bir noktada değil ve yedek astsubaylıkla ilgili “isteğe bağlı” diyorsunuz ama kura geliyor. Paralı askerlikte de öyleydi, daha evvel 145 bine kadar galiba kura yoktu ama şimdi, bugünden itibaren duyduğumuz bilgiye göre bundan sonra paralı askerliğin tamamı kuraya tabi. Yedek astsubaylığın kıstası nedir? Yedek astsubay kuraya tabi olacak mı yoksa yedek astsubay talebiyle ilgili bir sınırınız var mı? Yani biz 50 bine kadar, biz 100 bine kadar başvuran yüksekokul mezunlarını kesinlikle yedek astsubay yapacağız diyecek misiniz yoksa bir kuraya tabi tutacak mısınız? Yoksa bu muğlak ifadeyle isteğe bağlı... Nedir isteğe bağlı, ben bunun açıklanmasını istiyorum. Yani isteğe bağlının kararını kim verecek; bakan mı verecek, başbakan mı verecek, cumhurbaşkanı mı verecek, ASAL komutanı mı verecek? Bu kişilerin hangi muameleye maruz kalacağını bilerek bu işe adım atmaları gerekir.

Sayın Bakanım, şimdilik geneli üzerinden söylüyorum tabii ama diğer açıdan da yine, biraz evvel sayın vekilim de söylediler, değerli arkadaşlar, Allah uzak eyesin, yaklaşık iki günde bir, üç günde bir biz bu memlekette şehit veriyoruz. Şimdi, yeni bir askerlik yasası çıkarıyoruz diye reklam yapar gibi bu TOKİ vaatleri nedir? Ölen uzman çavuşlarımız, ölen astsubaylarımız, ölen polislerimiz TOKİ'den ev almadı da neyin reklamını yapıyoruz ya? Doksan iki yıl sonra yeni askerlik, TOKİ vaadi yani bankanın kredi kartı reklamı gibi. Allah rızası için, ölen kardeşlerimiz TOKİ'den niye almadılar ev? Niye ölen şehitlerimize TOKİ'den ev hediye etmedik de şimdi bu şans veriyoruz? Yapmayın Allah aşkına, TOKİ vaadi varsa Silahlı Kuvvetlerimizin her personeli için olsun, şerefle ben yanında dururum. TOKİ rezidans yapmayı bırakır, toplu konut yapar, aslanlar gibi ev sahibi yapar. Ama bunu lütfen, peygamber ocağı olan bir yerde vaat olarak kullanmayın, hiç hoş bir şey değil. Ev için kimse askere gitmez, kimse müzelere bedava gireceğim diye askere gitmez, hiç kimse babam otobüse bedava binecek diye askere gitmez. Biz hâlâ Denizli'de kına yakıp gönderiyoruz, davulla zurnayla garajdan uğurluyoruz. Askerlik peygamber ocağıdır. TOKİ vaadini yanlış buluyorum, hoş bulmuyorum. Verin ama bugünden itibaren uzman çavuşlarımıza, astsubaylarımıza, teğmenlerimize, hepsine verin ve taksitleri varsa ödesinler ama bunun bir yeni askerlik vaadi olarak şu kanunda geçmesini üzücü buluyorum. Şunu mu demek istiyorsunuz: “2019’a kadar yapan yaptı, kalan kaldı, giden itti, haydi yenilere biz TOKİ verelim.” E, olur mu, hoş olur mu? Bir önceki uzman çavuşumuz üzülmez mi? O “Ben niye bu işe girdim.” demez mi? Onun için, TOKİ vaadinizi lütfen tüm Silahlı Kuvvetlerimize, tüm jandarma kuvvetlerimize, tüm emniyet kuvvetlerimize verelim ama bunu Millî Savunma Bakanlığının bir askerlik yasası içinde getirmeyelim, bu başka bir şey olsun. Bu, Şehircilik Bakanlığımızın bir vaadi olsun, bir söylemi olsun ve tümünü kapsasın. Yani bu, insanlarda bir ayırım yaratıyor. Yeni askerlikle ilgili endişeniz mi var, askere geleceklerle ilgili bir endişeniz mi var? Acaba “Biz buraya asker bulamayız.” diye bir sorun mu yaşıyorsunuz da TOKİ vaadinde bulunuyorsunuz, müze vaadinde bulunuyorsunuz ya da ailesine bakım vaadinde bulunuyorsunuz? Bunlar askerliğin tartışılacağı yer olmamalı bence. Burası Plan ve Bütçe Komisyonu değil Millî Savunma Komisyonu, ne olursunuz, peygamber ocağını incitecek söylemlerden uzak duralım. Peygamber ocağının, 1923 yılından bu yana Türk Silahlı Kuvvetlerinin, şanlı ordumuzun hiçbir vaade ihtiyacı yok. Allah'ın izniyle, Çanakkale'de 6 metre cephede iki dakikada ölen şehitlerimizin ruhunu incitmeyelim. Biz askerliği askerlik çizgisi içinde konuşalım, askerlik iskeleti içinde konuşalım. Vaatle, şununla bununla uzman çavuşa gerek yok, göreceksiniz, bu yasa çıksın, siz gelen taleplerden başınızı kaldıramayacaksınız, bırakın kurayı, “Artık yeter, sağ olun.” diyeceksiniz. O kadar uzman çavuş, o kadar astsubay, o kadar subay, o kadar erbaş gelecek, ben bunu biliyorum. Zaten ülkemizde vatandaşımızın en özeli, en kutsalı askerliktir. Bir de üstüne üstlük bir ekonomik kriz var, 6 milyon kişi işsiz, askere gidecek, kardeşimiz 4 bin lira, 5 bin lira maaş alacak -Allah daha fazla versingidecek yurt dışında orada özel harekât tazminatı alacak. E, şimdi, burada bunlar ile TOKİ... Yani ne demesini bekliyorsunuz? “Hadi oğlum, biz ev sahibi olacağız, sen askere git.” Böyle bir şey yok, ben bunları kabul etmiyorum. TOKİ vaadinizi lütfen başka bir yerde kullanalım, tüm Silahlı Kuvvetlerimize tahsis edelim, bu yeni yasada çıkmasın.

Yine, biraz evvel de söylediğim gibi, yeni askerliğin maliyetinden bahsediyorsunuz, bedelliden bahsediyorsunuz. Bedelliyle ilgili, bence bir sefere mahsus, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin bakayalarının azalması adına, 145 binle sınırlı kalmasını doğru bulmuyorum, madem bir sefere mahsus veriyorsunuz... Ve yine söylüyorum, bakın bu çok önemli, pazartesi sabahı bu yasa çıksın, salı günü Türkiye'de hepimizin başı ağrıyacak. Muğlak bir ifade, 600 bin bakaya var, 145 bin kişi alacaksınız. Bununla ilgili, madem bir sefere mahsus çıkıyorsa deyin ki: “Kardeşim, bu askerlik 17 bin lira, 20 bin lira.” 600 bin kişi faydalansın ama bir yaş sınırı koyun madem üç ay evvel yaptığınız gibi, beş ay evvel yaptığınız gibi. Ondan sonra deyin ki: “Evet, yeni askerlik yasası çıkmıştır, 2020'den sonra hayırlı olsun.” 20

yaşında, 19 yaşında, 21 yaşında gelsin. Ama şimdi elimizde bu kadar bakayanın biriktiği, 2 milyon 200 bin yükümlünün olduğu bir memlekette 145 bin kişiyle sınırlarsanız yine bir üzüntü, yine bir hüsrana ve Silahlı Kuvvetlerimiz için yine bir bakaya ordusu çıkar ve çıkacak, çıkacak göreceksiniz ve bununla ilgili de ne yapacağımızla ilgili sıkıntı yaşayacağız. Şu anda ordunun mensubu kadar bakayayı yeniden kışlaya getirmek zorunda kalacağız, o da mağduriyetler yaratacak işiyle ilgili, aşıyla ilgili, eviyle ilgili. Bunların çok önemsenmesini ben istirham ediyorum.

Şimdilik geneli üzerinde görüşüm bunlar. Tabii, ben yine söylüyorum: Asker ocağı, peygamber ocağıdır. Bir günde çıkmaz, iki günde çıkmaz ama bununla ilgili çalışma yaptığınızı söylüyorsunuz. Aynı çalışmalarını yedi yıldır görüyoruz ve yedi yıldır işte bu rakamlar ortaya çıkıyor. Neye göre belirlendiğini hâlâ bilemiyorum. Her yıl talep değişiyor. Ama şu anda 31 bin liraya çıkardığımız yasayı konuşurken 15 bin lirayı verip sırada bekleyenler var, daha yirmi günlük askerliğini yapmamışlar var. Onunla bunun arasındaki ince çizgiyi Değerli Bakan Yardımcımızın ve komutanlarımızın belirleyeceği düşüncesindeyim.

Yine, altı ayla ilgili -bu aciliyet gerektirebilir- kışladaki kardeşlerimize artık bu müjde duyuruldu, onlar bu hayırlı haberi bekliyorlar. Bu hayırlı haberi de -bunun iktidarı muhalefeti yok- bu Komisyon olarak inşallah verme şansımız olur. Ama tamamını bir günde çıkaralım derseniz, biraz evvel sadece bir kısmını saydığım sorunlar yarın Millî Savunma Bakanlığımızın kapısında devasa sorunlar olarak ortaya çıkacaktır, bunu bilmenizi istirham ediyorum.

“İsteğe bağlı” gibi, “istekli” gibi ya da “talep edildiği” gibi muğlak ifadelerin çıkarılarak net ifadelerle “Yedek astsubaylık için başvuracak kişi sayısı budur, sınavı budur, şu tarihte girilecektir. Olursa olur, olmazsa da asker olur.” gibi, bakayalarla ilgili de “Kuraya girdiniz, paralı yaptınız, yaparsanız yaparsınız, yapamazsanız kışlaya girersiniz...” Çünkü bakaya, siz onu bırakamayacaksınız, müracaatta bulunacak size, TC’si sizde, e, 450 bin kişiyi yeniden de salamayacağınıza göre 450 bin asker demektir bu.

Bunların tamamının çok daha ince ayrıntılarla görülmesini önemle istirham ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sancar, teşekkür ediyoruz.

Sayın Erdoğmuş, buyurun.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, kıymetli hazırım; hepinizi saygıyla selamlıyor ve mübarek ramazanışerifin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

20’lerin bir yasası şu anda reform niteliğinde bir değişimle karşı karşıya. Tabii ki her şeyden önce bunun olumlu bir adım olduğu gerçeğini biz de kabul ediyoruz. Aslında askerlik tecrübesi itibarıyla belki de ülkemiz dünyada çok az bu şekilde bir imkâna, bir değere sahip olan ve o tecrübesini de bugün muhtemeldir ki biraz daha profesyonel yani asrımızın, günümüzün ruhuna uyarlayarak bir adım atma arifesindeyiz, eşliğindeyiz. Bunun tabii ki olumlu yansımaları olacak. Biz prensip olarak, ilke olarak torba yasası mantığıyla hazırlanan birtakım bu tür girişimlerin, tekliflerin temelde muhalefet şerhini koyuyoruz ve bunun esasıyla ilgili, usulüyle ilgili de önceden bir altyapısının hazırlanarak, kamuoyu buna hazırlanarak, kamuoyuyla paylaşarak, kamuoyunda bunun olgunlaşması sonucunda yasa tekliflerinin daha çok insanların karakterleriyle de toplumun özünü de daha rahat bir şekilde kabul göreceği düşüncesini taşıyoruz.

Şimdi, tabii ki sadece askerî bir tecrübeden bahsetmiyoruz. Askerlik, malumunuz, başlı başına bir sanattan ibarettir. Elbette, askerlik sanatının icra edilmesi, ne kadar çok toplumsal alanda bu sanatın kabul görmesi onun revacını da o kadar kıymetli kılar. Biz hem tecrübe hem de sanat açısından ülkemizin böylesine bir şansa sahip olduğunu ifade etmek isteriz.

Şimdi, bedelliden başlamak istiyorum ben de. Tabii, çok fazla tekrara düşmemek istiyorum çünkü vekil arkadaşlarımız güzel bir şekilde izahatta bulundular. Ücreti konusunda -nazik bir ifade olmayabilir ama- adil olmayan bir sonuçla karşı karşıyayız. Neden? Çünkü ekonomik olarak çok güçlü biri ile çok zayıf olan birinin bedelinin şartlarında eşit muamele görmesinin, böyle bir eşitliğin adalet olmadığını söylemek istiyorum. Her adalet eşitlik değildir ama her eşitlik adalet değildir. Buradaki eşitlik de adil değildir şahsi düşünceme göre.

Bir diğer husus, bu vicdani ret konusu var dünyada ve vicdani ret konusu bir hak olarak değerlendiriliyor. Çünkü bir inançtan, bir düşünceden, bir felsefeden hareketle deniliyor ki: Savaş karşıtı bazı insanların, bunlar fitri de olabilir... Yani öyle insanlar var ki fitri olarak o alanda görev almak istemeyebilir. Yine bazı insanlar da bunu bir inanç olarak görebilirler ve der ki bir insan, bir inanç özgürlüğü temelinde diyebilir ki -ki bugün dünyada da birçok Avrupa ülkesinde bu konu tartışılıyor- "Ben inancım gereği savaş karşıtı bir düşünce taşıyorum ve bu hakkımın da bana tevdi edilmesini istiyorum." Bundan dolayı da vicdani reddi bir sorumsuzluk gibi değil de bir hak talebi gibi görüp bizim bu Komisyonumuzun onu da değerlendirmesini ben şahsen öneriyorum, hatta önümüzdeki çalışma döneminde bir kanun teklifi şeklinde de Meclisimize takdim etmeyi planlıyoruz.

Yine bir konuyu sizinle paylaşmak istiyorum ama şahsım için bu konuyu paylaşırken siyasi kimliğimi bir tarafa bırakmak istiyorum ve bununla da sizi temin etmek istiyorum. Bunu söylerken de hiçbir siyasi düşünce, parti, mülahazayı dikkate almadan söylüyorum. Bu Komisyonun bir mensubu ve Komisyona karşı, Milli Savunma Komisyonuna karşı sorumlu bir birey ve müftü kimliğimle şunu sizinle bu mübarek, bu manevi iklimde –ondan da cesaret alarak- paylaşmak istiyorum. Diyorum ki: Alıkonulmuş askerlerimiz var. Geçmişte de bu Meclisin ve yine, askerî erkânın da kararı doğrultusunda bir tecrübesi de var. Daha önce hangi nedenlerden olursa olsun, alıkonulmuş askerlerimizle ilgili bir girişimde bulunuldu ve o, ülkemizin hem siyasi atmosferini hem de ülkemizde biriken –tabiri caizse- o baskın, kesif yoğunluğu da dağıtmış oldu. Ben bu Komisyonun bir üyesi ama bir müftü kimliğiyle diyorum ki: Komisyonumuz bu konuda eğer herhangi bir yetki, bir sorumluluk, bir hizmet, bir tartışma, bir değerlendirme yapacaksa ben o konuda, bu Komisyondan hizmet almak isteyen bir görevin mensubu, bir görevin sorumlusu olarak bunu da takdim etmeyi ayrıca bir borç biliyorum. Tabii, bunun kararını verecek merci bellidir ama bir birey olarak da benim de burada Komisyonla paylaşma gereği duyduğum bir husustur.

Son olarak, şunu söylemek istiyorum: Şu anda mevcut düzenlemeyle ilgili atılan bu reform niteliğindeki adımın -tartışma neticesinde gözden kaçan teknik olabilecek ama- bugünün ruhuna ve yarının da ihtiyaçlarına cevap olabilecek, adil ve sonuç itibarıyla da hem toplumu hem ülkeyi hem de bizzat askerî yapıyı rahatlatabilecek bir adımın bununla beraber geleceği kanaatini taşıyorum. Ben bunun toplumdaki karşılığının müspet olacağı inancını taşıyorum ve bu düşüncemi de sizinle özet olarak paylaştıktan sonra eğer maddelerle ilgili birkaç kelam sarf etmemiz gerekirse yine paylaşmak istiyorum diyorum.

Şimdiden hayırlı olsun.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, teşekkür ediyoruz.

Komisyon üyelerimizden başka söz almak isteyen?

Sayın Demir, buyurun.

MEHMET YAVUZ DEMİR (Muğla) – Saygılarımı sunuyorum.

Ben tabii, bir iki tespit üzerinde değerlendirme yapmak istiyorum, Sayın Sancar'ın konuşmalarına yönelik: Eğer bir hakkaniyet aramak gerekirse bunun sonu yok yani sonsuza kadar gidebilirsiniz. Ben de mesela konuya şuradan girebilirim: Bizim çocuklarımızdan on sekiz ay askerlik yapanlar oldu, on iki ay yapanlar oldu, en son, altı ay yapanlar oldu ve bu çocuklarımız askerlik yaparken de işlerinden ayrılmak zorunda kaldılar, görevde olanlar maaş alamaz oldular, bu gibi mahrumiyete düştüler. Şimdi, bunun karşılığı da bana göre ne 15 bin liradır ne 30 bin liradır, çok daha fazla da olabilir. Öyle değil mi? Yani olaya bu cepheden de bakabiliriz. Birinci olarak, bu tespitimi ve bu çelişkiyi ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Sancar dedi ki: “600 bin civarında bakaya var. Bunun 145 bini alınacak.” Bu nasıl olacak? Ve akabinde de şunu söyleyerek bence bir çelişkiye düştü, “Bir sefere mahsus şu şekilde çözebiliriz. “dedi. Eğer o “bir sefere mahsus” diyorsanız şayet, o zaman bu yenileşme hareketi de bir sefere mahsus bu kadar geçmişe dönük düşünülmemesi gerekir diye değerlendiriyorum, ben de böyle değerlendiriyorum konuyu.

TOKİ konusuna gelince... Arkadaşlar, ben mi yanlış anladım, sanıyorum TOKİ ev bağışlamıyor. Öyle bir şey var mı?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Bir öncelik...

MEHMET YAVUZ DEMİR (Muğla) – Yani TOKİ sadece bir öncelik tanıyor ama parasını vererek sahip olabiliyorsunuz, değil mi? Burada bir yanlış anlaşılma varsa onun da düzeltilmesi gerekir diyorum. Akabinde, gündüzki seansta da bunu ifade ettim: “Erden general olacak.” diye yani bu şekilde yansıtılmasını da ben yanlış buluyorum. “Erden general olacak.” denilmiyor herhâlde komutanlarım, değil mi? Böyle bir şey yok ama öğlenki sözlerimde ifade ettiğim gibi, öyle çocuklarımız var ki yoksul ailelerden yetişmiş ve hayallerinde hep asker olmak, subay olmak olan. Bu çocuklarımız eğer bu kadar yolu katedebiliyorlarsa bırakın da general olsunlar yani. Olabilen varsa ona helal hoş olsun demekten öte bir laf var mı? Bu ülkede ve bu dünyada 25 yaşında profesör olan çocuklar var, gençler var. Yani bunun da bir ölçüsü yok diye düşünüyorum.

En son olarak, askerlik babında bir ileri adım atmak adına, geçmişe çok dönük, hakkaniyet çerçevesinde değerlendirmenin ben çok doğru olabileceğini düşünmüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Demir, teşekkür ediyorum.

Yücel Bey, buyurun.

YÜCEL MENEKŞE (Nevşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, Türkiye bir değişim dönüşüm sürecine girmiş durumda 2002'den itibaren. Eğer biz 20'nci yüzyılı yaşayacaksak bunları tartışmamızın hiçbir öneminin olmadığını söylemek istiyorum. Öğlenki konuşmamda da bahsetmiştim, o günkü Genelkurmay Başkanımız “Ben 800 bin askerle savaşa gitmem.” demişti ve o günkü şartlar ile bugünkü şartlar hiçbir zaman aynı değil. O günkü Türkiye'nin nüfusu 60 milyondur, bugün 82 milyon; o günkü ekonomik şartlar, kişi başına düşen millî gelir 2.500-3 bin dolarlardaydı, bugün 10 bin dolar seviyesinde ama -bugünkü şartlar iyi gözüktüğü hâlde, daha zor

olmasına rağmen- 800 bin askerle değil, biz bugün 280 bin askerimizle Türkiye'nin dış güvenliğini sağlayabilmiş durumdayız ve bunun planlamasını zaten Savunma Bakanlığımız her ne şekilde olursa olsun yapıyor.

Ben Sancar Vekilime bir saptama yapmak istiyorum, örnek verdi yurt dışından ve WhatsApp'tan mesaj atıldığını iletti. Doğru söylüyorsunuz, bugün Almanya'da 2 bin euro asgari ücret alıyorlar fakat 700 euro kira ödüyorlar. Bu hesapla yola çıkacak olursak bugünkü şartlarda bu rakamlar bence daha uygundur yani Türkiye'nin şartları her zaman Avrupa'nın şartlarından iyidir. Bugün Avrupa ekonomisi –hepimiz biliyoruz ki bizler de yakından takip ediyoruz- çökme aşamasında ama biz kendimizi beğenmiyoruz. Bu da bana zül geliyor, bunu kabul edemiyorum.

Sözlerimi tamamlarken yeni yasanın Türkiye'ye hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Menekşe, teşekkür ediyoruz.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, pardon, bir şey açıklama ihtiyacı duyuyorum.

BAŞKAN – Sayın Sancar, tabii, buyurun lütfen.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sağ olun.

Şimdi, biraz önce değerli vekilim bir çelişkiden bahsetti. Sayın vekilimiz öğlen takip etmemiş galiba konuyu, o çelişki bana mahsus değil, “bir sefere mahsus” yasanın içinde var; o benimle ilgili bir şey değil, ben önermedim. Orada bir uzlaşalım.

MEHMET YAVUZ DEMİR (Muğla) – “Olabilir.” dediniz de onun için.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Şunu söyleyeyim: O “bir sefere mahsus” şu anda yeni askerlik yasasında var ama ben şunu diyorum: Bir sefere mahsus olanlarda olmasına rağmen, bize verilen istatistik rakamlarda 600 bin kaçak ve bakaya var diyorum, 145 bin asker kardeşimizin bedelli askerlikten yararlanacağını söylüyorum ve diyorum ki bu 145 bin bedelli arkadaşımızın içinde 600 bin bakaya ve yoklama kaçağı göze alındığında yeni gelen talepleri de göz önüne alırsanız, benim görüşüm 1 milyona yakın talep gelecektir. Çarşamba günü bu yasa çıksın, perşembe günü bir daha burada oturalım, o rakamı bir daha değerlendirelim. Yani askerlikle ilgili hassasiyetleri biz biliyoruz. Onun için bu çelişki bende değil, bu çelişki yeni çıkan askerlik yasasında. Yani çelişki demeyelim, o af ya da “bir kereye mahsus af edelim” olayı.

İkincisi, bu çelişkilerden bahsederseniz biz imar barışını da izliyoruz bir buçuk yıldır, ekime kadar son, aralığa kadar son, marta kadar son, şimdi hazirana geldi. Millet bir buçuk yıldır millet imar barışını... Sizin “çelişki” dediğiniz işler af uzatmaysa burada da çıkar bu uzatma, çıkar, “Çıkmaz.” diye bir şey yok, bir yasaya bakar.

MEHMET YAVUZ DEMİR (Muğla) – Vekilim, kötü mü oldu imar barışı?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Çok kötü oldu. Neyse, onu ayrıca tartışırız, Millî Savunma Komisyonundayız.

İkinci meseleye gelince de: “On sekiz ay yaparken” dediniz. Evet, on sekiz ay yaparken yasalar çıktı ama on sekiz ay yaparken –sayın komutanlarım da bir yanlışım olursa, düzeltilirse mutlu olurum- on beş ay yasası çıktığında, on beş ayı dolduran kardeşimiz terhis edildi. On beş aydan sonra on iki

ay yasası çıktı. On beş aylık askerlik için askere giden kardeşimiz on iki aylık yasadan faydalandı, izlemedik mi? Çocuklar kışladan terhis oldu hepsi. Yani oralarda öyle bir mağduriyet yok ama üç ay içinde, dört ay içinde 15 bin lira ile 31 bin lirayı anlatabilmek çok zor arkadaşlar. Bu bir bedel.

Sayın Vekilim, diğer açıdan, doğru söylüyorsunuz, 700 euro ama yine de ödeyeceği para 4 bin euro. Denizli’de de Türkiye’de de 2 bin lira asgari ücret, yine Denizli’de de 700 lira kira ama 31 bin lira ödeyecek. Onu nasıl ödeyecek? Nasıl tamamlayacak onu gariban vatandaş? Hani, orada diyorsun, güzel ama onun 1.300 eurosu elinde. İki aylık asgari ücretle soğan ekmek yer, öder. Buradaki 31 bini nasıl ödeyecek? Bana bunu bir izah edin. Ben, oradaki kardeşimizin hakkının yenmesini istemiyorum ama arkadaşlar, birisi euro, birisi TL. Yani bunun bir vicdani, içerideki bir değeri, dengesi olmalı. Ben bunu anlatmak istedim. Onun için dedim ben de Türkiye’de yaşayan vatandaşımızın 2 bin lirasını on beş buçuk aylık bir asgari ücret olarak görüyorum ben. Bugün bankalardan gelen yüzde 2,60’lık faizle 36 bin lira ödeyecek, ben bugün aldım, askerlikle ilgili hemen reklama başlamışlar. 36 bin lira on sekiz ayda ödenir. Biz askerliği kaç aya indirdik? Altı aya indirdik, değil mi? On sekiz ay askerlik yapacak adam yeniden, bu parayı ödeyecek asgari ücret açısından ve 3.033 lira olarak ödeyecek aylık. Bunlar hesap edildiğinde Sayın Cumhurbaşkanının “Gariban Mehmet ustanın oğlu da bedelli askerlik yapсын.” sözü bu 31 bin liraya uymaz, ben size söyleyeyim. Yarın hepimiz göreceğiz, sizler de seçim bölgelerinizde bunu yaşayacaksınız.

Ayrıca da inanın, altı ay meselesini ben de kabul ediyorum, askerlik artık bir sisteme, kalıba oturmalı ama 2 kez “Sancar” ismi geçtiği için cevap verme ihtiyacı hissettim. Bu bir kereye mahsusluk Millî Savunma Bakanlığımızın ya da Sayın Vekilimizin askerlikle ilgili önerisinden dolayı geliyor. Ama bu bir kere 600 bin bakaya ve yoklama kaçağını çözemeyecektir, çözülmediğini de göreceksiniz. Onun için, madem bir kereye mahsus, madem bu ülkede bir ekonomik kriz var, örneğin, Sayın ASAL Komutanımızın 600 bin yoklama kaçağı, bakaya arkadaşlarımızın doğum tarihiyle ilgili bir istatistiği var mıdır? Örneğin, bu 600 bin kişinin 500 bini 50 yaşındaysa, 40 yaşındaysa ne yapacağız? Yani 50 yaşında 500 bin kardeşimiz var “Askere gel.” mi diyeceğiz yoksa “Bedelliden faydalan.” mı diyeceğiz? Bir sorun çözülecekse ve doksana iki yıl sonra bir yasa değişiyorsa ki bu da bizim “peygamber ocağı” dediğimiz çok özel ve kutsal bir yasaysa bunun çok daha irdelenerek tüm 82 milyon vatandaşımızın yüreğinde “Ya, Allah razı olsun. Bir askerlik yasası çıktı, giden de memnun, kalan da memnun.”

Diğer açıdan, TOKİ’yle ilgili, ben “Bedava ev dağıtılıyor.” demedim, “TOKİ’deki öncelikli, TOKİ hakkı vaadi” dedim. Önceliklilik nedir? TOKİ’ye öncelikle girme hakkıdır. O zaman tüm askerlere verelim, tüm komutanlarımıza verelim, uzman çavuşumuza, jandarmamıza, polisimize. Bunda bir sıkıntı yok. Ben, önceliğin, bu yeni askerlikte bir kampanya gibi kullanılmasından rahatsızım. Benim duruşum bu, içimden söylüyorum. Dün kardeşimiz uzman çavuş olarak girdiyse o da girsin, öncelik verelim ona, tümüne verelim. Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının tamamı TOKİ’yle ilgili öncelik alırsa hiç yüreğim incinmez, memnun da olurum.

Saygılarımla, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sancar, teşekkür ediyorum.

Zafer Bey, buyurun.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekilleri, Kıymetli Başkanım; tabii, Sayın Sancar’ı dinlerken “Ben, acaba, bugüne kadar yurt dışında yaşad mı?” diye kendime sormaktan alamadım. Kendisine mesaj olarak gönderilen ve İsviçre’den gönderildiği söylenen 3.750 franklık bir kişinin acaba geneli kapsadığını mı yoksa bir özel olay olduğunu da sormaktan kendimi alamıyorum. Almanya’da doğdum, sosyalizasyonumun büyük

bir kısmını Almanya’da tamamladım ve hâlihazırdaki yasa görüşülürken “Almanya’daki vatandaşlar” diyerek Türkiye’deki vatandaşlar arasında bir ayrıma giderek Türkiye’de yaşayan vatandaşların daha makbul vatandaş pozisyonunda gösterilmesini de büyük esefle dinlediğimi ifade etmek istiyorum.

Hâlihazırda Almanya’da yaşamakta olan vatandaşlarımızın yüzde 65’i şu anda mesleki eğitimlerini tamamlamamış durumdadır. Yoksulluk sınırının altında yaşayan insanlarımızın sayısı oldukça fazla. Dolayısıyla bütün bunları değerlendirirken eğitim ve öğretimine devam eden öğrencilerimizin varlığını da düşündüğümüz zaman, birinci jenerasyon olarak görmüş olduğumuz o işçi veyahut da sizin ifadenizle “gurbetçi...” Ben tamamen bu ifadeyi reddediyorum çünkü artık “gurbetçi” olarak tanımlayabildiğimiz bir kesim yok, Avrupalı Türk toplumu var. Avrupalı Türk toplumu olarak görmüş olduğumuz bu kesimin önemli bir kısmının da şu anda eğitim ve öğretimine devam eden insanlardan müteşekkil olduğunu gördüğümüz bir ortamda bu insanlara çok daha fazla bir meblağ verilmesi veyahut da ödenmesi gerektiği konusundaki düşüncenize kesinlikle katılmadığımı ifade ediyor, Sayın Başkanımıza teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sırakaya, teşekkür ediyorum.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkanım, tekrar cevap verme gereği duyacağım yine “Sancar” ismi geçti.

BAŞKAN – Tabii, akılda kalmasın lütfen.

Buyurun.

MEHMET YAVUZ DEMİR (Muğla) – En uzun siz konuştuğunuz için tabii ki hepimiz sizi önceleyeceğiz Beyefendi.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – İyi de en uzun konuştum ama cevapları ben vermek durumunda kalmamalıyım.

BAŞKAN – İlkemiz o, söylenmeyin, söyleyin.

Buyurun Sayın Sancar.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Söylenmiyorum.

Şöyle söyleyeyim: Biz memleketimizde Almanya’daki, İsviçre’deki kardeşlerimize “gurbetçi” deriz. Gurbetçilik yanlış bir kelime değil, hakaret de değil, esefle kınanacak bir şey hiç değil; gurbette görev yapan arkadaş demek, kardeş demek, bir.

İki: Ben müteahhitlik mesleğinden gelen birisiyim, gurbetçi kardeşlerime yıllarca çok ev sattım. Markla askerlik yapanlar oldu. Şimdi ne güzel söylediniz, 20 bin marka askerlik yapıldı bu memlekette, o zaman siz hiç eleştirmediniz mi? 20 bin mark verip askerlik yaptılar. O zamanlar 20 bin mark neydi, bugünkü euro ne? Yani benim söylediğimi afaki, 100 bin frank, euro ödesinler demiyorum ama ben, 31 bin liranın ülke içindeki yaratacağı hassasiyetle gurbetçi kardeşimizin aldığı asgari ücreti kıyaslıyorum. Bunu kıyaslanmanın da benim açımdan şöyle bir mantığı var: “20 bin kardeşimiz gurbetçi olarak başvurdu.” denildi, aldığımız istatistik, bilmiyorum ama 2 milyon 200 bin yükümlü var. Yani bunun burada bir anda 15 binden 16 bin lira artarak 31 bine çıkması bir vicdani sorumluluk yaratır. Bir günden, iki günden, yaş günü itibarıyla, doğum günü itibarıyla kaybeden kardeşlerimiz 16 bin lira daha bulmak zorunda. Şimdi, ben, bana yazan kardeşimize sadece asgari ücretini sordum. Burada WhatsApp’ımızda bu askerlik konusu sebebiyle 250’nin üzerinde mesaj var. Bunun 35-40 tanesi şeydi... Sadece gündüz konuşunca bunu kıyasladım.

Diğer açıdan da ben şunu söyleyeyim: Değerli arkadaşlar, yurt dışındaki yaşam tabii ki ülkemizden pahalı ama bir gelir oranı var. Ben, bir askerliğin yani bir hastanın iyileşmesi adına baktığımda tabii ki bakarım, buradaki asgari ücretle oraya bakarım. 3.750’yi asgari ücret kabul etsem de etmesem de “asgari ücret” diyor vatandaş. Onun için, askerlik bir buçuk aylık maaş, burası için on altı aylık diyorum. “Bu matematikte bir yanlış mı var?” diye ben kendimi sorgular hâle geldim. Arkadaşlar, bu bir matematik, bu karar değil, bu, matematik. Bunu takdirinize arz ediyorum.

Yani ben “gurbetçi” demeyi de hoş görüyorum çünkü gurbetleler, Allah yardımcıları olsun. Yanlış anlamayın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sancar, teşekkür ediyoruz.

Zafer Bey, buyurun lütfen.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

Tabii, “gurbetçi” tanımlamasındaki tartışmaya girecek durumda değilim ama artık üçüncü jenerasyon orada doğmuş, orada büyümüş, yaşamını orada şekillendiriyor ve “Avrupalı Türk” tanımının çok daha doğru bir ifade olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sayın Vekilim, sizler de ifade ettiniz “Birinci jenerasyon 20 bin mark ödedi.” dediniz. O birinci jenerasyonun sosyalizasyonu siz artık üçüncü ve dördüncü jenerasyonun sosyalizasyonu aynı seviyede tutarsanız bu yanlış tabii ki yapmak durumunda kalırsınız. O dördüncü jenerasyonda, o birinci jenerasyonun işçi kesiminin almış olduğu veyahut da babalarımızın işçi olarak gitmiş olduğu artık gelir yok. Biraz önce siz 3.750 franktan ifade ediyorsunuz, İsviçre’de 3.750 franklık bir asgari ücret yok.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Maaşıdır ya, ben sordum.

ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) – Bakın ama siz asgari ücret olarak ifade ediyorsunuz ve bir buçuk aylık asgari ücretle bu ücretin ödenebileceğini belirtiyorsunuz. Böyle bir rakam yok, böyle bir dünya yok, böyle bir Avrupa da yok. Dolayısıyla Avrupa’da şu anda asgari ücret rakamlarının bin avro seviyelerinde olduğu bir ortamda sizler gelirinizle orantılı olarak masraflarınızı karşıladığınız zaman, ev kiranızı ödediğiniz zaman sizin geçim sıkıntınızın olduğu bir ortamda, bir buçuk ay içerisinde bütün bu bedelliği ödeyebileceğiniz nereden çıktığını açıkçası çok merak ediyorum. Dolayısıyla evet, burada matematiksel bir hata var, mantıksal bir hata var.

Bunu bir kez daha ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Zafer Bey, teşekkür ediyorum.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, ben de bir söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Hidayet Bey, buyurun.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Efendim, teşekkür ederim.

Şimdi, konuşmalar, takdim yapılırken yasayı reformdan bahsedildi ve belki niyet farklı olabilir ama 1927 yılından bahsedildi. Tabii ki eski olması mutlaka kötü olacağı anlamında, yeni olması da mükemmel olacağı anlamında değil. Yasalar uygulamalarla, oluşturulan içtihatlarla şekillenir ve kusursuz hâle gelir. Eğer 1927 yılında yapılmış bu yasaya bugüne kadarki uygulamalarımızla -kaç defa değiştirildi bilemiyorum onu, ne değişiklikler yapıldı bilemiyorum- belli bir şekil verememiş isek bu bizim kusurumuz.

Bir diğer konu: Özellikle zorunlu askerlik süresinin altı aya inmesiyle yüz yirmi ya da yüz kırk bin asker -tam rakamı hatırlayamıyorum, ASAL Genel Müdürünün ifadesini hatırlamaya çalışıyorum ama rakamı hatırlayamıyorum- terhis olacak. Bizim şu anda bölgemiz, küresel konjonktürün yanında, bölgeye yönelik özel planlar doğrultusunda kaynayan ve her an riskle karşı karşıya gelebilecek bir durumda. Yüz on, yüz yirmi, yüz otuz bin, her ne ise, yetişmiş şu ya da bu şekilde tecrübe kazanmış evladımızın terhis edilmesiyle Türkiye'nin savunmasında ne gibi olumsuzluklar doğacağı hesaplandı mı? Bunu nasıl gidereceksiniz? Bunun mutlaka düşünülmesi gerekir diye düşünüyorum.

Bir diğer konu: Şu tabloyu incelediğimizde, eğitimsizlerin askerlik hizmetinde ödüllendirildiğini, eğitimlilerin ise cezalandırıldığını görüyoruz. “Nasıl?” diyeceksiniz. Bir ay temel askerlik eğitimi alıyor yükümlü erbaş, er; yedek astsubay, meslek yüksekokulu ya da lisans seviyesinde, yüksek lisans, doktora seviyesinde eğitim almış olan da yedek subay olacak da iki ay temel eğitim alıyor. Birisi beş ay kıta eğitimi yapıyor, terhis oluyor, ötekisi iki ayın üzerine on ay askerlik yapıp terhis oluyor. Burada da bir çelişki görüyorum.

Bir başka konu: Belki teknik olarak daha sonra elden geçirilecektir; 3'üncü maddenin (b) fıkrası askerlik hizmetini tarif ediyor “Anayasa'mızın 72'nci maddesine göre her Türk'ün hak ve ödevi olan vatan hizmeti...” Geçiyoruz 4'üncü maddeye; askerlik yükümlülüğünün -burada askerlik hizmetini tarif ediyor- çerçevesi çizilirken “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her erkek askerlik hizmeti yapmaya mecburdur.” diyor. Bu iki tanım ve tespit, sınır belirlemede bir uyum olması gerektiğini düşünüyorum. Hukuk dili olur, mesleğin terminolojisi olur, bir şekilde bunun bir yolunun bulunması gerektiğini düşünüyorum.

Bir başka konu: Diğer arkadaşlarımızın gündeme getirdiği konulara fazla değinmek istemiyorum. Örneğin izin süreleriyle ilgili muğlak ifadeler var. Yasa dilinde muğlak ifade kullanacaksanız bunu bir yerle telafi edecek yolu bulmanız lazım. 28'inci maddenin 2'nci fıkrasında deniyor ki: “Azami üç güne kadar ilave izin verilebilir.” Yani burada keyfilik devreye giriyor ki askerlik mesleğinde keyfilik olmaz, olmaması gerekir.

Bir başka şey: Yine aynı maddenin 8'inci fıkrasında “Bu maddede yazılı izinlerin dışında izin vermeye, Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.” diyor. Allah aşkına, Cumhurbaşkanlığı makamı en üst makam; Sayın Cumhurbaşkanımıza bu görevi vermek saygısızlıktır. Bu, fevkalade bir durum ise Genelkurmay başkanı olabilir ya da sayın bakan olabilir. Bunu Cumhurbaşkanlığı seviyesine çıkarmamak gerekir diye düşünüyorum.

Bir başka konu: Arkadaşlarımız dile getirdi, evet TOKİ vesaire... Özellikle vatan hizmeti diyorsak, askerlik hizmeti diyorsak, askerlik yükümlülüğü diyorsak, TOKİ gibi böyle basit ödüllendirme, cazip hâle getirme araçlarını çıkarmamız gerekir diye düşünüyorum. Bunlar başka bir kanunda düzenlenebilir. Örneğin vatana hizmette üstün nitelikli şahıslara, şahsiyetlere, mesleklere verilecek ödüller gibi bir yasa çıkarırız ve orada tarif ederiz bunu. Burada mesela otobüs biletinden bahsediyoruz. 1992'de, 1993'te gündeme getirilen, belli bölgelere gidecek erbaş ve erlerin hava yoluyla nakli konusu gibi “Tercih etmeleri hâlinde hava yolu ulaşımına ait giderler Bakanlık bütçesinden karşılanır.” diye bağlayıcı bir hüküm niye koymayı düşünmüyoruz? Bunlar özellikle belli bölgelere gidip gelecek kişiler için önemlidir diye düşünüyorum.

Bir başka konu da: Özellikle yoklama kaçağı ve bakayayla ilgili bölgesel tespitlerin yapılması gerekiyor ve bunun önüne geçici ilave tedbirlerin de teklife Komisyonun bu çalışma süresi içerisinde eklenmesi gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Vahapoğlu, teşekkür ediyoruz.

Sayın Sancaklı, buyurun.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, saygıdeğer arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benim bir mazeretim var; daha önceden belirlenmiş bir program nedeniyle Sayın Spor Bakanımızla yurt dışına çıkmak zorundayım. Eğer müsaade ederseniz ben ayrılmak istiyorum. Yanlış anlaşılmasın diye de bir açıklama yapayım dedim.

Tabii, Türk Silahlı Kuvvetlerinin çıkarmış olduğu bir yasayı doğal olarak, gördüğüm kadarıyla herkes destekliyor. Bizim de Milliyetçi Hareket Partisi olarak “Türk Silahlı Kuvvetleri” dediğiniz zaman zaten düşüncemizin ne olduğunu, ne düşündüğümüzü söylememize bile gerek yok. Fakat gördüğüm kadarıyla, birtakım eksiklikler, fazlalıklar var ve eleştiri yapan arkadaşları da dinledim.

Doğru yapıyoruz çünkü büyük bir sıkıntı var toplumda bu konuyla ilgili, bu askerlikle ilgili. Burada çoğumuz milletvekiliyiz. Arkadaş diyor ki: “250 tane mesaj geldi.” Bana da fazla gelmiştir, diğerlerine de bilmem ne gelmiştir. Böyle bir yara var, bunu da halletmemiz lazım tabii ki. Zaman da dar, doğru. Gördüğüm kadarıyla herkes de bu yasadan yana. Anlayışlı bir şekilde biraz daha tartışsak, eksikliğini fazlasını giderirsek inşallah bu yasayı bayramdan önce çıkarırız çünkü insanlar çifte bayram yapmak istiyorlar, bekliyorlar.

Ben anlayışınız için teşekkür ederim, izin verdiğiniz için de teşekkür ederim.

Şimdiden hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN – Sayın Sancaklı, teşekkür ediyoruz, sağ olasınız. Hayırlı uğurlu olsun diyoruz.

Sayın Kirazoğlu, buyurun.

MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkan, kıymetli hazırım; ben de aslında sayın teklif sahipleri açıklama yapmadan önce birkaç hususla ilgili kendi anladığım şeyi yansıtıp doğru anlaşılmalı mı... Çünkü çok tartışıldı, öğlen de tartışılmıştı. Öncelikle bu er/general meselesi... Aslında bu yasa teklifi tamamıyla asker almayla ilgili bir şeyi düzenliyor yani erlikten generalliğe gidişi düzenleyen bir şey burada yok. O zaten bana göre mevcut düzenlemelerimiz içerisinde var ve orada bunun şartlarının ne olduğu, Millî Savunma Bakanlığımızın bu çerçevede nasıl alım yaptığı, her şey, işte astsubaylar için, sözleşmeli erler için, subaylar için belirlenmiş durumda. Kendi iç sistematigi içerisinde terfileri de yine düzenlenmiş durumda. Dolayısıyla bunun tartışma konusu olacak bir yönü burada yok bence.

Yine, bu 145 bin sayısı, özellikle bedelliye esas olacak sayı, bu, aslında, bakanlığın yaptığı bir simülasyonun ortaya çıkardığı bir rakam. Ben bunun da sabit bir sayı olduğunu düşünmüyorum. Kahraman ordumuzun asker ihtiyacına göre her yıl belirlenecek bir sayı ve gelen taleplerle koordinasyonu dengeli bir şekilde sağlanıp istekliler bedelliden yararlandırılacaktır diye düşünüyorum. Yani bu sayının da sabit bir sayı olduğunu düşünmemiz doğru olmaz kanaatindeyim ki kanun teklifinde de bu açıkça görülüyor. Ancak, aslında şu konu çok önemli: Bize de gelen birçok mesaj var. Bunlardan birisi de bu bir önceki bedelliden yararlanan, celp dönemini kaçırmış veya bir şekilde sıkıntıya düşmüş kişilerle hâlihazırda elimizde birikmiş olan bakaya ve yoklama kaçakları. Bunların da geleceğe dönük olarak daha doğru bir şekilde sevk ve idaresini sağlamak ve eritmek anlamında -bu yasanın kendi iç mantığında var ama- eğer bu iç mantık bunu çözemeyecekse başka ne yapılabilir, bu yasa teklifi görüşülürken konunun teknik olarak bir incelenip yapılabilecek bir şey varsa onu yapmak da faydalı olur kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kirazoğlu, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, bütün bu geneli üzerindeki açıklamaları, anlaşılmayan noktaları...

Şuay Bey, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Aslında, gündüz yaptığımız görüşmelerde de ifade etmiştik. Saygıdeğer milletvekilime de ben ifade etmiştim. Bir defa, ilkokul mezunu er ve erbaşın general olacağına dair şey, şu anda bizim düzenlemesini yapmaya çalıştığımız asker alma sisteminin bir parçası asla değil. Hatırlarsanız gündüz de ifade ettik. Hiçbir defa ilkokul mezunu olan ve ilkokul mezuniyeti ya da ortaokul mezunu ya da lise mezunu eğitimiyle devam eden er ve erbaşın genel olamayacağını birkaç defa da tekraren ifade ettik ve 1927 tarihli, dili ağırlaşmış, ağırdal dilin kullanıldığı -kendi şartları içerisinde- uygulamada problemlerin çıktığı, çok sık değişikliğe uğramış ve toplumsal taleplerin öne çıktığı bir yaklaşım içerisinde gerçekten bir reform gibi değerlendirilebilecek bir sistematik değişikliğin böyle bir şeye indirgenmesi de asla söz konusu olamaz. Doğru da değil. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu nitelikli personelin seçiminin sağlanması ve muhteşem bir potansiyele sahip olan bu ülkenin nüfus gücünün verimli kullanılması, askerlik yükümlülüğünün iş hayatını bölen, verimsizleştiren, işsizlik süresini uzatan ve iş bulmayı zorlaştıran, aile birliğinin kurulmasını engelleyen gibi sonuçları tevlit edecek bütün bu hususları devre dışı bırakmaya dönük bir ekosistem içerisinde dört başı mamur olmamakla birlikte... Elbette her şey mükemmel değildir ama olabildiğince çok iyi hazırlanmış bir genel çalışmadan bahsediyoruz. Dolayısıyla da burada tekrar belki ifade etmek gerekirse er ve erbaşlar içerisinde ilkokul mezunu, ortaokul mezunu ya da lise mezunu olanların general olduğunu asla söylemiyoruz. Bu sistem içerisine giren personelin nitelik kazanması, Türk Silahlı Kuvvetlerinin mevcut sistematigi içerisinde var olan kriterleri sağlaması, eğitimini tamamlaması hâlinde personelinin teşvik edici mahiyette, o noktaya ulaşabileceğini bir özendirici yaklaşım olarak ortaya koyan, sadece çok sayıdaki doneden bir tanesidir. Dolayısıyla hiçbir zaman sistemi bunun üzerine indirgedik. Bu, bu çalışmaya da bütünde haksızlık olur doğrusu. Dolayısıyla, sizin de böyle bir şeyi kastetmeyeceğinizi şüphesiz ben bilirim...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Bakan Yardımcısı, özür dilerim. Şimdi, askerlikle ilgili 21 tane haber yayınlanmış. Bir haftadan beri yayınlanıyor televizyonda, siz de dinliyorsunuz. Haber ne? “Askerlikte yeni dönem. Kışlaya er giren general çıkacak.” Yani şimdi siz bir haftadan beri bundan rahatsızlık duymadınız da Millî Savunma Komisyonu üyesi sorunca mı... Yani diyorum ki: Bunu tekzip edecek, değiştirecek ya da buna “Hayır, böyle bir şey yok.” diyecek bakan sizsiniz. Ama benim bütün arkadaşlarım okuyorlar, ben okuyorum şu anda: “Kışlada askerlikte yeni dönem. Kışlaya er giren general çıkacak. TSK’de büyük değişiklik. Bütün erlere general olmanın yolu açıldı.” Yani yeni askerlik yasası dedin mi bu çıkıyorsa...

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Değerli Milletvekilim, ben de sizin gibi...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Yani onu söylüyorum, bunun Millî Savunma Bakanlığınca...

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Değerli Milletvekilim, ben de sizin gibi iki dönem burada milletvekilliği yaptım. Uzun zamandır da bakan yardımcılığı görevini yürütüyorum. Asla bir komisyon üyesinin, bir değerli milletvekilimin söylediğinden rahatsızlık söz konusu olmaz, kesinlikle olmaz, hiç öyle bir şey değil. Sadece, sistemin bütününe dolaylı bir haksızlık

olabilir endişesiyle ben bunu ifade ediyorum. Başından beri ifade ettiğimiz şey bu. Bu sistemin parçası değil. Şu anda biz askere alma kanununu görüşüyoruz ve 18 kanun, 1 KHK'den oluşan ilgili kanunları ve iki temel kanunu da mülga eden dev bir çalışmadan bahsediyoruz. Özellikle buna işaret etmek istiyorum.

Sayın Başkanım, bir iki hususla tamamlayacağım. Şüphesiz, dediğim gibi, mükemmel bir sistem, vadettiğimiz ya da Sayın Milletvekilimize yaptığımız çalışmalarla ilgili, bakanlıklarla yaptığımız çalışmalar, ortaya çok mükemmel bir sistem çıktı demiyoruz, böyle bir iddiamız da yok. 61'inci maddede bu kanunun uygulanma esaslarıyla, usulleriyle ilgili bir yönetmelik çıkarılacağını ve altı aylık da süre verildiğini de görüyorsunuz metin içerisinde. Bedelliyle ilgili olarak, temel prensip olarak bedelliden faydalanmak için yoklama kaçağı, bakaya olmaması, aslında, değerli milletvekillerimiz ifade etti, olumlu bir yaklaşım ortaya koyuyor ve bunun istisnası olarak da 600 bin değil, 460 bin civarında şu anda yoklama kaçağı ve bakaya var mevcutta ve bunların da kanun yapma sistematiği içerisinde, biliyorsunuz, engel değil ki geçici maddeyle bunların da bundan yararlanmasının önünü açmak doğru bir yaklaşımdı. Bunu da arkadaşlarımız ifade etti. Dolayısıyla da orada uygulama esaslarıyla ilgili bir sorun olarak ben doğrusu, şahsen değerlendiriyorum bunu. O bedelli sayısının ve müracaatla ilgili, işte, kuradan bir defa yararlanma durumunda olanlarla ilgili olarak bunun bir uygulama sorunu olabileceğini ben değerlendiriyorum. Dolayısıyla, bu şekilde çözülebilir ama bütüncül olarak bakıldığında bu kanun ciddi problemleri çözecek bir niteliğe sahip.

Saygıdeğer Milletvekilinin, özellikle Sayın Cumhurbaşkanınızın izin verme meselesiyle ilgili bunun çok doğru olmadığını ifade etti. Ben izninize şunu söyleyeyim: Mevcuttaki 1111 sayılı Kanun'un 7'nci maddesindeki mevcut düzenlemeyi aynen buraya aldık. Bunun sebebi de daha evvel bununla ilgili olarak bu yetki Bakanlar Kurulunda iken Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin devreye girmesinden sonra Bakanlar Kurulu ibareleri redaksiyonlarla ve diğer kanunlarla da değiştiği için Bakanlar Kurulundaki bu yetki Sayın Cumhurbaşkanımıza verilmiştir. Kaldı ki bu yetki genel bir izinden değil, deprem gibi afetlere has özel bir izindir ve mevcut sistematik içerisinde bir düzenlemeyi buraya almaktan ibarettir ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemindeki zorunlu değişikliklerle alakalıdır. Belki bunu ifade etmek istedim.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Bakanım, 2015'te bir yanlış yapılmış, yanlışta ısrar etmeyelim diye söyledim ben. Yani evet, doğrusunuz, Bakanlar Kurulu kararıyla...

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Evet, yani Bakanlar Kurulundaydı yetki, dolayısıyla Cumhurbaşkanına sistem değişikliğinden dolayı verildiği için zaruret tahtında bu düzenleme böyle yapılmıştır ve mevcut 1111'de de mevcut olan düzenlemeyi biz buraya aldık.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Yani ben şunu düşünerek söylüyorum: Kamudaki otuz sekiz yıllık hizmetimin karşılığı olarak en üst makama çok ayrıntılı yetkiler verirsiniz asıl güçlü yetkisini zayıflatırsınız. Yani Cumhurbaşkanı makamının yerine Genelkurmay Başkanı, şu anda Silahlı Kuvvetler Millî Savunmaya bağlanmıştır, Millî Savunma Bakanı verebilir. Yine, Sayın Cumhurbaşkanının onayını alarak verir ama siz bakanlık olarak diyorsanız ki ısrarcıyız, ne âlâ, tabii ki, kabul edilebilir bir yoldur ama ben yanlış olduğunu düşünüyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Sayın milletvekilim, anladım. Bakanlar Kurulundan sonraki düzenlemede yeniden Genelkurmay Başkanlığına döndürmek genel olarak hukuki mütalaa edildiğinde çok doğru olmaz. Ben de hukukçuyum, şahsi kanaatimi de ifade etmiş olayım. Dolayısıyla, şu an en azından teklif metnindeki düzenleme bu, dediğim gibi gerekçesi de ifade ettiğim gibi.

Yedek astsubaylıkla alakalı olarak, saygıdeğer milletvekilinin bir değerlendirmesine bir izah getirmek istiyorum. Yedek astsubay kadroları... Bildiğiniz gibi, şu anda iki yıllık meslek yüksekokulu mezunu ve üç yıllık eğitim öğretim almış olan arkadaşlarımız, vatandaşlarımız yedek subay olma imkânına sahip değiller ve şu andaki mevcutta altı aylık kısa dönem askerlikten de yararlanamıyorlar. Bu, alanı niteliksizleştiriyor. Bizim yaklaşımımız, bu kanunla birlikte, ülkenin yüksek ve muhteşem nüfus gücünü doğru kullanabilmek, insan kaynaklarını verimli kullanabilmek ve aynı zamanda da eğitilmiş insanı doğru yerlerde istihdam edebilmekle alakalıdır. Dolayısıyla burada, yedek astsubay olarak, bana göre bir ihtiyacı karşılayacak şekilde ortaya çıkan bu düzenleme, iki yıl ve üç yıl meslek yüksekokulunda ve daha üst, bir yıl ilaveyle eğitim almış olan vatandaşlarımızın sistem içerisine girmesini mümkün kılacaktır ve asıl yaklaşımımız, sistem içerisine bu şekilde dâhil edilen nitelikli personelin, istikbale dair, profesyonel bir yaklaşım içerisinde Silahlı Kuvvetlerde kalıcı olmasını da motive etmesi yönünden de önemlidir. Bunlar -gündüz de ifade etmiştik- mevcuttaki muvazzaf astsubaylarımız gibi iki aydan sonraki on aylık kıta hizmetinde maaş almaya devam edecekler.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Kurayla mı Bakanım? İstekliler arasından nasıl seçilecek?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Şimdi, ASAL Genel Müdürümüz ifade edecek, yedek astsubaylıkta yedek subaylıkta olduğu gibi, biliyorsunuz şu andaki yedek subaylar... Değerli Milletvekilim Mehmet Ali Bey de biliyor sistemi.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Onun kanunu var da yedek astsubaylığın yok.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Şu anda yedek astsubaylığı da burada düzenliyor.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Ona özel bir kanun var.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Uygulama esaslarıyla ilgili yönetmelik hazırlığımızı yapacağız. Ancak burada şunu söyleyeyim: Yedek subaylıkla ilgili, yedek astsubaylık da aynı şekilde Silahlı Kuvvetlerin mevcut astsubay temin faaliyetlerindeki kriterlerle birlikte genel bir değerlendirme yapılacak ve bu kapsamda... Yoksa, bir kuradan bahsetmiyoruz, yedek subaylıkta olduğu gibi yedek astsubaylık da Türk Silahlı Kuvvetlerinin saygın, nitelikli yapısına uygun bir şekilde, çok sayıdaki kriterden geçmek suretiyle sonuca ulaşmış olacak.

Sayın Başkanım, ben genel olarak arkadaşlarımızın... Tabii, madde metinlerine dönmek şeyler de var ama bu kadarıyla ifade etmiş olayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, teklif daha önce tüm üyelerimize dağıtılmış olduğundan, zaman kaybını önlemek amacıyla teklifin maddelerinin tekrar okutulmadan okunmuş sayılmasını, varsa sadece önergelerin okunmasını ve görüşmelerin madde numarası belirtilmek suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi teklifin 1'inci maddesine geçiyoruz.

ASKERALMA KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (I) Bu Kanunun amacı, yükümlülük esasına göre silahlaltına alınacakların yoklama, sınıflandırma, celp, sevk, erteleme, muafiyet, muvazzaflık, cezalı yükümlülere yapılacak işlemler, Türk Silahlı Kuvvetlerinden çeşitli statülerde görev yaparken ayrılan personel dâhil olmak üzere yedeklik dönemleri ile Türk Silahlı Kuvvetlerine çeşitli statülerde katılan personelin askerlik yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılması ve bunlardan askerlik hizmetini tamamlamamış bulunanların işlemlerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Teklif üzerinde bir önerge de yok.

O hâlde 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

Teklifin 2’nci maddesine geçiyoruz.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her erkek için uygulanır.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Bir önerge de yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tanımlara ilişkin 3’üncü maddesine geçiyoruz.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Askerlik çağı: Nüfus kayıtlarına göre her erkeğin yirmi yaşına girdiği yılın ocak ayının birinci gününden başlayan ve kırkbir yaşına girdiği yılın ocak ayının birinci gününde biten süreyi,

b) Askerlik hizmeti: Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 72 nci maddesine göre her

Türkün hak ve ödevi olan vatan hizmetinin bu Kanun esaslarına göre yerine getirilmesini,

c) Askerlik şubesi: Yükümlülerin nüfusuna kayıtlı buldukları yer askerlik şubesini,

ç) Bakanlık: Millî Savunma Bakanlığını,

d) Bakaya: Sevke tabi olduğu halde sevkini yaptırmayanlar ile sevk edildiği birliğe katılmayanları,

e) Bedelli askerlik: Kanunda belirtilen yararlanma şartlarını taşımak kaydıyla bedelli askerliğe seçilenlerin belirlenen bedeli ödemesi ve temel askerlik eğitimi yapması şartı ile yerine getirilen askerlik hizmetini,

f) Celp ve sevk: Yükümlülerin silahlaltına alınmak üzere çağrılması ve birliklerine gönderilmesini,

g) Çok vatandaşlık: Türk vatandaşının aynı anda birden çok vatandaşlığa sahip olmasını,

ğ) Dövizle askerlik: Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızdan bu Kanunda belirtilen usul ve esasları yerine getirenlerin askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmalarını,

h) Er: İhtiyaçları Devlet tarafından üstlenilen rütbesiz asker kişileri,

ı) Erbaş: İhtiyaçları Devlet tarafından üstlenilen onbaşı ve çavuş rütbelerini haiz asker kişileri,

i) Erteleme: Bu Kanunda yazılı nedenlerle askerlik hizmetine alımın geçici süreyle geri bırakılmasını,

j) Firar: Kıtasından veya görevi icabı bulunmak zorunda olduğu yerden izinsiz olarak altı günden fazla uzaklaşmayı,

k) Geçici terhis: Kanuni bir mazerete dayalı olarak askerlik hizmet süresinin geçici olarak durdurulmasını,

l) Geç iltihak bakayası: Sevkinin yaptırdığı halde kendisine tanınan yol süresi dışında birliğine katılanları,

m) Hava değişimi/izin tecavüzü: Kıtasından veya görevini yapmakta olduğu yerden izin, istirahat veya hava değişimi olarak ayrılanlardan, dönmeye mecbur buldukları günden itibaren altı gün içerisinde özürsüz olarak gelmemeyi,

n) Hizmet süresi: Bu Kanunda belirtilen muvazzaf askerlik sürelerini,

o) Muafiyet: Bu Kanunda yazılı nedenlerle askerlik hizmetinin yerine getirilmemesini,

ö) Muvazzaf: Askerlik hizmetini yerine getirmek üzere silahaltına alınanları,

p) Muvazzaflık dönemi: Yükümlünün sevk belgesinde yazılı sevk tarihi ile başlayıp, terhis tarihine kadar geçen süreyi,

r) Noksan hizmetli: Tabi olduğu muvazzaflık süresinden eksik hizmet yaptığı tespit edilenleri,

s) Sağlık kararı: Yükümlülerin askerliğe elverişli olup olmadıkları hakkında tek hekim veya sağlık kurullarınca verilen kararı,

ş) Sağlık kurulu: Sağlık Bakanlığınca belirlenen sağlık raporu vermeye yetkili sağlık kuruluşları bünyesinde oluşturulan heyeti,

t) Saklı: Yirmi yaşına girmiş oldukları halde isimlerini nüfus kayıtlarına geçirmemiş bulunanları,

u) Sefer görev emri: Sefer görevi verilen yedek personelin seferberlik ve savaş halinde nereye gideceğini, ne kadar zaman içinde birliğine katılacağını ve katılacağı birliğin seferberlik numarasını bildiren belgeyi,

ü) Silahaltı davetiyesi: Barışta manevra, tatbikat, atış ve konferanslar gibi öğretim ve eğitim amacıyla silahaltına alınacak personelle araçların çağırılmasına ilişkin belgeyi,

v) Sınıflandırma: Yükümlülerin; sağlık durumları, öğrenimleri, meslekleri, fiziki yetenekleri ve Bakanlıkça tespit edilecek diğer niteliklerinin bilgi sistemi ortamında değerlendirilmesini,

y) Temel askerlik eğitimi: Silahaltına alınan yükümlülere sınıf farkı gözetmeksizin beden ve ruhen askerlik hizmetine hazırlayıcı temel bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazandırmak amacıyla verilen ve süresi Bakanlıkça belirlenen eğitimi,

z) Terhis: Muvazzaflık hizmet süresini tamamlayan veya tamamlamış kabul edilen yükümlülerin, yedeklik döneminde silahaltına alınıp hizmetine ihtiyaç kalmayanlar ile özel kanunlarla Türk Silahlı Kuvvetlerine katılan ve resmi bir kıyafet taşıyan kişilerin çeşitli nedenlerle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılmasını,

aa) Yedek astsubay: Yedek astsubay adaylarından öğrenimini müteakip astsubay astçavuş nasbedilenleri,

bb) Yedek astsubay aday: Yapılan seçim ve sınıflandırma sonucu yedek astsubay statüsüne ayrılanlardan, astsubay astçavuş nasbedilinceye kadar geçen dönemde bulunan yükümlüleri,

cc) Yedek astsubay adayı: İki veya üç yıl süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ve bunların yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunları ile dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ve bunların yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunlarından istekli olan yükümlüleri,

çç) Yedek personel: Bu Kanun hükümlerine göre askerlik hizmetini yerine getirenler ile yerine getirmiş sayılanları,

dd) Yedek subay: Yedek subay adaylarından öğrenimini müteakip asteğmen nasbedilenleri,

ee) Yedek subay adayı: Yapılan seçim ve sınıflandırma sonucu yedek subay statüsüne ayrılanlardan, asteğmen nasbedilinceye kadar geçen dönemde bulunan yükümlüleri,

ff) Yedek subay adayı: Dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ile yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunu olan yükümlüleri,

gg) Yedeklik dönemi: Muvazzaflık döneminin bitiminden askerlik çağının sonuna kadar olan süreyi,

ğğ) Yedeklik hizmeti: Yedek personelin, yedeklik dönemi içerisinde ihtiyaç duyulduğunda silahlaltına alınarak yerine getirdiği askerlik hizmetini,

hh) Yoklama: Yükümlülerin sağlık muayenelerinin yapılarak askerliğe elverişli olup olmadıkları, öğrenim durumları, meslekleri ve niteliklerinin tespitini,

ıı) Yoklama dönemi: Askerlik çağının başlangıcından muvazzaflık hizmetinin başlangıç tarihine kadar geçen süreyi,

ii) Yoklama kaçağı: Tabi olduğu yoklama yılı içerisinde yoklamasını yaptırmayanları,

jj) Yükümlü: Askerlik hizmetini bu Kanun hükümleri gereğince yerine getirmek veya yerine getirmiş sayılmak zorunda olan erkek Türk vatandaşını,

ifade eder.

BAŞKAN – 3'ncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 4'üncü maddesine geçiyoruz.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Askerlik yükümlülüğü

MADDE 4- (1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her erkek askerlik hizmeti yapmaya mecburdur.

(2) Askerlik hizmeti bu Kanun hükümlerine göre yedek subay, yedek astsubay, erbaş ve er olarak yerine getirilir.

(3) Askeralma işlemleri Bakanlıkça yürütülür.

(4) Savaş veya savaşı gerektirecek bir durumun baş göstermesi hâlinde, bu Kanuna tâbi yükümlülerin askerlik hizmetini yerine getirmek üzere silahlaltına alınmalarının esasları Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir.

BAŞKAN – 4'üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Sayın Vahapoğlu, buyurun lütfen.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, şimdi, Anayasa'mızın 72'nci maddesi vatan hizmetini belirliyor, tarif ediyor ancak burada "Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her erkek askerlik hizmeti yapmaya mecburdur." diyoruz. Bakın, İstiklal Harbi'mizin kazanılması dâhil olmak üzere, kadının sistemin dışında tutulduğu hiçbir çalışmada mükemmelliğe ulaşamamıştır. Şu anda dünyada birçok ordu, kadını istihdam etmektedir er olarak, rütbeli olarak. Buraya bir esneklik getirilerek, talep hâlinde bayanların da er, astsubay, yedek astsubay ya da yedek subay olarak askerlik yapabileceği hükmü konulabilir diye düşünüyorum. Tartışılmasını da talep ediyorum efendim. Sayın Bakanlarım, Millî Savunma Bakanlığının sayın yetkilileri; eğer reform yaparsak, eğer reformdan söz edeceksek buraya "bayan"ı eklememiz lazım. Türk kadınına güvenelim. İstiklal Harbi'nde kadınlarımız cepheye gitmeye başladıktan sonra başarı kesinleşmiştir. Gitmek isteyen kadını askere alalım.

BAŞKAN – Sayın Vahapoğlu, teşekkür ediyoruz.

Bu konuyla ilgili bir açıklama alalım.

Şuay Bey, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Değerli Başkanım, Anayasa'nın 72'nci maddesi "Vatan hizmeti" başlığını taşıyor. "Vatan hizmeti her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir." Bizim şu anda asker almayla ilgili yaptığımız düzenleme bir hak ve ödev olarak her Türk için tanımlanmış olan bu hususun kimler tarafından, nasıl yerine getirileceğine dairdir. Mevcut uygulamalarla, düzenlemelerle biz yeni sistematığı oluştururken de bu anlamda büyük oranda yaklaşım olarak, ana ilkeler olarak mevcuttaki, mülga kanunlardaki düzenlemeleri esas aldık, yaklaşımlarımızı bu şekilde ortaya koyduk.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Vahapoğlu'nun teklifi de bundan sonra muhakkak üzerinde düşünülmesi gereken bir konu diyoruz. İnşallah, olmaz ama son raddeye geldiğinde kadını erkeği, çocuğu çocuğu yoktur, herkes vatan savunmasında kendisine düşen görevi yerine getirir diyoruz ama üzerinde biraz daha çalışılacaktır inşallah.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci maddeye geçiyoruz.

Askerlik çağı ve hizmet süresi

MADDE 5- (1) Askerlik çağı; yoklama, muvazzaflık ve yedeklik olmak üzere üç döneme ayrılır.

(2) Hizmet süresi; erbaş ve erler için altı ay, yedek subay ve yedek astsubaylar için on iki aydır. Askerlik hizmet sürelerini, ihtiyaca göre bir katına kadar artırmaya veya yarısına kadar azaltmaya Cumhurbaşkanınca karar verilebilir.

(3) Erbaş ve erlerden istekli olanlar, sıralı disiplin amirlerinin olumlu değerlendirmesi ile terhise hak kazandığı tarihten itibaren Bakanlıkça uygun görülecek sayıda ve altı ay süre ile sınırlı olmak üzere bu Kanun hükümlerine göre askerlik hizmetlerine devam eder ve bu sürenin sonunda terhis edilir. Bu şekilde askerlik hizmetine devam edenlerin vazgeçme talepleri kabul edilmez. Bunlar hakkında muvazzaflık dönemi için askerlik hizmetinden sayılmayan sürelerle ilişkin hükümler uygulanmaz. Bu yükümlüler hakkında ilk altı aylık hizmet süresi için ayrı, diğer altı aylık hizmet süresi için ayrı terhis belgesi tanzim edilir.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında askerlik hizmetine devam edenlerin sayı, istek, tercih durumları ve özlük hakları bu Kanun hükümlerine uygun olarak ilgili kuvvet komutanlıkları tarafından yürütülür.

(5) Askerlik hizmetine devam etmek için müracaat edenlerde aşağıdaki nitelikler aranır:

a) Kamusal hakları kullanmaktan yoksun bırakılmamış olmak.

b) Cezaları ertelenmiş, seçenek yaptırımlardan birisine çevrilmiş, genel ya da özel af kanunları kapsamına girmiş veya haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olsa dahi;

1) Devletin güvenliğine karşı işlenen suçlar, halkı askerlikten soğutmak, Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama ile zimmet, irtikâp, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma, cinsel saldırı, cinsel taciz, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak, fuhuş, gayri tabii mukarenet, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ile kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından,

2) Firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat ve isyan suçlarından,

3) 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 inci maddesinde belirtilen suçlardan, birisinden mahkûm olmamak.

c) Taksirli suçlar hariç olmak üzere bir suçtan bir ay veya daha fazla hapis cezası ile mahkûm olmamak.

ç) Millî güvenlik kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı bulunmamak.

d) Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmamış, bu örgütlere yardım etmemiş, kamu imkan ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmamış ya da kullandırmamış, bu örgütlerin propagandasını yapmamış olmak.

e) Arşiv araştırması olumlu sonuçlanmış olmak.

f) Birlik Komutanlığınca hakkında olumlu nitelik belgesi doldurulmuş olmak.

(6) Üçüncü fıkra kapsamında askerlik hizmetine devam edenlerden;

a) Disiplinsizlik ve ahlaki durum nedeniyle sıralı disiplin amirlerinin her türlü bilgi ve belgeye dayanarak düzenleyeceği nitelik belgesine göre askerlik hizmetine devam etmesi uygun görülmemişler,

b) Hizmetlerinde yetersiz ve başarısız oldukları sıralı disiplin amirlerinin her türlü bilgi ve belgeye dayanarak düzenleyeceği nitelik belgesi ile anlaşılanlar,

c) Yetkili sağlık kurullarınca bu süre içerisinde hakkında “askerliğe elverişli değildir” kararlı sağlık raporu düzenlenmiş olanlar ile herhangi bir nedenle verilen istirahat veya hava değişimi süreleri toplamı yirmi günü geçenler,

ç) Yasa dışı siyasi, yıkıcı ve bölücü faaliyetlerde bulunanlar ile tutum ve davranışlarıyla bu görüşleri benimsediği tespit edilenler,

d) Herhangi bir suç sebebiyle on günden fazla tutuklu kalanlar,

e) Bu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen suçlardan hakkında mahkumiyet kararı göreve başladıktan sonra kesinleşenler, asgari tabur komutanı ve eşiti askeri kurum amirince (Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarında eşiti) terhis edilir.

(7) Üçüncü fıkra kapsamında askerlik hizmetine devam edenlere bu görevlerinin devamı süresince, net asgari ücretten az olmamak üzere, 23/2/1961 sayılı ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu hükümlerine göre harçlık ödenir.

(8) Yedek subay ve yedek astsubay yetiştirme süreleri Bakanlıkça belirlenir.

(9) Askerlik hizmeti, askere ilk sevk sırasında verilen sevk belgesinde yazılı sevk tarihinde başlar. Belirtilen sürelerden fazla askerlik yapanların fazla hizmetleri, askerlik çağının sonundan iki kat olarak düşülür.

(10) Askerlik çağı, Cumhurbaşkanınca beş yıla kadar uzatılabilir veya kısaltılabilir.

(11) Bu Kanunda tespit edilen esaslar dışında muvazzaflık hizmetini yapmadıkça veya yapmış sayılmadıkça hiçbir yükümlü askerlik çağı dışına çıkarılamaz.

BAŞKAN – 5'inci madde askerlik çağı ve hizmet süresine ilişkindir.

Bu madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

O hâlde 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeye geçiyoruz.

İhtiyacın tespiti ve tahsisi

MADDE 6- (1) Genelkurmay Başkanlığı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç miktarını ve tahsis oranını Bakanlığa bildirir. Bakanlıkça ihtiyaç miktarı ve oranlarına göre tahsis yapılır.

BAŞKAN – 6'ncı madde ihtiyacın tespiti ve tahsisine ilişkindir.

6'ncı madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Görüyorum, 6'ncı madde üzerinde söz almak isteyen yok.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeye geçiyoruz.

Yedek subay seçimi

MADDE 7- (1) Dört yıl veya daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ile yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunu olanlardan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç miktarı yedek subay adayı olarak ayrılır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu yedek subay miktarından fazla olan yükümlülerden; istekli olanlardan ihtiyaç miktarı kadarı askerlik hizmetini yedek astsubay, diğerleri erbaş ve er olarak yerine getirir.

(2) Yükümlülerin yedek subay adayı statüsüne ayrılmasında öncelikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı üzere yükümlülerin istekleri de dikkate alınır.

BAŞKAN – 7'nci madde yedek subay seçimine dairdir.

7'nci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Görüyorum, yok.

O hâlde 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci maddeye geçiyoruz.

Yedek astsubay seçimi

MADDE 8- (1) Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı kadar yedek astsubay adayları;

a) İki veya üç yıl süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ile yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunu olanlar,

b) Dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar ile yetkili makamlarca dengi olduğu kabul edilen yurt dışı öğrenim kurumu mezunlarından istekli olanlar, arasından seçilir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu yedek astsubay miktarından fazla olan yükümlüler askerlik hizmetini erbaş ve er olarak yerine getirir.

(2) Yükümlülerin yedek astsubay adayı statüsüne ayrılmasında öncelikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olmak üzere yükümlülerin istekleri de dikkate alınır.

BAŞKAN – 8’inci madde yedek astsubay seçimine ilişkindir.

Bu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Evet, Sayın Çelebi, buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Biraz önce yedek subaylarla ilgili bir kanun olmadığı söylendi ama 1076 sayılı Kanun var. Orada da sizin belirttiğiniz gibi “Seçim yönetmelikler üzerinden düzenlenir.” diyor ama şimdi yedek astsubaylarda böyle bir kanun olmadığı için onunla ilgili bir kanun tasarısı yapılacak mı onu özellikle sormak istiyorum. Yani yedek astsubayların da tabi olacağı ayrı bir kanun yapılacak mı? Yoksa buradaki ifadeler yeterli olacak diye mi düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Bu konuda Davut Paşaya söz veriyorum.

Davut Paşa, buyurun.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; öncelikle hürmetlerimi arz ediyorum.

Malumunuz, sayın vekilimizin bahsettiği 1076 sayılı Kanun’u bu kanunla zaten mülga durumuna sokacağız ve bunların hepsini de altı ay içinde yönetmelikle düzenleyeceğiz. Yedek astsubayların seçimi de kura usulü değil, yedek subayları nasıl seçiyorsak aynen o şekilde olacak ki Silahlı Kuvvetlerin etkin, saygın, caydırıcılığına etki edecek insanları yedek astsubay olarak seçeceğiz yani isteyen herkesi değil Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacını karşılayabilecek olanları seçeceğiz.

Bir hususu daha belirtmek istiyorum. Yedek astsubay olmak için müracaat edebilecek iki grup var. Meslek yüksekokullarından 2 yıllık veya 3 yıllık olabilir, ilaveten yedek subaylık yapmak istemeyip de yedek astsubaylık yapmak isteyen dört yıllık üniversite mezunu vatandaşlarımızı da eğer Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı varsa seçebileceğiz. Seçeceğiz diye bir zorunluluk yok tabii.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Yedek subaylarda ihtiyaç tamamlanmadığında kanunda önceden “Erbaş ve erlerden temin edilir.” diye bir ibare vardı. Yedek astsubaylarda da bu söz konusu olacak mı? yani illa ki dolduracak mıyız orayı, ihtiyacı yoksa nasıl hareket edilecek?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Yedek subay kaynağımızda herhangi bir sıkıntımız yok, yeterince kaliteli vatandaşımız var. Astsubay kaynağımızda da herhangi bir sıkıntımız yok, yeterli vatandaşımız var.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Tahmini sayı nedir Komutanım?

BAŞKAN – Aslına bakınca güzel bir soru, daha önce de sordu “2020’de 2021’de ne planlıyorsunuz ki?” diye, ona bir cevap verin lütfen.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Projeksiyonumuz 5 bin kişi ama tabii bu yıllık ihtiyaca göre değişecek. Yıllık meslek yüksekokulu mezun miktarı da yaklaşık 70 bin ile 80 bin arası. Yani, 80 bin kişinin içinden en kaliteliğini seçip Silahlı Kuvvetlerimizin etkin, saygın, caydırıcılığına hizmet edecek vatandaşlarımızı bulacağız.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Davut Paşa, teşekkür ediyoruz; Sayın Çelebi, teşekkür ediyoruz.

Sayın Sancar, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Önce Sayın Sancar’ı dinleyelim, sonra size söz verelim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Sayın Başkanım, ben Yedek Subay Kanunu yok demedim, orada bir yanlış anlaşılma oldu herhâlde yoksa mevcutta Yedek Subay Kanunu’nu mülga ediyoruz zaten.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Komutanımız kaş işaretiyle yaptı da kaldırıldığını ifade etmek istemiş.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Anladım, tamam.

BAŞKAN – Sayın Sancar...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Şimdi, “Bu 5 bini en kalitelilerinden seçeceğiz.” derken seçim kistası nedir yani bir yüksekokul mezunu 2020 yılı Ocak ayında başvurduğunda hangi sınavlardan geçecektir, bunu bir açıklarsanız sevinirim.

BAŞKAN – Taslak yönetmeliğini hangi çerçevede kafanızda planladınız, onu bize açıklar mısınız demek istiyor.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Anlaşıldı efendim. Yalnızca bir örnek vereceğim: Mesela komando nitelikli astsubay veya komando nitelikli yedek subay seçmek için “tam sağlam” kriterimiz var yani vücudunun hiçbir yerinde bozukluk olmayacak. Öncelikli olarak beden eğitimi ve BESYO dediğimiz okullardan mezun olan yani bu işi fiziksel olarak becerebilecek insanlardan seçeceğiz, kısaca örnek verecek olursam böyle. Bir sürü kriterimiz var, bu usul ve esaslarımızı da yönetmelikte belirleyeceğiz. Zaten yedek subaylar için uyguladığımız kriterlerimiz var. Bunların benzer şekillerini yedek astsubaylarımızda Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacını karşılayacak şekilde belirleyeceğiz ve yönetmeliğimize koyacağız.

Arz ederim.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Bunun içinde bir sınav var mı Sayın Komutanım?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Sınav yok, seçim tamamen bize ait.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Allah razı olsun, öğrenmek istediğim buydu. Sınavsız 20 bin kişi başvursa neye göre kalite ortaya çıkacak, ben bunu merak ediyorum.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Sayın Vekilim, şöyle arz edeyim: Millî Savunma Bakanlığında bir komisyonumuz var, içinde hukukçusundan, subayından, avukatından oluşan yaklaşık 11 kişilik bir komisyonumuz var. Bunu elektronik ortamda, bu komisyonun huzurunda ve benim başkanlığında seçiyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şu ana kadar oy birliğiyle gidiyoruz, teşekkür ediyorum.

9’uncu madde bedelli askerliğe ilişkindir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bedelli Askerlik

Bedelli askerlik

MADDE 9- (1) İstekli olanlardan Bakanlıkça belirlenecek sayıda yükümlü 240.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak bedel miktarını silahlı altına alınmadan önce Bakanlıkça belirlenecek sürede peşin ödemeleri ve bir aylık temel askerlik eğitimini tamamlamaları halinde askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

(2) İstekli miktarının, bedelli askerlikten yararlandırılacak miktardan fazla olması halinde, bedel ödemeye istekli olanlar kura ile seçilir. İstekli miktarının yararlandırılacak miktardan az olması durumunda kura çekimi yapılmadan tüm istekliler bedelli askerlik hizmeti için seçilir. Yararlanma şartlarını haiz olanlar yasal erteleme hakları devam ettiği sürece seçime tabi tutulur. Bedelli askerlikten yararlanma hakkı elde edip de vazgeçenlere yeni bir hak verilmez.

(3) Bu uygulama kapsamında tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlık merkez muhasebe birimi hesabına yatırılır.

(4) Bedel ödenmesi ve uygulamaya ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(5) Bu madde kapsamında sevke tabi olanlardan katılmayarak bakaya kalanlar ile aynı celpde sevke tabi tutulan emsallerinin terhise hak kazanacağı tarihe kadar katılmayanlar kapsam dışına çıkarılarak erbaş ve er statüsünde askerlik hizmetleri tamamlanır. Kapsam dışına çıkartılanlara talepleri halinde geri ödeme yapılır.

(6) Bedelli askerlik hizmetinden; fiili askerlik hizmetine başlayanlar, bakaya durumunda bulunanlar ve yoklamasının yapıldığı tarihte yoklama kaçağı veya saklı olanlar yararlanamazlar.

(7) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN – Bu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Sayın Çelebi, buyurun lütfen.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Biraz önce bir soru sormuştum, onun cevabını alamadım. 15 bin lira olsa ve 800 bin kişi başvursa bile biz kontenjan belirleyip bunlardan 100 binini alabiliriz, dolayısıyla 15 bin liraya karşılanmış olur. Hani, 15 bin lirayla başvurduğunda sanki hepsini alacakmışız gibi bir projeksiyon yapıldı bize öğlen. Hayır, gene kontenjanı belirleriz, 100 binini alırız, dolayısıyla vatandaş da daha az ödemiş olur, bununla ilgili sormak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çelebi.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Şimdi, bedelli askerlik demek, malumunuz yalnızca para verip askerlik yapan bir grup değil Sayın Vekilim. Bunların eğitimi için Silahlı Kuvvetlerin belli bir planlama yapması lazım. Az önce bahsedilen 145 bin rakamı da Silahlı Kuvvetlerin eğitim sürecini planlamasıyla meydana çıkmış ve özel birlikler demeyeyim ama bedelli askerleri diğer birliklerin arasına katarak belli bir süreç içine dâhil edilmiş şekilde belirlenmiştir. Yani, 800 bin kişinin 800 binini de bedelli yapabiliriz, doğru ama eğitecek zaman dört yıla, beş yıla yayılır. Onun için 800 binin içinden belli bir miktarını seçeceğiz. Bedelli askerlikte kura usulü var, doğru. Kura usulü neden var? Herkesi değil, o sene eğitebileceğimiz kadarını seçeceğiz.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Onda hemfikiriz Komutanım. Ben diyorum ki 30 bin lira olmasın da 15 bin lira olsun, gene de o sayıyı seçelim kurada. Yani, azalacak olan sadece miktar, ödeyecekleri miktar azalıyor, diğer konulardan...

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – O zaman ama herkes müracaat eder, bir beklenti içine girer Sayın Vekilim. 15 bin lira olursa müracaat sayısı 800 bin olur, 30 bin lira olursa daha düşer, projeksiyonumuz bunun üzerine. 800 bin kişiden 700 bin kişiyi mi hayal kırıklığına uğratmak iyi yoksa 300 bin kişiden 100 bin kişiyi mi?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Ama yaş sınırına girmeyenler tekrar giremez mi kuraya?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Evet, girebilirler, onda sorun yok. Onun için...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – O zaman sorun olmaması lazım.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Erteleme miktarı kadar bedelli askerlik kurasına girebilecekler, o konuda bir sıkıntımız yok.

BAŞKAN – Ama erteleme sonuna geldiğinde mutlaka askere gidecek. Burada esas olan bedelli değil, onlar istisna gibi, bu kanunun istisnası. Burada esas olan her yıl gelen 700 binin içerisinde Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan 420 bin civarındakini alıp geriye kalanını ne yapacaksınız? İhtiyacımızın fazlası. O hâlde diyor ki: Bu, Silahlı Kuvvetlere bir katkıda bulunsun. Silahlı Kuvvetlerin sadece personel ihtiyacı yok, personel ihtiyacının dışında diğer ihtiyaçları da var, onlar da sağlansın diye. E peki “Ya, düşük bedel alınsın.” deniyor ama sonuçta devlet bu parayı nereden bulacak? Sonuçta bir şey oluyor... Orada ödeyebilme gücü, kapasitesi olanlar ödesin, dolayısıyla Silahlı Kuvvetlerin hem insan kaynağı sağlansın hem de bu insan kaynağının eline vereceğimiz savunma sanayisi cihazları, ürünleri de sağlanabilsin, daha iyi eğitim verelim deniyor.

Sayın Sancar, bir şey ekleyecektiniz, buyurun.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Komutanım, tabii, şimdi 460 bin bakaya ve yoklama kaçağının olduğu bir sayı ortada net. Ayrıca da hariçten yeni asker adayları, yeni bedelli adayları gelecek. Ben yine söylüyorum, tabii 31 bin liraya biz kesinlikle karşıyız Cumhuriyet Halk Partisi olarak çünkü daha dört ay evvel 15 bin lira çıkmış, bugün bir anda 31 bin liraya çıkarak yüzde 110'lük, yüzde 210'luk bir artış ortaya çıkıyor. Bu bizim açımızdan çok kabul edilebilir değil yani tarihler şanssızlıklar doğurmamalı. Yeni bir askerlik yasası demek bence yeni bir şans demek, yeni bir yaşam şekli, yeni bir askerlik uygulama şekli demek. Böyle baktığımız takdirde, artık o yeniye geçerken nasıl işte biraz önce söylediğim imar barışı gibi, vergi barışı gibi askerliğin de artık barışına girmek lazım. Yani, 460 bin bakayanın, yoklama kaçağının 400 bini yerinde duracaksa biz bu yasayı niye çıkarıyoruz, bunu bir konuşmak lazım. Ben rakam olarak soruyorum. Şimdi, Sayın Komutanım şunu demediler: Biz sadece 460 bin kişi içinden bu yasaya özel, geçiş döneminde bir şans tanıyacağız, bu 460 bin kişiden 15'er bin lira alıp bu yasadaki hak vererek bunların bakayasını ve yoklamasını çözeceğiz, o da başka bir şeydir, onlara giremem ama burada 145 binlik bir sayı bedelli askerliğin kamu vicdanında çok rahatlamasını sağlamaz. Ayrıca da çok yakın zamanda 15 bin lira çıkmasaydı 31 bin lirayı belki makul bulurduk ama keşke bu katsayıyı dört ay önce yapsaydınız, dört ay önce bulsaydınız, o zaman o matematik bizi biraz daha ikna ederdi.

Bu vesileyle, tabii biz bu bedelli askerlikteki bedele, bedelli askerlikteki sayıya ve bedelli askerliğin istatistikî rakamlarda kamu vicdanında yeterli bir sonuç üretemeyeceğine inanıyoruz. Ve tekrar söylüyorum -biraz evvel de söylemişim Sayın Komutanım- niye 145 bini belirlerken kura yöntemi var da yedek astsubaylıkta söylediğiniz standartların tamamını taşıyan astsubaylar arasında kura yok? Neden orada da böyle bir kura yaparak bu konunun adaletli olmasında, kamu vicdanında “Acaba falanca tanıdığı olduğu için mi alındı?” ya da “Tanıdığı olmadığı için mi alınmadı?” gibi soru işaretlerini ortadan kaldırmıyoruz, bu benim için önemli.

Ben yedek astsubaylıkla ilgili bu saate kadar nasıl alınacağı üzerine tatmin olmuş değilim, bunu açıkça söylüyorum. Bilmiyorum sayın vekil arkadaşlarım tatmin oldu mu, ben olmadım. Yani, şöyle anlıyorum: “Yedek astsubaylığa biz karar vereceğiz.” Kim? “Kaliteli.” Nedir kıstas? “Fiziki...” E, herkes fiziken sağlıklı zaten, aslan gibi çocuk, gitmiş oraya. Böyle binlerce insan başvuracak ama yedek astsubaylığın bir kıstası olmalı. O da nedir? Adaletli, hukuki, demokratik ve insanlar vicdanında “Ben kuraya girdim, çıkamadım...” diyebilmeli. İşte, geçtiğimiz gün hâkim, savcı tayinleri yapıldı, çektiler kurayı, kim nereye denk geldiye razı geldi. Burada kişiye özel ayrımların yarın yanlış anlaşılabilceği kanaatindeyim, istismar edilebileceği kanaatindeyim. Sadece bunun kayıt olarak geçmesini istiyorum.

Bedelli askerlikle ilgili 31 bin lira geçiş safhasında çok yüksek bir rakamdır. Türkiye'nin asgari ücretinin yine vatandaşlarımızın nezdinde göze alınmasını önemle arz ediyorum, istirahat ediyorum ve Sayın Başkanım, bedellinin geçişindeki rakam yüksekliğinin tekrar değerlendirilmesini öneriyorum. Yine söylüyorum ve söyleyeceğim: “Dövizli ve bedelli” diye bir ayırım yapılmış olmasına rağmen dövizli ve bedelli aynı bedellerdeki askerliktir. Bunun da tekrar, en azından -Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımız var- bir istatistik yapılarak normale göre biraz daha artırılmasını ya da mevcut 31 bin liranın düşürülerek vatandaşlarımızın geçiş sürecinde mağduriyetinin önlenmesini tekrar istirahat ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Örs'den de bir açıklama alalım, ondan sonra Davut Paşa size söz vereceğim.

Sayın Örs, buyurun.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli komutanlarım, burada misafir bulunan arkadaşlar; bu konuda da ben fikrimizi beyan etmek istiyorum. Özellikle çok yakın bir zamanda 15 bin liradan bu 31 bin liraya geçişin böyle çok sert bir geçiş olduğu noktasında kaygılarımız var. Yani daha henüz 15 bin lira ödeyenlerin askerlik için daha önünde birkaç ay filan beklerken bu gelen teklifteki 31 bin liranın çok ağır olduğunu düşünüyorum. Bununla ilgili bir orta yolun bulunması noktasında bir aşamalı bir plan dâhilinde bu yürütülebilir mi diye düşünüyorum. Bu noktada neler yapılabilir? Bu noktada bir fikrimi beyan etmek istedim çünkü daha çok yeni, yani daha çok sıcak. Hemen oradan çıkınca bu toplumda da kamuda da ya ne oluyor, bu altı ay evvel öyleydi, şimdi nasıl böyle oldu gibi farklı noktalara gider düşüncesindeyim. En azından ciddi manada düşündüğümüz düzenlemenin, reform diye nitelendirdiğimiz bu düzenlemenin toplumda, millet nazarında daha kabul görmesi, toplumun bütün katmanlarında, dar gelirli, orta gelirli, daha kabul görmesi açısından burada bir aşamalı plan uygulanabilir mi diye soruyorum. Bu noktada bir şey düşünülürse iyi olur kanaatindeyiz. Fikrimi bu yönde beyan ettim.

Çok teşekkür ederim dinlediğiniz için.

BAŞKAN – Sayın Örs, teşekkür ediyoruz.

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; az önce Teoman Bey, milletvekili arkadaşlarımız da acaba bunu tam olarak içine sindiriyor mu ya da onlar nasıl anladı gibi söylediği için bir kez de ben ifade etmek istedim. Mesela bu yedek subay seçimleriyle ilgili, Millî Savunma Bakanlığı bürokratlarımızın izah ettiği durum şu: Derler ki “Bizim her yıl işte 500 tane avukat, 100 tane mühendis veya farklı meslek gruplarından yedek subaya ihtiyacımız var. Bunun sayısını belirliyorlar ve şu anda bir sınav da yapılmıyor.” Bu sayının içerisinde bu kişilerin diploma notlarını alarak en yüksekinden sıralayarak aşağıya doğru seçiyorlar. Yani burada herhangi bir haksızlık ya da adaletsizlik yok. Bu çok net bir şekilde anlaşılıyor bizler tarafından da. Alım şeklinin de

böyle olduğunu biliyoruz. Aynı şekilde yedek astsubaylıkta da önümüzdeki süreçte bu şekilde devam edeceğini beyan ediyorlar. Onun için burada herhangi bir sıkıntı görünmüyor. Fiyatla ilgili de şimdi geçtiğimiz yıllarda, 2011 yılında 30 bin lira da yapılmış, 2014 yılında 18 bin lira yapılmış. Yakın bir zamanda 15 bin lira yapıldı ancak bu asker alma sürecinde o biriken sayıya göre belirlenen fiyatlar olmuş. Bu sefer biz kalıcı bir bedelli askerlik koyuyoruz. Bu, bundan sonra her yıl ya da üç yılda bir, beş yılda bir işte gençlerimizin bizden sürekli “Ya bir bedelli askerlik çıksa da biz bundan faydalansak” beklentisini bir kenara bırakacaklar ve bu iş sürekli hâle gelecek. Bu fiyat da eğer çok düşük olursa Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacını karşılayacak sayıyı bulamayacakları için, çok fazla kişinin bedelliye müracaat edeceğinden dolayı, çok yüksek olursa da kimsenin bedelliden faydalanmak istemeyip herkesin askere gelmek istediğinden dolayı makul bir seviye olarak, istatistiklere göre optimum fiyatın 30 bin lira olacağı ya da bir asteğmen ücretinin altı katı olarak belirlenmiş. Bu da bence makul. Sizlerin de takdirine tekrar sunmak istedim. Aynı şekilde yurt dışı, işte gurbetçi vatandaşlarımızla ilgili zamanında 10 bin euro olduğu dönemler olmuş dövizle askerliğin, bin euro olduğu zamanlar da olmuş. Bunun tarihleri var. 10 bin euro olduğunda 6.533 kişi başvuru yapmış yurt dışından. Yani toplam gelirimiz 65 milyon 330 bin lira olmuş. Bin euro yaptığımızda 112 bin vatandaşımız başvuru yapmış yurt dışından. Yani bin euro olduğunda toplam gelirimiz de çok fazla bir şekilde artmış. Bizim buradaki yaklaşımımız da yurt dışındaki vatandaşlarımızın vatandaşlıkta kalmasını, burayla olan bağlarının devam etmesini istediğimizden kaynaklanıyor. Zaten onların buraya gelerek bir ay burada temel eğitimi almaları, belki de yurt dışındaki vatandaşlıklarından çıkmalarına vesile olacağı için zaten böyle bir talepte de bulunmak doğru olmayacaktır. Onun için yine bu bedelin de 4.500 euronun da makul seviyelerde yani ne az ne de çok yüksek tutulduğunu görüyoruz. O yüzden bu rakamlar da makul.

Bu yeni sistemde de en güzel yapılan iş, işte bedellinin kalıcı olması, zorunlu askerlik süresinin altı aya indirilmesi ve şu son dönemlerde işte hep beraber el birliğiyle inşallah yeni sisteme geçilerek, bayramdan önce, askerdeki kardeşlerimizin de bir an evvel evlerine dönmesiyle ilgili olan beklentisi ve yedek astsubaylık, yedek subaylık gibi güzel imkânlarla -meslek yüksekokulu mezunlarının ilkokul mezunlarıyla aynı sınıfta tutuluyor olması mevcut yasada- işte bir güzellik getiriyoruz. Meslek yüksekokulu mezunları da ilkokul mezunları gibi değerlendirilmiyor. Yedek astsubay olarak vatani görevlerini yapabiliyorlar.

Özetle, çok vaktinizi almadan geçmek istiyorum. Ve devletimizin, Türk Silahlı Kuvvetlerinin altı ay ya da bir yıl süreyle eğitmiş olduğu bu insan gücünü heba etmeyerek askerde kalmak istedikleri takdirde o değerlendirme sürecinde yüzde 20 fazla puan vererek onlara çünkü bir yıl bunları silah altında tutmuş, yatırım yapmış, işi öğretmiş, başka birini alacağına ilk tercihim bu olsun diyor. Bu da mantıklı bir tercih ve meslek lisesi mezunlarına da diyor ki bizim teknik elemana daha fazla ihtiyacımız olabilir. Onlara da yüzde 25 fazla puan vererek askeriye kalmasını sağlıyor. Güzel bir sistem, ufak tefek bazı yerlerde böyle eleştiriler elbette olabilir. İnşallah tabii bu süreçte bunları da hep birlikte iştişare edeceğiz ama bu yeni sistemin hepimiz için hayırlı olmasını temenni ediyoruz.

Sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyoruz.

Sayın Vahapoğlu'nun güzel bir sözü vardı. Uygulamayla birlikte mükemmele erişilir diye. İnşallah süreç daha iyiyi getirecek.

Sayın Alâ, eklemek istediğiniz bir husus var mı?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, sayın vekilimizin söylediği -seçim esaslarıyla ilgili yansıttım- kesinlikle elektronik ortamda yapılıyor ve bütün işlemlerimiz Askeralma Genel Müdürlüğünde e-Devlet üzerinden yapılıyor Sayın

Vekilim. Yani hiçbir insanın fiziksel kalemle oynatarak yaptığı hiçbir şey yoktur. 54 tane hizmet veriyoruz e-Devlet üzerinden. Müracaatlarından seçimine kadar, yayınlanmasına kadar, Millî Savunma Bakanlığı duyurusuna kadar bütün seçim esasları elektronik ortamda yapılıyor ve bunlar da –detay olduğu için arz etmemiştim ama örnek verdim- komando ihtisaslığı takım komutanını seçerken bu kriterlerimiz var. Yedek astsubaylar da aynı olacak. Bu konuda müsterih olabilirsiniz. Buna benzer uygulamayı orada da yapacağız. Seçtiğimiz insanlar Silahlı Kuvvetlerin kadrolarında yer alacak ve Silahlı Kuvvetlerin etkin, saygın, caydırıcı misyonuna hizmet edecek insanlar olacak.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Oy birliğiyle değil Başkanım.

BAŞKAN – Tabii, tabii. Onun için söylemedim. Orada muhalefet şerhini alacağız.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğretmenler, Emniyet Hizmetleri Sınıfı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Mensupları ile Tabiplerin Askerlik Hizmeti

Öğretmenlerin askerlik hizmeti

MADDE 10- (1) Millî Eğitim Bakanlığının ihtiyaç göstermesi ve Bakanlığın uygun görmesi üzerine, yedek subay adayı olarak silahaltına alınacaklardan, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmen mesleğini fiilen icra edenler arasından bildirilenler, temel askerlik eğitimini takiben Millî Eğitim Bakanlığı emrine verilirler.

(2) Birinci fıkra uyarınca öğretmen olarak ayrılan ve göreve başlayan yükümlülere, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda asteğmenler için tespit edilen aylık, ödenek, yardım ve tazminatlar Millî Eğitim Bakanlığınca ödenir.

(3) Bu yükümlüler; öğretmenlik görevleri sırasında resmi elbise giyemezler, emsali yedek subaylar kadar hizmet yaparlar, hizmetleri askerlik şubelerinden sevk tarihinde başlar, görev yerleri Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenir, hizmetleri sonunda asteğmen olarak terhis edilirler, bu görevleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler kalan hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk edilirler ve Millî Eğitim Bakanlığı ile de ilişkileri kesilir.

(4) Millî Eğitim Bakanlığı emrine verilenler hakkında firar, hava değişimi/izin tecavüzü, yoklama kaçağı, bakaya ve geç iltihak suretiyle bakaya kalmak suçlarına ilişkin 1632 sayılı Kanun ile kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme disiplinsizliklerine ilişkin 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu hükümleri uygulanır.

(5) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN – 10’uncu madde öğretmenlerin askerlik hizmetine ilişkindir.

10’uncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Sayın Vahapoğlu, buyurun.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Efendim, 10’uncu, 11’inci, 12’nci ve 13’üncü maddeler Silahlı Kuvvetler açısından ya da toplumsal beklentiler açısından ihtiyaç duyulan bazı konulara cevap vermeye çalışmış burada ancak öğretmenler ile tabiplerin askerlik hizmeti, polisi,

jandarmayı, Salih Güvenlik mensuplarını anlıyoruz, onların bir temel eğitime ihtiyaçları yok. Fakat öğretmenlerle, Millî Eğitim Bakanlığı mensupları ile tabiplerin bir temel eğitimi olmayacak mı? Birinci sorum bu.

İkinci sorum: İleride çok tartışmaya sebebiyet verebilecek bir konu: 10'uncu maddenin (1)'inci fıkrası mı diyelim, (1)'inci bendi mi diyelim, orada “Öğretmen mesleğini fiilen icra edenler arasından bildirilenler” deniyor. Öğretmenlik mesleği öğretmenlik formasyonu ile kazanılıyor. Dolayısıyla öğretmenlik formasyonunu almış ve istihdam edilememiş çocuklar var. Bunlar da öğretmen. Burada bir sıkıntıya girebilir uygulamada Bakanlık ya da gereksiz bir yığın tartışmaya sebebiyet verebilir diye düşünüyorum. Bu hususun Komisyondan geçmeden bir elden geçmesinde yarar olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Öğretmenlik asker hizmetiyle ilgili, Davut Paşa, açıklama bekliyoruz buradan.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Özellikle temel eğitim konusu.

BAŞKAN – Öncelikle temel eğitimi söyle, var.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Var ve statüleri yedek subay. Şöyle yapıyoruz: Onları da aynı şekilde... Seçim kriterlerimiz var Sayın Vekilim, az önce bahsettiğim üzere ve Millî Eğitim Bakanlığı eğitim öğretim yılının başındaki celp döneminde belli bir miktar öğretmen istiyor. Nerede görevlendirmek üzere? Öğretmen açığının olduğu yerlerde görevlendirmek üzere. Eğer Silahlı Kuvvetlerin öğretmen ihtiyacı yoksa, örnek veriyorum, Millî Savunma Üniversitesi bünyesindeki harp okullarında, eğitim enstitülerinde, meslek yüksek okullarında fazla öğretmenleri...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Genel Müdür, burada, herhangi bir yerde “öğretmen ve tabip de dâhil.” diye bir ifade yok kanunda. Burada ayrı ayrı maddeler koyduğunuza göre, bu maddelerden, örnek, 10'uncu maddede “Bir aylık temel eğitimini aldıktan sonra” demenin ne zararı var? Şimdi, sizin şeyinizde yorumla gidiliyor.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – 10'uncu maddenin (1)'inci fıkrasında “temel askerlik eğitimini takiben” yazıyor zaten Sayın Vekilim.

BAŞKAN – “Temel askerlik eğitimini takiben” diyor, (1)'inci fıkrada var ve temel askerlik eğitimini “Tanımlar” bölümünde de veriyor.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Tamam, ben atlamışım, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Hatta orada bir cümle söyleyeyim. Mesela, Millî Eğitimde görev yapmayanlar da, öğretmenler, onlara da bu hak verilir mi? Buradaki esas amaç şuydu: Hakkâri'de Millî Eğitim Bakanlığının öğretmene ihtiyacı var. Şu anda da görev yapıyor, dikkat ederseniz orada da madde var, görevde olan. Onu şimdi siz askere aldığınızda, oraya öğretmen gönderemeyebilirsiniz. O zaman diyor ki: “Bu öğretmeni buradan alma, kısa bir süre temel askerlik eğitimini yapsın, yine gidip Hakkâri'de öğretmenlik yapsın.” “Asker öğretmen” deniyor ona.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – O eskiden beri olan bir şey.

BAŞKAN – Eskiden beri olan bir şey, benim zamanımda 3 bine yakın bir öğretmen vardı. Şu anda bir sayı verebilir misiniz Davut Paşa?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Geçen sene, 2018 itibarıyla, yanlış hatırlamıyorsam 5 bin civarı bizden öğretmen istendi ama biz 500 kişi verebildik Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci madde emniyet hizmetleri sınıfı mensuplarının askerlik hizmetine ilişkindir. Mevcut uygulama aynen devam ediyor.

Emniyet Hizmetleri sınıfı mensuplarının askerlik hizmeti

MADDE 11 - (1) Emniyet, Teşkilatı kadrolarında kadro ve/veya rütbeleri ile ilişkisi devam eden Emniyet Hizmetleri Sınıfına mensup personel ile polis eğitim ve öğretim kurumlarında öğrenim görenler veya bu kurumların giriş sınavlarını kazananlardan askerlik hizmetini yapmamış olanların her türlü askerlik işlemleri ertelenir.

(2) Birinci fıkra kapsamındakilerden, Emniyet Hizmetleri Sınıfında on yıllık hizmet süresini, kamu görevinden sayılmayacak haller hariç olmak üzere tamamlayanlar askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır. Geçici süreli görevlendirmeler, yurt dışı misyon koruma, yurt dışında eğitim ve diğer görevler sebebiyle geçirilen süreler de on yıllık hizmet süresinin hesabında dikkate alınır. Bu yükümlüler ile ilgili bilgiler, İçişleri Bakanlığınca Bakanlığa bildirilir.

(3) On yıllık süre, birinci fıkra kapsamındaki eğitim ve öğretim kurumlarından mezun olarak fiilen göreve başlanılan tarihte başlar. On yıllık süreyi tamamlamadan herhangi bir nedenle Emniyet Hizmetleri Sınıfından ayrılan, başka kuruma nakledilen veya bu süre içinde meslekten ilişigi kesilen personel, bu Kanun hükümlerine göre askerlik hizmetini yerine getirir.

(4) Fiili askerlik hizmeti başladıktan sonra birinci fıkra kapsamındaki eğitim ve öğretim kurumlarında öğrenim hakkı elde edenler tabi oldukları askerlik hizmet süresini tamamlamak zorundadır.

(5) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN – Söz isteyen yoksa oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci madde Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının askerlik hizmetine ilişkindir.

Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının askerlik hizmeti

MADDE 12- (1) Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde veya Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı adına üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarında öğrenim görenler veya bu kurumların giriş sınavlarını kazananlardan askerlik hizmetini yapmamış olanların her türlü askerlik işlemleri ertelenir.

(2) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında görevli muvazzaf ve sözleşmeli subay veya astsubaylar ile uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erlerin hizmette geçirdikleri sürelerin görevlerinden ayrıldıktan ve ilişkileri kesildikten sonra askerlik yükümlülüğünden sayılmasına ilişkin 48 inci madde hükümleri uygulanır.

(3) Görevlerinden ayrılan veya ilişkileri kesilen uzman jandarmaların hizmette geçirdikleri sürelerin tamamı askerlik hizmetinden sayılır. Sayılan hizmet süresi erbaş ve erlerin tabi olduğu hizmet süresini karşılayanlar askerlik hizmetini yapmış sayılır. Hizmet süresini karşılamayanların eksik kalan süreleri, erbaş ve erlerin tabi olduğu hizmet süresi esas alınarak, bu Kanun hükümlerine göre erbaş ve er olarak tamamlatılır.

(4) Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinden veya Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okudukları üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarından ilişigi kesilenlerin bu okullarda okudukları sürelerin askerlik hizmetinden sayılmasına ilişkin sürelerinin hesabında 46 ncı madde hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – 12’nci madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

O hâlde 12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tabiplerin askerlik hizmetine ilişkin 13’üncü maddeye geldik.

Tabiplerin askerlik hizmeti

MADDE 13- (1) Bakanlık ile Sağlık Bakanlığınca her celp döneminde müştereken belirlenen yer ve miktarda yedek subay adayı olarak silahlı tabipler temel askerlik eğitimini takiben Devlet hizmeti yükümlülüğünü yapmak üzere Sağlık Bakanlığı emrine verilir ve bu yükümlülüğü yerine getirinceye kadar geçici terhis edilir. Bunların her türlü özlük işleri Devlet hizmeti yükümlülüğünün devamı süresince Sağlık Bakanlığınca yürütülür. Bunlardan usulüne uygun olarak Devlet hizmeti yükümlülüğünü yerine getirdikleri Sağlık Bakanlığınca Bakanlığa bildirilenler askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır ve asteğmen olarak terhis edilir. Sağlık Bakanlığındaki bu görevleri sırasında usulüne göre tabiplik mesleği ile ilişkileri kesilenler kalan hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere Sağlık Bakanlığı ile ilişkileri kesilerek Bakanlığa bildirilir. Devlet hizmeti yükümlülüğünü usulüne uygun olarak tamamlamayanlar hakkında 35 inci madde hükümleri uygulanır. Noksan hizmetin hesabında Devlet hizmeti yükümlülüğünde geçen süre dikkate alınmaz.

(2) Bakanlık ile Sağlık Bakanlığınca her celp döneminde müştereken belirlenen yer ve miktarda askerlik hizmetini yedek subay olarak yerine getiren tabipler Devlet hizmeti yükümlülüğünü tamamlamış sayılır.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Sağlık Bakanlığınca müştereken belirlenir.

(4) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN – 13’üncü madde üzerinde bir önerge var. Önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askerlik Kanunu Teklifi’nin 13’üncü maddesinin (1)’inci ve (2)’nci fıkralarının birinci cümlelerine “her celp” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve/veya atama” ibarelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Refik Özen

Bursa

BAŞKAN – Sayın Vekilim, açıklayacak mısınız, gerekçeyi okutalım mı?

REFİK ÖZEN (Bursa) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Askerlik hizmetini yapan yükümlü tabiplerin devlet hizmeti yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılması ve temel eğitimden sonra devlet hizmeti yükümlülüğünü yerine getiren tabiplerin de askerlik hizmetini yapmış sayılması bakımından Millî Savunma ve Sağlık Bakanlıklarınca yer ve sayı belirlenmesinde celp dönemleriyle birlikte devlet hizmeti yükümlülüğü atama döneminin de dikkate alınması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü madde yoklamanın genel esaslarına ilişkindir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yoklama, Celp ve Sevk

Yoklamanın genel esasları

MADDE 14- (1) Askerlik çağına gireceklerin kimlik bilgileri elektronik ortamda İçişleri Bakanlığından alınır.

(2) Askerlik çağına girenler ile bunlarla işleme tabi daha yaşlı doğumuların yoklaması, her yıl I Ocak günü başlar ve o yılın 31 Aralık (dâhil) gününe kadar devam eder.

(3) Askerlik çağına girmeden önce yaşları değişenlerin yoklamaları, değişen yaşlarına göre yapılır.

(4) Askerlik çağına girdikten sonra yapılan yaş değişiklikleri, askerlik işlemlerinde dikkate alınmaz. Ancak kendi isteği dışındaki mahkeme kararına istinaden resen yapılan yaş değişiklikleri kabul edilir.

BAŞKAN – 14'üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15'inci madde sağlık, muayene ve onay işlemlerine ilişkindir.

Sağlık muayene ve onay işlemleri

MADDE 15- (1) Yükümlülerin sağlık muayeneleri Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde belirtilen usul ve esaslara göre yapılır.

(2) Sağlık muayeneleri; öncelikle yükümlünün kayıtlı olduğu aile hekimi, yoksa müracaat ettiği askerlik şubesine en yakın resmi sağlık kuruluşundaki hekim tarafından yapılır. Aile hekimlerince veya resmi sağlık kuruluşunca hakkında karar verilmeyenler Sağlık Bakanlığınca belirlenen en yakın yetkili sağlık kurullarına sevk edilir.

(3) Askerliğe elverişli olup olmadıklarının tespiti için memuriyet mahalli dışındaki Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kurullarına gönderilmelerinde zaruret görülenerin harcırahı, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre ödenir.

(4) Yapılacak sağlık muayenelerinden herhangi bir ücret veya katkı payı alınmaz.

(5) Yükümlüler hakkında verilecek ertesi yıla bırakma, sevk geciktirmesi veya askerliğe elverişli değildir kararlı sağlık raporlarını tanzim etmeye yetkili makam, Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kuruluşunun sağlık kuruludur.

(6) Askerliğe elverişli değildir kararlı sağlık kurulu raporları, Bakanlığın onayını müteakip kesinleşir.

(7) Yurt dışında yaşayan yükümlülerin sağlık muayeneleri Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde belirtilen esaslara göre yapılır.

(8) Askerlik şubelerince engel durumunu bildirir geçerli sağlık raporu olanların raporları, askerliğe elverişli olup olmadıklarının tespiti için Bakanlığa gönderilir. Bakanlıkça bu raporlar Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde belirtilen esaslara göre onaylanır.

BAŞKAN – 15'inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16'ncı madde sağlık kararlarına ilişkindir.

Sağlık kararları

MADDE 16- (1) Yoklaması yapılanlar, askerliğe elverişli olanlar, geçici rahatsızlığı bulunanlar ve askerliğe elverişli olmayanlar olarak ayrılır. Askerliğe elverişli olmayanlar silahaltına alınmaz.

BAŞKAN – Bu madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17'nci madde sağlık kararına itiraz hakkındadır.

Sağlık kararına itiraz

MADDE 17- (1) Haklarında verilen sağlık kararına itiraz edenler yeniden muayeneye gönderilir.

BAŞKAN – 17'nci madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18'inci madde şikâyet ve ihbar edilenler ile idarece yeniden muayenesine lüzum görülenlere ilişkindir.

Şikâyet ve ihbar edilenler ile idarece yeniden muayenesine lüzum görülenler

MADDE 18- (1) Muayeneleri sonucunda tanzim edilen askerlik yükümlülüğü ile ilgili sağlık raporları hakkında şikâyet veya ihbar edilen yükümlülerin sağlık durumları yurt içinde Sağlık Bakanlığı, yurt dışında Dışişleri Bakanlığı tarafından araştırılır. Araştırma sonucunda raporun gerçeği yansıtmadığına kanaat getirilenler, Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kurullarına sevk edilir. Sağlık kurulları tarafından verilen raporlara göre kesin işlem yapılır.

(2) Muayeneleri sonucunda tanzim edilen raporlar hakkında idarece yeniden muayenesine lüzum görülenler, Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kurullarına sevk edilir. Sağlık kurulları tarafından verilen raporlara göre kesin işlem yapılır.

(3) Bu madde kapsamında muayeneye sevk edilenlere, 15 inci maddenin üçüncü fıkrasına göre harcırah, silahaltında ise yol ve iâşe bedeli ödenir.

BAŞKAN – 18'inci madde hakkında söz almak isteyen? Yok.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19'uncu madde yükümlülerin sorumluluklarına dairdir.

Yükümlülerin sorumlulukları

MADDE 19- (1) Yoklamaya tabi yükümlüler, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası bulunan kimliği, öğrenim durumlarını, varsa meslek ve niteliklerini gösterir belgeler ile birlikte yurt içinde askerlik şubelerinde, yurt dışında elçilik veya konsolosluklarda bizzat hazır bulunmaya veya e-Devlet üzerinden bu işlemleri tamamlamaya mecburdur.

(2) Yoklamaya tabi yükümlülerden yoklamada bulunamayacak derecede hastalığı bulunanlar ile tutuklu/hükümlü olanlar, usulüne uygun rapor göndermeye ve hükümlülük veya tutukluluklarını bildirmeye mecburdurlar.

(3) Sevke tabi tutulan yükümlüler bizzat askerlik şubesinden veya e-Devlet üzerinden sevk belgelerini almaya ve kendilerine tebliğ edilen tarihte birliklerine katılmaya mecburdur

BAŞKAN – 19'uncu madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 19'uncu madde kabul edilmiştir.

20'nci madde ertelemeyi düzenlemektedir.

Erteleme

MADDE 20- (1) Yoklamaları veya askere sevkleri sırasında geçici rahatsızlığı nedeniyle askerlik yapamayacakları anlaşılanlar ile tutuklu ve hükümlü olanların askerlik işlemleri ertelenir. Geçici rahatsızlığı nedeniyle erteleme kararı verilenler rapor bitiminde yeniden muayeneye tabi tutulurlar. Aynı rahatsızlık nedeniyle ertelemesi üç yıl süreyle devam edenler hakkında askerliğe elverişli olup olmadıkları kararı verilir.

(2) Yükümlülerin, lise veya dengi okullarda öğrenim görenler için 22 yaşını, fakülte ve yüksekokullar ile meslek yüksekokullarında öğrenim görenler için 28 yaşını tamamladıkları yılın sonunu geçmemek kaydıyla, askerlikleri mezun oluncaya veya ilişkileri kesilinceye kadar ertelenir. Bu kapsamda;

a) Bitirdiği okulun dengi veya daha alt seviyedeki bir öğretim kurumuna kayıt yaptıranların askerlikleri ertelenmez.

b) Çift anadal programına kayıtlı yükümlülerin bir programdan mezun olmaları halinde askerlik erteleme işlemleri diğer anadal programındaki öğrenciliğine göre yürütülür.

c) Yoklama kaçağı veya bakaya kaldıktan sonra ya da 21 inci maddenin birinci fıkrası gereğince yoklama kaçağı olarak muayenesi yapılarak sınıflandırma kaynağına alınacaklardan; sevke tabi tutulacağı celp tarihine kadar okula kayıt yaptıranların bu fıkra kapsamında askerlikleri ertelenmez.

ç) Yurt dışında yükseköğretim kurumlarında öğrenim görenlerin askerlikleri, öğrenciliklerinin yetkili Türk makamlarınca tanınmasını müteakip yukarıdaki esaslara göre ertelenir.

(3) Öğrenim kurumlarından terk, ilişkisi kesilen veya mezun olanlardan;

a) Lise veya dengi okuldan mezun olduğunu belgeleyenlerin askerlikleri istekleri halinde mezuniyet tarihinden itibaren üç yıl, mesleki ve teknik lise mezunları için ilave üç yıl, fakülte veya yüksekokul ile meslek yüksekokulundan ilişkileri kesilenler ile yüksekokul ve meslek yüksekokulu mezunlarının askerlikleri ise mezuniyet ya da ilişik kesme tarihinden itibaren iki yıl süreyle ertelenir. Bu erteleme süreleri lise veya dengi okul mezunları için 22, mesleki ve teknik lise mezunları için 25, fakülte veya yüksekokul ile meslek yüksekokulundan ilişkileri kesilenler ile yüksekokul ve meslek yüksekokulu mezunları için 28 yaşını tamamladıkları yılın sonunu geçemez.

b) Dört yıl ve daha uzun süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olan yükümlülerin askerlikleri istekleri halinde iki yıla, yüksek lisans eğitimini tamamlayanların ise bir yıla kadar ertelenir. Yurt dışındaki öğrenim kurumlarından mezun olanlara, talepleri halinde, denklik işlemlerini tamamlayabilmeleri için ayrıca bir yılı geçmemek üzere erteleme hakkı tanınabilir. Bu bent gereğince yapılan erteleme süreleri 32 yaşını tamamladıkları yılın sonunu geçemez.

c) Erteleme süresi içerisinde yükseköğretim kurumuna kayıt yaptıranların askerlikleri öğrencilik nedeniyle ertelenir.

ç) Askerlik çağına girmeden önce lise veya dengi okullar yahut yüksekokullar veya meslek yüksekokullarından mezun olanlar ile fakülte veya yüksekokul ile meslek yüksekokulundan ilişkisi kesilenlerin ertelemeleri, askerlik çağına girdikleri yıldan itibaren başlar.

(4) Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde;

a) Dört yıl ve daha uzun süreli yükseköğretim kurumlarından mezun olanlardan kamu kurum ve kuruluşlarında görevli olup hizmetinin özelliği sebebiyle ertelenmesine ihtiyaç duyulan kamu personelinin,

b) Devlet veya kendi hesaplarına yurt içinde veya yurt dışında staj ve yüksek lisans yapanların, bağlı oldukları bakanlığın, Cumhurbaşkanlığı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi herhangi bir bakanlığa bağlı veya ilgili bakanlığı bulunmayan kurum personeli ile staj ve yüksek lisans yapanların ilgili kurum amirinin teklifi üzerine, 32 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar askerlikleri ertelenebilir.

c) Devlet veya kendi hesaplarına yurt içinde veya yurt dışında sanatta yeterlik, doktora veya ihtisas yapanların,

ç) Yükseköğrenim mezunlarından mesleklerine ait staj ve ihtisaslarını ikmal ettikten sonra, yurt içinde veya yurt dışında, çalıştıkları bilim dallarına dünya ölçüsünde bir yenilik veya ilerleme getiren orijinal araştırmalarda buldukları, çalıştıkları ilim müesseselerince belgelenen ve talep edilenlerin,

d) Aktif spor hayatının Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikte belirtilen şartlarda devam ettiğinin belgelendirilmesi ve müteakip erteleme için Bakanlıkça belirlenecek oran kadar kadroya girmek kaydıyla Gençlik ve Spor Bakanlığınca bildirilenlerin,

bağlı oldukları bakanlığın, Cumhurbaşkanlığı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi herhangi bir bakanlığa bağlı veya ilgili bakanlığı bulunmayan kurum personeli ile ihtisas ve doktora yapanların ilgili kurum amirinin teklifi üzerine, 35 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar askerlikleri ertelenebilir.

e) Yoklama kaçağı veya bakayalar ile 21 inci maddenin birinci fıkrası gereğince yoklama kaçağı olarak muayenesi yapılarak sınıflandırma kaynağına alınacakların, sevke tabi tutulacağı celp tarihine kadar geçen süre içinde bu fıkra kapsamında askerlikleri ertelenmez. Ancak, ertelemelerine neden olan görev, staj, yüksek lisans, ihtisas veya doktora öğrenimi başlangıç tarihleri ile sporcuların erteleme kapsamındaki kulüpleri ile yaptıkları sözleşme başlangıç tarihleri, yoklama kaçağı veya bakaya kaldıkları tarihten önce olanların ertelemeleri yapılabilir.

(5) Erteleme şartlarını taşımadığı, bilgi veya belgeleri gerçeği yansıtmadığı halde askerliği ertelendiği tespit edilenlerin askerlik işlemleri, erteleme işlemi yapılmadan önceki durumları, erteleme şartlarını kaybettiği tespit edilenlerin ise, erteleme şartlarını kaybettikleri tarihteki durumları dikkate alınarak yürütülür. Askerlik işlemlerinin yürütülmesine ilişkin görevlerini veya sorumluluklarını zamanında yerine getirmediği tespit edilenler hakkında Cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunulur.

(6) Savaş zamanı hariç olmak üzere, bir baba veya ananın iki oğlundan biri askerdeyken diğer oğlu, ikiden fazla oğlu olanlardan ikisi askerde iken diğerleri, baba veya ananın talebi üzerine oğullarından biri muvazzaf askerlik hizmetini bitirinceye kadar ertelenir. Bu fıkranın uygulanmasında 20 yaşından küçük olanlar ile geçime yardım edemeyecek derecedeki maluller hesaba katılmaz. Bu işlemler celp ve sevk zamanında, birlikte askere alınacaklar için ise baba veya ana hangisinin bırakılmasını isterse, onun bırakılması suretiyle yapılır.

(7) Bu madde kapsamında askerlikleri ertelenenler, seferberlik ve savaş halinde lüzum ve ihtiyaca göre askere sevk edilir.

BAŞKAN – Söz isteyen?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Bakanım...

BAŞKAN – Tabii Sayın Sancar, buyurun lütfen.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Ertelemede daha önceki bizim 1111 sayılı Askerlik Yasası'na göre, bu ertelemelerde farklı olan, değiştirilen bir gerekçe, bir yönetmelik var mıdır? Yani eski erteleme hakları yaşlar dışında, 29'dan 22'ye inen...

BAŞKAN – Yaş sınırları...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) –...yaş sınırları dışında başka bir kriter var mıdır ertelemede?

BAŞKAN – “Bir değişiklik oldu mu?” diyor.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Yaş kriterleri hariç yok.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Bu şeyler geçerli yani.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Evet.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

20’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 20’nci madde kabul edilmiştir.

21’inci madde yoklama kaçağı, saklı, bakaya ve geç iltihak bakayalarına ilişkindir.

Yoklama kaçağı, saklı, bakaya ve geç iltihak bakayaları

MADDE 21- (1) Bu Kanunda yazılı mazereti bulunduğu dair belge ibraz etmeyenlerden;

a) Tabi olduğu yoklama yılı içerisinde yoklamasını yaptırmayanlar yoklama kaçağı,

b) Yirmi yaşına girmiş oldukları halde İsimlerini nüfus kayıtlarına geçirmemiş bulunanlar saklı

c) Sevke tabi olduğu halde sevke katılmayanlar ile sevk edildiği birliğine katılmayanlar bakaya,

ç) Sevkinin yaptırdığı halde kendisine tanınan yol süresi dışında birliğine katılanlar geç iltihak bakayas,

olarak kabul edilir. Bu durumda bulunan yükümlüler hakkında 24 üncü madde hükümleri uygulanır.

(2) Yoklama kaçağı ve saklılardan; erteleme hakkı bulunanların talepleri halinde yoklamaları yapılmadan ertelenir, erteleme hakkı bulunmayanlardan, muayeneleri neticesinde askerliğe elverişli olduğu anlaşılanlar ilk sınıflandırma kaynağına alınır.

(3) Yoklama kaçağı ve saklılardan sınıflandırıldıktan sonra bu Kanunda yazılı bir mazeret nedeniyle ertelemesi yapılanlar, ertelemelerinin bitimini müteakip ilk celp döneminde sevk edilir.

(4) Er statüsündeki bakayalar cezaevinden tahliye olanlar hariç ele geçirilmesini müteakip derhal sevk edilirler. Bunlardan bu Kanunda yazılı bir mazeret nedeniyle ertelemesi yapılanlar erteleme bitimini müteakip ilk mesai gününde sevk edilir.

(5) Yedek subay ve yedek astsubay adayı statüsündeki bakayalar ise ele geçirildikten sonraki ilk celp döneminde sevk edilirler. Bunlardan bu Kanunda yazılı bir mazeret nedeniyle ertelemesi yapılanlar erteleme bitimini müteakip ilk celp döneminde sevk edilir.

BAŞKAN – 21’inci madde hakkında söz isteyen? Yok.

21’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22’nci madde celp ve sevk esaslarına dairdir.

Celp ve sevk esasları

MADDE 22- (1) Yoklamaları neticesinde askerliğe elverişli oldukları tespit edilenler Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre askere sevk edilir.

(2) Barışta ve seferde silahlı altına alınan yükümlülere yol ve iâşe bedeli ödenir.

BAŞKAN – 22’nci madde hakkında söz almak isteyen var mı? Yok.

O hâlde 22’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sevke ilişkin mazeret hâlleri, 23'üncü maddeye geldik.

Sevke ilişkin mazeret halleri

MADDE 23- (1) Askere sevk için çağrıldıkları halde;

a) Kendisinin tutukluluğu veya hükümlülüğü,

b) Kendisinin herhangi bir sağlık kurumu raporuyla belgelendirilmiş istirahat gerektiren hastalığı,

c) Eşi veya ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin sağlık kurumu heyet raporuyla belgelendirilmiş hayati tehlike içinde olduklarını gösteren hastalığı,

ç) Sevkten önceki veya sonraki onbeş gün içinde eşinin, ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin ölümü,

d) Sevkten önceki veya sonraki onbeş gün içinde kendisi veya ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin evlenmesi,

e) Sevkten önceki veya sonraki iki ay içinde çocuğunun doğması,

nedeniyle sevkinin yaptırılmayanlar, bu mazeretlerini kanıtlayan belgeleri askerlik şubesine teslim ederler.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki yükümlülerden bakaya olanlara bu süreleri için 24 üncü maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(3) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamındakiler istirahati bitiminde derhal sevk edilir. Diğerleri ise müteakip celbe bırakılır.

(4) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN – 23'üncü madde hakkında söz almak isteyen var mı? Yok.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24'üncü madde yoklama kaçağı, saklı ve bakayalara verilecek cezalara ilişkindir.

Yoklama kaçağı, saklı ve bakayalara verilecek cezalar

MADDE 24- (1) Barışta, kabul edilebilir bir özrü olmaksızın;

a) Yoklama kaçakları ve saklılar için, yoklama kaçağı kaldıkları tarihten,

b) Bakayalar için, bakaya kaldıkları tarihten,

c) Geç iltihak bakayaları için kendilerine tanınan yol süresinin bitiminden,

ç) Yedeklerden çağrılanlar için, birlikte işleme tabi olanların en son gönderilme tarihinden,

itibaren kaçak kaldıkları gün süresi kadar idari para cezası ile cezalandırılır. Bunlardan kendiliğinden gelenler her gün karşılığı 5 Türk lirası, yakalananlar ise her gün karşılığı 10 Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır. Bu fıkra kapsamında belirlenen idari para cezalarının yeniden değerlendirmesinde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin yedinci fıkrası, bir Türk lirasının küsuru dikkate alınarak uygulanır. İdari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.

(2) Yapılan muayenelerinde askerliğe elverişli olmadıkları anlaşılanlar, askerlikten muafiyet hakkı olanlar ile bu Kanunda belirtilen nedenlerle erteleme hakkı olduğu halde süresi içerisinde işlem yaptırmayanlara erteleme sürelerine denk gelen günler için idari para cezası uygulanmaz.

(3) İdari para cezası vermeye yetkili makam; askerlik şubesine bizzat müracaat eden yükümlüler için müracaat ettiği, kolluk kuvvetleri tarafından getirilen yükümlüler için ise getirildiği askerlik şubesi başkanı; bunun dışındaki durumlar için ise nüfusa kayıtlı olduğu yer askerlik şubesi başkanıdır. Yükümlünün bizzat müracaat ettiği veya getirildiği askerlik şubesi başkanınca uygulanan idari para cezası derhal yükümlünün nüfusa kayıtlı olduğu yer askerlik şubesi başkanlığına bildirilir.

(4) Barışta, birinci fıkra uyarınca verilen idari para cezası kesinleştikten sonra birinci fıkrada sayılan eylemlerden herhangi birini işleyenler ile bu eylemleri seferberlik ve savaş halinde işleyenler hakkında askerlik şubelerince suç dosyaları hazırlanarak yükümlünün nüfusa kayıtlı olduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir.

BAŞKAN – 24’üncü madde hakkında söz isteyen?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Sancar, buyurun lütfen.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Burada da 1111 sayılı Yasa’yla birlikte yine 24’üncü maddede bir sefere mahsus bir şans tanınarak, bir hak verilerek paralıya tabi olabilecekleri vardı değil mi?

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Geçici madde olarak eklendi.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Geçici olarak uygulanan bu madde 24’üncü maddenin genel hâlini kapsamıyor, doğru mudur? Yani bir sefere mahsus verilen bir haktır.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Soruyu anlamadık.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Şimdi, 24’üncü maddede yoklama kaçağı, saklı ve bakayalara verilecek cezalar var. Bu cezalarla ilgili, bu madde geçtiğinde paralı için başvurup da bir sefere mahsus paralı hakkı alanlar bu cezaya maruz kalacak mı?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Kalacak, ceza devam edecek.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Bu, bir sefere mahsus verdiğiniz haktan faydalananlar da mı dâhil?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Evet dâhil.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Yani bedelli parasını da verecek komutanım, bunu da verecek.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – 3 Ağustos 2018’de malumunuz, Sayın Başkanım, biz bir bedelli yasası geçirdik ve daha önceden de bazı kanunlardaki değişikliklerle idari para cezalarının tahakkuk eden, kendileri değil, faizleri iptal edildi yani af kapsamında. Bunu bu maksatla, yoklama kaçağı ve bakaya olanların sürekliliğini azaltmak maksadıyla da biz para cezalarının devam ettirilmesi tarafındayız. Yani yoklama kaçağı bakaya olup bedelli askerlik kurasına girse dahi eğer cezayı hak etmişse o cezayı ödeyecek.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sağ olun, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Davut Paşa.

24’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25’inci madde terör örgütleri ile devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunanların silah altına alınmalarıyla ilgili.

Terör örgütleri ile Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunanların silahaltına alınmaları

MADDE 25- (1) Terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaklı yahut bunlarla irtibatlı olan ve askerliğe elverişli oldukları anlaşılan yükümlülerden, yoklama kaçağı ve bakayalar dâhil bu Kanunda yazılı geçerli mazereti olmayanlar, Bakanlıkça belirlenecek celp ve sevk esaslarına göre silahlata alınır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Oylamaya sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26'ncı madde yoklama kaçağı ve bakayaların takiplerine dairdir.

Yoklama kaçağı ve bakayaların takipleri

MADDE 26- (1) Yoklama kaçakları ve bakayalar; askerlik ödevlerini yerine getirmek maksadıyla yakalanmaları için Bakanlıkça İçişleri Bakanlığına bildirilirler. Yakalanarak muhafaza altına alınanlar, mesai saatleri içerisinde en yakın askerlik şubesine getirilirler. Mesai saatleri dışında veya askerlik şubesinin bulunmadığı yerlerde ilgili kolluk kuvveti tarafından hazırlanan tutanağa istinaden derhal serbest bırakılırlar.

BAŞKAN – 26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

27'nci madde yoklama, celp ve sevk duyurularına dairdir.

Yoklama, celp ve sevk duyuruları

MADDE 27- (1) Yoklama, celp ve sevk ile ilgili hususlar, Bakanlık tarafından Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ve diğer ulusal yayın yapan televizyon ve radyo kanalları aracılığıyla zorunlu yayın kapsamında duyurulur. Ayrıca Bakanlığın resmi internet sitesinde ve e-Devlet sisteminde ilan edilir. Bu duyuru ve ilan yükümlülere tebliğ mahiyetindedir.

(2) Duyurular ulusal yayın yapan televizyon ve radyo kanalları tarafından Bakanlıkça talep edilen tarihlerde ve 19:00-23:00 saatleri arasında en az bir kez yayınlanır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, duyuruların yayımlandığı kanalları, tarih ve saati Bakanlığa bildirir.

BAŞKAN – Bu konuyla ilgili söz almak isteyen? Yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 27'nci madde kabul edilmiştir.

28'inci madde izin sürelerine dairdir.

ALTINCI BÖLÜM

Muvazzaflık

İzin süreleri

MADDE 28- (1) Erbaş ve erlere muvazzaflık hizmetinin her ayı için bir gün izin verilir.

(2) Askerlik hizmetinin gerektirdiği görev ve yükümlülükleri yerine getirme konusunda gayret ve çalışmaları sonucu emsalleri arasında üstün başarı gösteren erbaş ve erlerden, muvazzaf askerlik hizmetleri boyunca, disiplin amiri, disiplin kurulu veya mahkemelerden herhangi bir ceza almamış olanlara, azami üç güne kadar ilave izin verilebilir.

(3) Radyoaktif ışınla çalışan erbaş ve erlere, her ay için iki gün ilave izin verilir.

(4) Muvazzaflık hizmeti esnasında eşi doğum yapan ya da eşi veya ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından biri vefat eden, erbaş ve erlere, talepleri üzerine ilave on gün izin verilir.

(5) Askerlik hizmetini yedek subay ve yedek astsubay olarak yerine getirecek yükümlülerin izinleri 926 sayılı Kanunda belirtilen sürelerle göre oranlanarak verilir.

(6) Bu madde kapsamında verilen izinler askerlik hizmet süresinden sayılır.

(7) Birinci fıkra kapsamındaki izinler için bir defa, dördüncü fıkra kapsamındaki izinlerde ise her defasında gidiş ve dönüş yol ve işe bedelleri birlik komutanlıklarınca ödenir. Birinci fıkra kapsamındaki izinlerde bir defa gidiş ve dönüş yol süresi verilir.

(8) Bu maddede yazılı izinlerin dışında izin vermeye, Cumhurbaşkanı yetkilidir. Verilecek bu izinlerin askerlik hizmetinden sayılıp sayılmayacağı Cumhurbaşkanınca tespit edilir.

BAŞKAN – 28’inci madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Sayın Vahapoğlu, buyurun lütfen.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Bakanım, daha önce ifade ettiğim üzere, bu maddenin (2)’nci fıkrasının son kelimesinin “izin verilir.” olarak düzeltilmesini ve 8’inci bentteki “İzin vermeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.” ifadesinin “Millî Savunma Bakanı” yetkilidir olarak düzeltilmesini kurula arz ediyorum.

BAŞKAN – Davut Paşa, sizin bir görüşünüzü alayım lütfen.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Sayın Başkanım, eski kanunun uyarlaması.

BAŞKAN – Dolayısıyla eski kanunda bu hükümler var.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Evet, aynı Bakanlar Kurulu...

BAŞKAN – Bir uygulamadan geçmiş, bir tecrübeye de sahip. Her ne kadar ben de aslında Sayın Vahapoğlu’nun dediğine katılıyorum her yerde ama bu tecrübe ışığında bu ana kadar bir sıkıntı oluşturmadı size.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ - Oluşturmadı.

BAŞKAN – Çünkü her zaman deprem olmuyor, her zaman su baskını olmuyor. Bir Van Erciş depreminden dolayı Bakanlar Kurulunca otuz güne kadar, kırk beş güne kadar tüm askerlere, orada görev yapanlara bir izin verildi, bu, ona ilişkindir. Yoksa diğer işlerde zaten komutan yetkilidir diye düşünüyorum.

28’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29’uncu maddeye geçiyoruz.

Sağlık izin süreleri

MADDE 29- (1) Erbaş ve erlerin hava değişimi ve istirahatte geçen sürelerinin, tabi olduğu hizmet süresinin her ayı için bir günlük kısmı askerlik hizmetinden sayılır.

(2) Yedek subay ve yedek astsubaylardan hastalananlar, muvazzaf subay/astsubay emsalleri gibi sıhhi izin süresine tabi tutulurlar. Sıhhi izin süresince, özlük hakları saklı kalmak kaydıyla, yedek subay veya yedek astsubaylıkta alınan sıhhi izin sürelerinin tabi olduğu hizmet süresinin her ayı için bir günlük kısmı askerlik hizmetinden sayılır. Bu sürenin hesabında yedek subay veya yedek astsubay adaylığında alınan istirahat veya hava değişimi süreleri de dâhil edilir.

(3) Yedek subay adayları veya yedek astsubay adaylarının kanuni mazeretlerine dayalı olarak sınıf okulundan ayrı geçirilen sürenin, sınıf okulu toplam süresinin üçte birinden fazla olması halinde veya sınıfı görevi yapamaz raporu alanlar hakkında geçici terhis işlemi yapılır. Bir sonraki dönemde hastalıklarının devam etmediği sağlık raporu ile saptananlar ve yeniden sınıflandırılanlar yeni dönemin tamamına katılırlar.

BAŞKAN - 29'uncu madde sağlık izin sürelerine dairdir.

29'uncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

O hâlde 29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30'uncu maddeye geçiyoruz.

Firar ve izin veya hava değişimi tecavüzü

MADDE 30- (1) Firar ve hava değişimi/izin tecavüzü durumundaki yükümlüler hakkında tanzim edilen suç dosyası, suçun oluşması için öngörülen sürelerin geçmesini müteakip. soruşturma izni vermeye yetkili komutan veya askeri kurum amiri tarafından ilgili Kanun hükümleri uyarınca soruşturma izni verilmesi halinde, yetkili Cumhuriyet savcılıklarına gönderilir. Yapılan bu işlemler ayrıca kayıtlı oldukları askerlik şubelerine bildirilir.

(2) Haklarında adli makamlarca çıkarılmış yakalama kararı olan firar ve hava değişimi/izin tecavüzü durumundaki yükümlüler ele geçirilinceye kadar kolluk kuvvetlerince aranır. Kolluk kuvvetlerince yakalananlar en yakın adli makama teslim edilir ve adli makamın talimatı doğrultusunda işlem yapılır.

(3) Haklarında adli makamlarca çıkarılmış yakalama kararı olmayan firar ve hava değişimi/izin tecavüzü durumundaki yükümlülerden, kendiliğinden gelen ya da kolluk kuvvetleri tarafından askerlik şubelerine teslim edilenler serbest olarak birlik ve kurumlarına sevk edilir, bunlara yol ve iâşe bedeli ödenmez.

(4) Kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme disiplinsizliklerini işleyen yükümlülerden kendiliğinden askerlik şubelerine gelenler serbest olarak birlik ve kurumlarına sevk edilir, bunlara yol ve iâşe bedeli ödenmez.

BAŞKAN - 30'uncu madde firar, izin ve hava değişimi tecavüzüne dairdir.

30'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31'inci maddeye geçiyoruz.

Askerlik hizmetinden sayılan diğer süreler

MADDE 31- (1) Muvazzaflık hizmeti esnasında sağlık kuruluşlarında tanı ve tedavide geçen süreler askerlik hizmetinden sayılır.

(2) Yargılama sonucu beraat edenlerin gözaltı ve tutukluluk süreleri askerlik hizmetinden sayılır.

(3) Terörle mücadele görevi sırasında veya bu görevinden dolayı alıkonulan veya kaybolanların yeniden birliklerine dönmeleri hâlinde durumları, mensup oldukları kuvvet komutanlıklarınca teşkil edilecek kurul tarafından incelenir. Kaçırılma veya kaybolma ile ilgili olarak kusurlu görülenler hakkında soruşturma dosyası tanzim edilerek yetkili adli makamlara intikal ettirilir. Kurul tarafından kusursuz görülenler ile haklarında kovuşturmayaya yer olmadığı veya beraat kararı verilenlerin birliklerinden ayrı geçirdiği süreler hizmetten sayılır ve ödenmemiş özlük hakları ödenir. Yedek subay ve yedek astsubaylar hakkında 926 sayılı Kanunun ek 30 uncu maddesi hükümleri saklıdır.

BAŞKAN - 31'inci madde askerlik hizmetinden sayılan diğer sürelerle ilişkindir. Muhtemelen daha önceki kanunun aynen tekrarıdır değil mi? Hiçbir yeni değişiklik yok.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN - 31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

32'nci maddeye geçiyoruz.

Askerlik hizmetinden sayılmayan diğer süreler

MADDE 32- (1) Aşağıdaki süreler muvazafılık ve yedeklik hizmeti sürelerinden sayılmaz:

a) Firar, hava değişimi/izin tecavüzü suçları ile kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme disiplinliklerinde geçen süreler.

b) Mahkemelerin hükmettiği hapis cezalarının infazda geçen süreleri.

c) 6413 sayılı Kanunda hizmetten sayılmayacağı açık olarak belirtilmiş disiplin cezaları.

ç) Kendilerini askerliğe elverişsiz hale getirmeye veya getirtmeye teşebbüs ettikleri mahkeme kararı ile sabit olanların yargılanmalarına esas eylemleri dolayısıyla ortaya çıkan rahatsızlıklar ile uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanması nedeniyle mahkeme tarafından haklarında tedaviye karar verilenlerin bu karar nedeniyle yatarak gördüğü tedaviler veya istirahatte ya da hava değişiminde geçirdikleri süreler.

BAŞKAN - 32'nci madde askerlik hizmetinden sayılmayan diğer sürelerle ilişkindir.

Madde üzerinde söz almak isteyen yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33'üncü maddeye geçiyoruz.

Yedek subay veya yedek astsubay olmaya engel haller

MADDE 33- (1) Yedek subay veya yedek astsubay, yedek subay adayı veya yedek astsubay adayı, yedek subay adayı veya yedek astsubay adayı iken;

a) 1632 sayılı Kanununun 30 uncu maddesi ile 926 sayılı Kanununun 50 nci maddesinde belirtilen suçlardan mahkum olanlar,

b) Süresine bakılmaksızın kamu hizmetlerinden yasaklı olanlar ile idari karar sonucu olarak kamu hizmetlerinden çıkarılanlar,

c) Yedek subay veya yedek astsubaylardan askerlik hizmet süresini tamamlamadan çeşitli nedenlerle Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilişkileri kesilen veya mahkeme kararı ile ya da haklarında verilen mahkûmiyet kararının sonucu olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılanlar,

ç) Yedek subay adayı veya yedek astsubay adaylarından Bakanlıkça bu konuda çıkarılan yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde;

1) Disiplinsizlik ve ahlaki durumları nedeniyle yedek subay veya yedek astsubay olması uygun görülmeyenler,

2) Türk Silahlı Kuvvetlerinin manevi şahsiyetine gölge düşüren veya askerliğin şeref ve haysiyetiyle bağdaşmayacak eylemlerde bulunanlar ile tutum ve davranışlarıyla yasa dışı siyasi, yıkıcı, bölücü ideolojik görüşü benimsemiş olduğu anlaşılanlar,

3) Yedek subay veya yedek astsubay eğitim ve öğretiminde başarı gösteremeyenler,

d) Subay, astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş veya er olarak görev yaparken askerlik hizmet süresini tamamlamadan disiplinsizlik veya ahlaki nedenlerle Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilişkileri kesilen veya mahkeme kararı ile ya da haklarında verilen mahkûmiyet kararının sonucu olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılanlar,

askerlik hizmetini er statüsünde tamamlar. Bunların askerlik hizmeti erbaş ve erlerin hizmet süresi kadardır.

BAŞKAN - 33'üncü madde yedek subay veya yedek astsubay olmaya engel hâllere ilişkindir.

33'üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

33'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34'üncü maddeye geçiyoruz.

Katılış, statü değişikliği ve terhis

MADDE 34- (1) Sevk edilen yükümlülerin katılışları, birlik veya kurumlarınca Bakanlığa bildirilir.

(2) Terhis edilen yükümlüler için birlik komutanlığı veya kurum amirliğince terhis belgesi tanzim edilerek yükümlüye verilir ve kıta şahsi dosyası ile birlikte kayıtlı olduğu askerlik şubesine gönderilir.

(3) Askerlik hizmetini yapmakta iken yedek subay veya yedek astsubay olma hakkını veren öğrenim kurumlarından mezun olanların yedek subay veya yedek astsubay olarak statü değişikliği talepleri dikkate alınmaz.

BAŞKAN - 34'üncü madde katılış, statü değişikliği ve terhise dairdir.

34'üncü madde hakkında söz almak isteyen var mı? Yok.

34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

35'inci maddeye geçiyoruz.

Noksan hizmetlilere ilişkin işlemler

MADDE 35- (1) Noksan hizmetli yükümlülere öncelikle 1 1/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre askerlik hizmet süresinin tamamlanması maksadıyla askerlik şubesince tebligat yapılır. Tebligat tarihinden itibaren noksan hizmetini tamamlamak üzere iki aylık süre içerisinde askerlik şubesine müracaat etmeyenler hakkında 24 üncü maddede belirtilen bakayalara ilişkin hükümler uygulanır. Noksan hizmetin tamamlanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Birinci fıkra kapsamında tebligat yapılmış olmasına rağmen iki aylık süre içerisinde askerlik şubesine müracaat etmeyenler, yakalanmaları için Bakanlıkça İçişleri Bakanlığına bildirilirler. Yakalananlar mesai saatleri içerisinde en yakın askerlik şubesine getirilirler. Mesai saatleri dışında veya askerlik şubesinin bulunmadığı yerlerde yakalananlar ilgili kolluk kuvveti tarafından hazırlanan tutanağa istinaden derhal serbest bırakılırlar.

BAŞKAN – 35'inci madde noksan hizmetlilere ilişkin işlemlere dairdir.

35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

36'ncı maddeye geçiyoruz.

Tutuklu ve hükümlü işlemleri

MADDE 36- (1) Askerlik hizmetine başlamadan önce veya askerlikleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı, bir yıl ve daha az süreli hapis cezasına hükmedilenler ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (e) ve (f) bentlerinde yazılı tedbirler veya adli para cezasına mahkûm edilen yükümlüler hakkında verilen ceza ve tedbirlerin

yerine getirilmesi askerlik hizmetlerinin sonuna bırakılır. Bu durumdakiler terhis edildikleri zaman serbest bırakılmayıp cezalarının çektirilmesi için kıta ve kurumlarınca buldukları yer Cumhuriyet savcılıklarına teslim edilirler.

(2) Bir yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı cezaya hükmedilenler kıta ve kurumlarınca buldukları yer Cumhuriyet savcılıklarına teslim edilirler. Bunlardan askerlikle ilişi olanlara tahliyelerinde cezaevi idarelerince onbeş günlük süre içerisinde askerlik şubesine müracaat edecekleri tebliğ edilir ve buna ilişkin belge askerlik şubesine gönderilir. Askerlik şubelerine kendilerine tanınan süre içerisinde gelmeyenler hakkında bakaya hükümleri uygulanır.

(3) İnfazları geri bırakılan mahkûmiyetler için zamanaşımı işlemez.

BAŞKAN - 36'ncı madde tutuklu ve hükümlü işlemlerine dairdir.

36'ncı madde hakkında söz almak isteyen var mı? Yok.

36'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

37'nci maddeye geçiyoruz.

Diploma, sertifika ve ehliyet gibi belgeler

MADDE 37- (1) İlgili mevzuat hükümlerine uygun olarak alınmış bir diploma, sertifika veya ehliyet gibi belgelere sahip olan, bu Kanun hükümlerine göre silahaltına alınan ve askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekte olan erbaş ve erler, özel kanunlarda belirtilen koşullara uyulması şartıyla, yetkili komutanlık/amirliklerin onayı ile bu belgelerin kendilerine verdiği yetki kapsamındaki görevlerde çalıştırılabilir, mesleki hizmetlerin yürütülmesinde görevlendirilebilir.

BAŞKAN – 37'nci madde diploma, sertifika ve ehliyet gibi belgelere dairdir.

Bu madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

37'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38'inci maddeye geçiyoruz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yurt Dışı Erteleme ve Dövizle Askerlik

Yurt Dışı Erteleme

MADDE 38- (1) Yabancı ülkelerde;

a) Çalışma iznini de ihtiva eden oturma izni veya doğrudan çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren veya bir meslek ya da sanat mensubu sıfatı ile bulunanlar,

b) Yabancı bandıralı gemilerde gemi adamı statüsünde bulunanlar,

c) İkamet eden çok vatandaşlık hakkına sahip olanlar,

durumlarını ispata yarayan belgeler ile bağlı buldukları Türk konsolosluklarına başvurmaları hâlinde, bunların her türlü askerlik işlemleri, Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslara uygun olarak 35 yaşını tamamladıkları yılın sonuna kadar ertelenebilir.

(2) Erteleme şartlarını haiz olmadıkları anlaşılanlar, erteleme süresi içinde herhangi bir takvim yılının yarısından fazlasını yurt içinde geçirenler, erteleme nedeni ortadan kalkanlar ile kendi istekleriyle erteleme hakkından vazgeçenlerin ertelemeleri iptal edilir.

BAŞKAN – 38'inci madde yurt dışı ertelemeye dairdir.

Söz isteyen var mı bu madde üzerinde? Yok.

O hâlde 38'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39'uncu maddeye geçiyoruz.

Dövizle askerlik

MADDE 39- (1) Türkiye Cumhuriyeti tarafından tanınmış yabancı ülkelerde; iltica başvurusu dışında elde ettikleri çalışma iznini de ihtiva eden oturma izni veya doğrudan çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren veya bir meslek ya da sanat mensubu sıfatını haiz olanlar ile bir iş sözleşmesine bağlı olarak, yabancı bandıralı gemilerde gemi adamı sertifikasında yazılı mesleğini icra edenlerden;

- a) Yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, en az üç yıl süre ile fiilen çalışanlar,
- b) Bakanlıkça verilecek uzaktan eğitimi alanlar,

durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları, 9 uncu maddedeki gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca her yılın ilk mesai günü tespit edilen döviz alış kuruna göre Avro veya karşılığı kadar konvertibl yabancı ülke parasını başvuru tarihinde peşin ödemeleri halinde askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar. Uzaktan eğitime ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Yurt dışında ikamet eden ve çok vatandaşlık hakkına sahip olanlar en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunmaları halinde çalışma şartı aranmadan birinci fıkrada belirtilen esaslara göre bu madde hükümlerinden yararlandırılır.

(3) Dövizle askerlik hizmetinden yararlanmak üzere yaptıkları başvuruları kabul edilenlerden;

- a) Ödemeleri gereken yabancı ülke parasını ödemeyenler,
- b) Ücret veya maaşları yurt içinden transfer edilenler,
- c) Yabancı ülkelerde resmî görevle bulunanlar,
- ç) Dövizle askerlik hizmeti dışında diğer statülerde fiili askerlik hizmetine başlamış olanlar,
- d) Oturma veya çalışma iznini iltica nedeniyle aldığı anlaşılabilir,
- e) Müracaatına ait belgelerde sahtecilik veya resmi belgenin düzenlenmesinde yalan beyanda bulunarak idareyi yanıltmak suretiyle dövizle askerlik başvurusunda bulunduğu anlaşılabilir,
- f) Yararlanma şartlarından herhangi birini taşımadıkları sonradan tespit edilenler,

dövizle askerlik hizmetinden faydalanamazlar. Bu durumda bulunan yükümlülerin müracaatları Bakanlık tarafından iptal edilir.

(4) Başvuruları iptal edilenlerin, ödemede bulunmalarına rağmen başvuru işlemleri tamamlanmamış olanların, fazla ödemede bulunduğu anlaşılabilirlerin ödemiş olduğu tutarlar talepleri halinde kendilerine, vekillerine veya mirasçılarına iade tarihindeki kura göre Türk lirası olarak yurt içinde gösterecekleri banka hesabına iade edilir. Ödeme ve başvuru işlemlerini tamamladıktan sonra dövizle askerlik hizmeti kapsamından çıkartılmalarını talep edenlere, askerliğe elverişsiz hale gelenlere, vefat edenlere, Türk vatandaşlığından çıkılmalarına izin verilenler ile Türk vatandaşlığını kaybedenlere geri ödeme yapılmaz.

(5) Ödeme ve başvuru işlemlerini tamamladıktan sonra dövizle askerlik hizmeti kapsamından çıkartılmalarını talep edenlerin istekleri kabul edilmez.

(6) Üçüncü fıkranın (e) bendi kapsamında başvuruları Bakanlık tarafından iptal edilenler yeniden dövizle askerlik hizmetinden faydalanma şartlarını taşımasalar dahi bu madde kapsamından faydalanamazlar.

(7) Yapılan ödemeler, Dışişleri Bakanlığınca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında Hazine adına açılacak özel döviz hesabına Avro olarak kaydedilir. Bu tutarlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca transfer tarihindeki döviz alış kuru üzerinden Türk lirasına çevrilerek Hazine ve Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına aktarılır ve bütçeye gelir kaydedilir.

(8) Döviz tahsilatı ve özel döviz hesabına aktarılması ile ilgili oluşacak transfer ücreti ve diğer masraflar yurt dışı temsilcilikler tarafından yükümlülerden tahsil edilir. Transfer ücreti ve diğer masraflar, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Dışişleri Bakanlığınca belirlenir.

(9) Mülga 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun uygulamaları gereğince dövizle askerlik kapsamından çıkarılanlar, bu Kanun kapsamında yeniden dövizle askerlik hizmetinden yararlanamazlar. Kapsamdan çıkarılanlar ile aynı Kanuna göre işlem görmüş olanların ödemiş oldukları dövizlerin geri ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(10) Bu madde kapsamında dövizle askerlik hizmetinden faydalanmak isteyenlerin işlemlerinin yapılmasında yetki ve sorumluluk Dışişleri Bakanlığındadır.

(11) Seferberlik ve savaş halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN - 39'uncu madde dövizle askerliğe ilişkindir.

Dövizle askerliğe ilişkin 39'uncu madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, onunla ilgili söz talebim vardı.

BAŞKAN – Sayın Sancar, buyurun.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sağ olun.

Biraz evvel de istirham ettim, ben yine de o aradaki asgari ücret farkı Türkiye’de ve yurt dışında ayrı olduğundan dolayı -tekrar göz ardı edilmesini- ve bununla ilgili, yurt dışı dövizle askerliği kabul etmemize rağmen, bedelin yerli ve yabancı olarak tekrar revize edilmesini öneriyorum, bunun için çekimsiz kullanacağım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

39'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

40'ıncı maddeye geçiyoruz.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sağlanan Haklar ve Yapıtlar

Sağlanan haklar

MADDE 40- (1) Muvazafalık hizmetini, 9 uncu madde kapsamında yerine getirenler hariç olmak üzere, erbaş ve er olarak yapanlara aşağıda belirtilen haklar sağlanır.

a) Muhtaç asker ailelerine yapılan yardım miktarı aylık net asgari ücret tutarının yüzde ellisinden az olamaz.

b) Hizmetini tamamlayanlara; askeri öğrenci, dış kaynaktan muvazaf subay/astsubay, sözleşmeli subay/astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş/er temininde, sınav tam notunun yüzde yirmisine kadar ilave puan verilebilir. Bunlardan meslek yüksekokulu veya meslek lisesi mezunu olanlara sınav tam notunun yüzde yirmi beşine kadar ilave puan verilebilir.

c) Toplu Konut idaresinin yaptığı konutların tahsisinde, kendi üzerine kayıtlı konutu olmayanlar, öncelikli istifade ettirilebilir.

ç) Hizmette geçen süre içinde kamunun ve belediyelerin işlettiği deniz ve şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz yararlanır.

d) Hizmette geçen süre içinde müze ve ören yeri gibi yerlerden ücretsiz yararlanır.

(2) 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenler hakkında birinci fıkranın (a) bendi uygulanmaz.

(3) 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edip bu sürenin sonunda terhis olanlardan, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında hizmet borçlanması talebinde bulunanların; 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında geçmiş olan sürelerin taleplerinde 5510 sayılı Kanunun 82 inci maddesine göre prime esas günlük kazanç alt sınırının % 32 'si ile çarpımı neticesinde hesaplanacak kısmı, borcun Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca Bakanlığa tebliğ edildiği tarihi takip eden üç ay içinde ilgili Bakanlıkça ödenir.

(4) Teknik bilimler meslek yüksekokulu ve meslek lisesi mezunları ile tarım, turizm ve mevsimlere bağlı sektörlerde faaliyet gösteren yükümlülerin askere sevki Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç ve önceliklerine göre mesleklerine uygun sınıflandırma ve istedikleri celp döneminde silahaltına alınma taleplerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

BAŞKAN - 40'ncı madde sağlanan haklarla ilgilidir.

40'ncü maddeyle ilgili söz talebi var mı?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İki tane teklif var değil mi 40'ncü maddeyle ilgili? Bunları sırasıyla okutup oylarınıza sunacağım.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, okuduktan sonra söz vereyim.

40'ncü madde üzerindeki değişiklik önergelerinden 1'incisini okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 40'ncü maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz:

Mehmet Ali Çelebi

İzmir

“b) Hizmetini tamamlayanlara askeri öğrenci, dış kaynaktan muvazzaf subay, astsubay, sözleşmeli subay, astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş/er temininde sınav tam notunun yüzde 5'ine kadar ilave puan verilebilir. Bunlardan meslek yüksekokulu veya meslek lisesi mezunu olanlara sınav tam notunun yüzde 10'u kadar ilave puan verilebilir.”

BAŞKAN – Sayın Çelebi, gerekçesini, bu önergeyle ilgili görüşlerinizi alalım lütfen.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Sayın Başkanım, benim en fazla karşı durduğum maddelerden bir tanesi aslında bu.

Şimdi, bir kişi bir senelik askerlik süresini bitirdikten sonra –lisans mezunu olduğunu düşünelim- ayrılıyor ve subaylığa başvuracak daha sonra. Biz diyoruz ki: Buna yüzde 20 kadar ilave puan verelim. Yani 100 üzerinden 20 puan gerçekten çok büyük bir rakam, 20 puan. Ama normal, askerliğini yapmamış, lisans mezunu olmuş, subaylığa o da başvuracak başka bir arkadaş... 20 puan önde başlıyor.

Bu, adaletsizlik bence. Yani bir sene de subay için bir şey değil, bilirsiniz, biz sekiz sene eğitim gördük. Dolayısıyla bir sene eğitim aldı diye 20 puan vermek çok büyük adaletsizlik bence. Bunu uygun görmüyorum, yüzde 5, yüzde 10 olarak değiştirilmesini teklif ettim.

TOKİ'yle ilgili hususta da (c) bendinin buradan çıkarılmasını, sayın vekilimin dediği gibi, ayrı bir maddede veya kanunda düzenlenmesini... Ben ayrı bir maddede düzenledim. Tüm profesyonel askerler dâhil herkesin, ev sahibi olmayanların TOKİ'den öncelikli ev sahibi olma hakkından yararlandırılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, teşekkür ediyorum.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, lütfen, Sayın Sancar.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Yok, buyurun.

BAŞKAN – O zaman Müsavat Bey, bu önerge üzerine değil mi efendim?

DURŞUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, ben de bu 40'ncı maddenin (a) bendiyle ilgili “asgari ücret tutarının yüzde 50'sinden az olamaz” bölümünün “asgari ücretin altında olamaz” diye değiştirilmesi yolunda önerge vereceğim.

BAŞKAN – Peki, önergenizi bekleyelim. Lütfen, alalım, oldu mu, o konu hakkında şey olur.

Sayın Sancar, Sayın Çelebi'nin teklifi üzerine değil mi?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Şöyle, anlaşılması adına, önergeye katıldığımız gibi yani (c) bendinde bu madde çıkarılsın derken maddede kalır yarın...

BAŞKAN – Yok, önce (b)'yle ilişkili.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Bunu şöyle düzeltmek daha doğru olacak bu bentte kalıyorsa “asker, jandarma, polis” yani tüm güvenlik kuvvetlerimizin, güçlerimizin tüm profesyonel personeline bu hak tanınmalı aynı bu konut tapu kıstası kabul edilerek. Yani 2'nci, 3'üncü bir konutu yoksa, TOKİ'de bir hakkı varsa bu sadece bu yasaya özel, bu sınıfa özel olmamalı. Jandarmamıza, polisimize ve askerimize TOKİ'den öncelikli yararlanma hakkı tamamına tanınmak durumunda olursa daha adaletli olur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ METİN DEDE - Başkanım, söz talebim vardı.

BAŞKAN - Buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ METİN DEDE - Bir hususu arz etmek isteriz, Sayın Bakanımın iletmediği, şöyle: 40'ncü maddenin 1'inci fıkrasının (d) bendinde “Hizmette geçen süre içinde müze ve ören yeri gibi yerlerden ücretsiz yararlanır.” cümlesiyle ilgili olarak.

Şimdi, biz bu hakkı zaten Bakanlık olarak tanımış bulunuyoruz, ayrı konu, ama Sayın Bakanımız şunu arz ederler: “Bunu bir kanun maddesi olup kalıcı olarak düzenlemeyelim.” derler, bunu iletmemi istediler efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Pardon, biraz daha açarlar mı, ben tam anlayamadım.

BAŞKAN – Aslında şöyle: Burada bir madde var, “Müze yerlerine, ören yerlerine ücretsiz girerler.” diyor. “Zaten bunu kendi bakan onayıyla yaptık, yasaya gerek yoktu, kalıcı olmasın, ola ki...” Değil mi, bu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ METİN DEDE - Evet, efendim, aynen öyle buyurduğunuz gibi.

BAŞKAN – Tamam, onu not ettik.

Davut Alâ, siz Sayın Çelebi'nin önermesine... Yani şu: Sınav tam notunun yüzde 5'ine kadar ilave puanla, meslekte de yüzde 10'una kadar ilave puan... Çünkü sizinkindeki miktarı azaltıyor, buna ilişkin görüşünüz nedir, aradakini alalım, lütfen, önce bu önergeyi halledelim.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Sayın Başkan, önce hürmetlerimi arz ediyorum tekrardan.

Daha önce de arz ettiğim gibi, cümlenin sonu “verilebilir” Sancar Milletvekilimizin dediği gibi, bunların hepsinin bir kıstası var yani 20 puan verirken disiplin amiri nasıl verecek, hangi kıstasla verecek, hangi çeşitlilikle verecek, bunların hepsini yönetmelikte tek tek yazacağız. “20 puan verilecek.” diye bir şey yok ama aralarında temayüz etmiş, 20 puanı hak etmiş vatandaşımız var mıdır? Bunu hep beraber inşallah göreceğiz.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Bakanım, müsaadenizle...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Biraz önce sayın vekilim de bahsetti, askerlikte net bir şey üzerinden gidersek daha iyi olacak bence komutanım. Çünkü bu verilebilir olayları Türkiye’de öyle şeylere yol açıyor ki Gençlik Spor Bakanlığında güreşçiden futbol antrenörü yaptılar geçen. Bu edinimlerle birlikte buralarda çok ciddi sıkıntılar olacaktır. Birisine 20 puan verecek, öbürüne 1 puan verecek, aradan bir kadrolaşma açılacak burada kusura bakmayın. Dolayısıyla bunu düşük seviyede tutmanın daha uygun olacağını değerlendiriyorum.

BAŞKAN – Aslına bakınca sanki onun dediği de oluyor ama yine de... O zaman şöyle: Şimdi sizdekinde yüzde 20'sine kadar, yüzde 20'sine kadar yüzde 10 da veririm anlamı çıkıyor. Doğru mu?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Doğru.

BAŞKAN – O da diyor ki: Yüzde 10'una kadar verilsin ki burada da 5 olabilir gibi bir düşünce geliyor ama. İkisi arasındaki farkı da söyleyin ondan sonra oya sunacağım.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Sayın Başkanım, şimdi, insanları bir şeye teşvik etmek istediğiniz zaman mutlaka bir ayrıcalık olması lazım. 10 puanla kapanabilecek seçim kriterinde pek çok şeyi olan insanlar var.

BAŞKAN – Aslında süreçte göreceğiz bunun ne kadar olacağını, nasıl uygulanacağını, takip edeceğiz diyorsun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Şimdi, Sayın Komutanım, burada bir sene askerlik yapanlara bir teşvik getiriyoruz. Yani diyoruz ki: Bu arkadaş uzman erbaş olmak istediği zaman buna ben 20 puana kadar vereyim bir sene askerlik yapacağı için. Peki, bu şuna yol açmayacak mı? Uzman erbaşlar, astsubay olmak isteyenlere bir şey vermeyeceğiz...

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Hayır, hayır, öyle bir şey yok.

Sayın Başkanım, örnek veriyorum. Altı aylık askerlik yapan illa ilkokul mezunu olacak diye bir şey yok. Meslek yüksekokulu mezunu bir vatandaşımız da direkt astsubay olmak isteyebilir yani.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Kastım o değil. Kastım şu: Şimdi, bir yıl askerlik yapmış arkadaşlara sırf cazip olsun diye bir 20 puan veriyoruz, doğru mu?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Doğru.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Bu uzman da olabilir, astsubay da olabilir...

BAŞKAN – 20 puana kadar.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – 20 puana kadar astsubay da olabilir, subay da olabilir.

Peki, sorum şu: Hiç o işlere girmeden uzman olmuş, uzmanlıktan astsubaylığa geçiş yapacak ve üç-dört sene de orada kalmış. Biz buna vermiyoruz ama bir yıl askerlik yaptı diye ere veriyoruz. Burada bir sıkıntı var. Bu bir yıl yaptı diye veriyoruz ama uzman erbaşa veya astsubaylıkta dört sene, beş sene göre görev yapıp subaylığa geçecek olan adama veriyor muyuz? Vermiyoruz.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Onların kendilerine has kanunları var.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Ama burada bir haksızlık var işte. Bu bir sene yaptı diye verdiğimiz şeyi, diğer taraflarda vermiyoruz.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Burada insanı tanıyacağız. Tanımadan vermeyeceğiz. Zaten “verilebilir” diyoruz.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Bence ciddi sıkıntılara yol açacak bir uygulama.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Arkadaşlar, sayacağım yani ona göre.

Önerge şu:

40’ıncı maddenin (b) bendindeki şimdi okuyorum: Uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş, er temininde sınav tam notunun yüzde 20’sine kadar ilave puan verilebilir, bunlardan meslek yüksekokulu veya meslek lisesi mezunu olanlara sınav tam notunun yüzde 25’ine kadar ilave puan verilebilir teklifi var orijinalde.

Şimdi, Sayın Çelebi şu teklifi yapıyor, diyor ki: Yüzde 20 ile yüzde 25’e kadar meslek yüksekokullarına yüzde 25 biraz fazla, onun yerine bunu yüzde 5 ile 10’a düşürsek. Ancak Davut Paşa da diyor ki: Bu bir teşvik sistemi. Diğeri olursa belki yeteri kadar teşvik olmaz gibi.

Dolayısıyla da Sayın Çelebi’nin teklifini oylarınıza sunuyorum ve sayacağım.

Bu ilave destek yüzde 5’ine kadar, meslek yüksekokuluna yüzde 10’una kadar olsun diyenleri, kabul edenler... 4. Önergeyi kabul etmeyenler... 4’ten fazla. Önerge kabul edilmemiştir.

Bir başka önerge var yine 40’ıncı maddeye dair, okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1940) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 40’ıncı maddesinin (1)’inci fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

“(a) Muhtaç ailelerine yapılan yardım miktarı aylık net asgari ücret tutarından az olamaz.”

BAŞKAN – Sayın Müsavat, üzerine açıklama yapar mısınız, gerekçeyi mi okutayım?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyalım lütfen.

“Gerekçe:

Muhtaç ailelerine yapılan yardım miktarının aylık net asgari ücret tutarından az olmaması öngörülmektedir.”

BAŞKAN – Mevcut önergede yüzde 50’sinden az olamaz yani yarısını vereceğiz, teklif edilende de tamamını verelim az olmasın diyerek. Dolayısıyla önerge üzerinde söz almak isteyen var mı?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Sancar, buyurun.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Bir de buna bağlı olarak muhtaç asker ailesinin evladı askerdeyken –Allah göstermesin- şehit olduğu takdirde şehit maaşı bağlanıyor. Bu maaşın da oranını öğrenebilir miyim? Ne kadar maaş bağlanıyor?

BAŞKAN – Onunla ilgili bir çalışmayı yapın, o bilgiyi getirin dediği gibi.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Burada “muhtaç aile” diyorsak bin lirayla geçinemeyeceği ortada. Bunun asgari ücret olmasında fayda var bizce de.

BAŞKAN – Müsavat Dervişoğlu’nun önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yine bu madde üzerinde, yine aynı bir önerge var.

Önergeyi okutuyorum:

Milli Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1940) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 40’ıncı maddesinin (1)’inci fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(a) Muhtaç ailelerine yapılan yardım miktarının aylık net asgari ücret tutarının yüzde 50’sine kadar artırılabilir.”

Refik Özen

Bursa

BAŞKAN – Açıklamak mı istersiniz, gerekçeyi mi okutalım?

REFİK ÖZEN (Bursa) – Gerekçe...

BAŞKAN - Gerekçeyi okuyalım lütfen.

“Gerekçe:

Muhtaç ailelerine yapılan yardım miktarının aylık net asgari ücret tutarının yüzde 50’sine kadar artırılabilmesi öngörülmektedir.”

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

40’ıncı madde üzerinde bir önerge daha var.

Sayın Çelebi’nin 40’ıncı maddenin (1)’inci fıkrasının (c) bendine ilişkin bir önergesi var, önergeyi okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 40'ıncı maddesinin (1)'inci fıkrasının (c) bendinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Çelebi

İzmir

BAŞKAN – Sayın Çelebi, gerekçeyi mi okutayım, yoksa açıklama yapmak ister misiniz?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Hemen yapayım.

Bir tane daha önergeyle birleştiriyorum Sayın Bakan. Orada onu çıkartıp ek bir madde düzenliyorum ve Silahlı Kuvvetlerinin bütün mensuplarına TOKİ'den öncelikli ev edinme hakkını sağlıyorum, sağlamaya çalışıyorum daha doğrusu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Davut Paşa, “teşvik” dediniz, şimdi “Bu teşviki çıkartalım.” Bununla ilgili söyleyeceğiniz bir şey var mı? Yoksa oylama yapacağız.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, teşviki çıkartalım demedik. Bu teşvikin tamamına yayılması...

BAŞKAN – Buradan çıkartalım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yine, 40'ıncı maddeyle ilgili bir başka teklifi daha var Sayın Çelebi'nin.

Okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Ali Çelebi

İzmir

“Madde 64: Toplu Konut İdaresinin yaptığı konutların tahsisinde askerlik hizmetini erbaş ve er olarak yerine getirenler, sözleşmeli erbaş ve erler, uzman erbaşlar, astsubaylar, subaylar, kendi üzerine konutu olmayanlar öncelikle istifade ettirilir.”

BAŞKAN – Sayın Çelebi, açıklama mı, gerekçeyi mi okutayım?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Hemen söyleyeyim.

Sayın Bakanım, biraz önceki (c) bendini kaldırarak yeni bir maddeyle tüm Silahlı Kuvvetlerinin yararlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) - Yani burada ben şunu kabul ediyorum: (c) bendinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin bundan faydalanmasında nasıl bir sakınca görüyoruz ben bunu çözemedim. Türk Silahlı Kuvvetlerinin hangi grubu bu (c) bendinden faydalanır, hangi grubu faydalanmaz ben bunu da merak ediyorum. Şimdi yani biz burada bir şey tartışıyoruz da...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Ev sahibi olmayanlar zaten.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – O net. Ama ev sahibi olmayanların, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının, ev sahibi olmayanların tamamı faydalansa ne mahzuru var, ben bunu çözemiyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – İçişleri Bakanlığından, Jandarmadan, Emniyetten gelseler...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) - Ne mahzuru var? Bedava tahsis değil ki bu. Şu anda TOKİ'nin hediyesini tartışmıyoruz, önceliği tartışıyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, söz hakkını Sayın Çelebi'ye verdim.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Şimdi, burada başka bir sıkıntı da var aslında. Böyle bir ev alma imkânı öncelikli olarak sağlanırsa şu an özellikle uzman erbaşların ve astsubaylarımızın lojmanlardan faydalanma oranı da çok kısıtlı. İşte burada, başkanlarımız burada. Uzman erbaşlara lojman verilemiyor. Dolayısıyla böyle bir hak sağlanırsa oralarda da boşalma sağlanacak ve oralara uzman erbaşlarımızın, astsubaylarımızın daha fazla yerleşmesi de sağlanabilecek. Bu da amaçlanabilir.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, teşekkür ediyorum.

Sayın Kavaklıoğlu, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – Değerli Başkanım, Kanun Teklifimiz sadece er, erbaş, yedek astsubay ve de subaylarla ilgili; kapsam bu kadar.

BAŞKAN – Aslında teklif iyi, biz de katılırız diyorsun ama bu kanun sadece erbaşlara yönelik olduğu için o çerçevede kalırsak iyi olur.

Yani ben TOKİ'ye de soracağım, aslına bakınca, tabii, biz istiyoruz ki 80 milyon vatandaşımızdan ihtiyacı olan herkese konut sağlayabilmek lazım.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkanım, ben şimdi merak ettim, tekrar rica edeceğim Sayın Bakan Yardımcısından.

Kimleri kapsıyor bu madde Sayın Bakan Yardımcısı?

BAŞKAN – Sayın Kavaklıoğlu, Sayın Sancar'ın sorusu var. “Konut tahsisi kimi kapsıyor?” dedi.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – (c) bendi Türk Silahlı Kuvvetlerinin hangi mensuplarını kapsıyor?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – Askere aldığımız yükümlüleri kapsıyor.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Şimdi, askere aldığımız yükümlüye görevde kalma hakkı veriyorsunuz, altı ay sonra bu sefer yükümlü oluyor kadrolu.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – Kadrolu olmuyor, hayır efendim.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Şimdi, yedek astsubay astsubaylığa geçiyor. O zaman...

BAŞKAN – Yok, burada sadece erbaş ve er olanlara, yedek subaylar yok burada.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – Astsubay olduğu zaman farklı bir özlükleri var biliyorsunuz, kanunları farklı. Yani subayların kanunu farklı, astsubayların kanunu farklı.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının hangi grubu bu (c) bendinin dışında kalıyor o zaman, ben öyle anlayayım daha çok?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – Şimdi er ve erbaşların dışında kalan hepsi kalıyor.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Yani “Herkes vereyim.” dediğiniz, Sayın Çelebi’nin verdiği. Oldu mu?

...Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

40’inci maddede başka bir önergemiz yok.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, (d) bendi çekildi mi? Biraz evvel böyle bir şey söylenmişti.

BAŞKAN – Yok. O sadece bize söyledi ama biz onu Genel Kurula kadar tezekkür edeceğiz yine. Yok, çekmiyoruz.

40’inci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

41’inci madde yaptırımlara dairdir, okutuyorum:

Yaptırımlar

MADDE 41- (1) Bu Kanun kapsamında kendilerine tanınan erteleme süreleri dikkate alınmak şartıyla askerlik yükümlülüğünü yerine getirmeyen öğrencilerin kayıtları askerlik hizmetini yerine getirene kadar Bakanlığın talebi üzerine ilgili orta ve yükseköğretim kurumlarınca geçici olarak dondurulur. Bu şekilde kayıtları dondurulanlardan herhangi bir harç veya öğrenim katkı payı alınmaz.

(2) Yoklama kaçakları ve bakayalar ile barışta tatbikat ve krđi seferberlik eğitimi bakayaları kamu veya özel hizmete alınamazlar. Bunları kamu veya özel hizmete alanlar hakkında askerlik şubelerince mahallin Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(3) Yoklama kaçağı, saklı ve bakayalar ile barışta tatbikat ve ferdi sekrberlik eğitimi bakayalarına 24 üncü maddede hükmedilen yaptırımlar uygulanır.

BAŞKAN - Bu madde hakkında söz almak isteyen var mı? Yok.

41’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42’nci madde yükümlüler, kamu görevlileri ve sivillerden hayatını kaybedenlerin yakınlarının muafiyet haklarına dairdir, okutuyorum:

DOKUZUNCU BÖLÜM

Askerlik Muafiyeti

Yükümlüler, kamu görevlileri ve sivillerden hayatını kaybedenlerin yakınlarının muafiyet hakları

MADDE 42- (1) Askerlik hizmetini yerine getirmekte iken ölen, hakkında gaiplik kararı verilen, maluliyet aylığı bağlanmasını gerektirecek biçimde malul olanlar ile terhis edildikten sonra askerlik hizmetinin sebep ve tesiri ile hayatını kaybettiği mahkeme kararı ile sabit olanların;

a) Baba ve annesinin müşterek olarak talep ettiği veya baba ya da annesinden biri ölmüş ise sağ olanın talep ettiği kardeşlerinden biri, istekli olmadıkça silahaltına alınmaz veya silahaltında ise terhis edilir,

b) Baba ve annenin müştereken anlaşılmadıkları veya her ikisinin de ölmüş olması durumunda; öncelikle silahaltında olan kardeşi var ise istekli olması halinde terhis edilir, silahaltında kardeşi yok ise veya silahaltındaki kardeşi terhis olmak istemez ise askerlik hizmet sırası gelen ilk kardeş istekli olmadıkça silahaltına alınmaz.

(2) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında hayatını kaybedenlerden;

a) Askerlik hizmetini yerine getirmekte olan yükümlüler ile 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamına giren sivillerin kendilerinden olma çocukları ile aynı anne ve babadan olma kardeşlerinin tamamı,

b) 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe teşebbüsü ve terör eylemi ile bu eylemin devamı niteliğindeki eylemlere, görevi olmadığı halde mukavemet ederken şehit olanların kendinden olma erkek çocukları ile aynı anne ve babadan kardeşlerinin tamamı,

c) Güvenlik korucuları dahil kamu görevlilerinin kendilerinden olma çocuklarının tamamı ile aynı anne ve babadan olma kardeşlerinden biri,

istekli olmadıkça silahlı altına alınmaz ve silahlı altındakiler istekleri halinde terhis edilir. Kardeşlerden hangisinin askerlik hizmetinden muaf tutulacağı birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde düzenlenen usule göre belirlenir. Kardeşlerden muafiyet kapsamına girmeyenler ile muafiyet kapsamına girmekle birlikte bu muafiyetten yararlanmak istemeyenlerin askerlik hizmetini yerine getireceği yerler Bakanlıkça belirlenir.

(3) Bu madde hükümleri seferberlik ve savaş halinde uygulanmaz.

BAŞKAN – Söz almak isteyen var mı? Yok.

42'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

43'üncü madde vatandaşlığa sonradan alınanlara uygulanacak erteleme ve muafiyete dairdir, okutuyorum:

Vatandaşlığa sonradan alınanlara uygulanacak erteleme ve muafiyet

MADDE 43- (1) Türk vatandaşlığını sonradan kazananlar askerliklerini, vatandaşlığı kazandığı tarihteki yaş ve öğrenim durumlarına göre o yıl askerlik çağına giren yükümlüler gibi yaparlar. Bunlardan Türk vatandaşlığına alınmadan önce gelmiş oldukları ülkelerde askerlik yaptıklarını veya askerlik hizmetini yerine getirmiş sayıldıklarını belgeleyenler ile vatandaşlığa alındıkları yıl yirmiiki ve daha büyük yaşta olanlar askerlik yapmış sayılırlar. Bunların askerlikleri, istekleri halinde vatandaşlığa alındıkları tarihten itibaren iki yıl süreyle ertelenir. Ertelemelerinin sona ereceği yıl yoklamaları yapılarak o yıl askerlik çağına giren doğumlarla işlem görürler. Bunlar, seferberlik halinde ihtiyaca göre askere sevk edilebilirler.

(2) Çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybettikten sonra yeniden Türk vatandaşlığını kazananların askerlik işlemleri, önceki askerlik safahatları dikkate alınarak bu Kanunun durumlarına uyan hükümlerine göre yürütülür.

(3) Bu madde hükümlerinden soybağına bağlı olarak Türk vatandaşlığına sonradan alınanlar yararlanamaz.

BAŞKAN – 43'üncü madde üzerinde Müsavat Bey, buyurun lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Burada vatandaşlığa sonradan alınanlara uygulanacak erteleme ve muafiyetten bahsediliyor. Türkiye'de çok sayıda mülteci var, akıbetlerinin ne olacağı belli değil ve yarın bunların nüfuslarının da ne olacağı belli değil. Uzun vadede bunun bir millî güvenlik problemi yaratacağı endişesi içerisindeyiz. Bu konuyla ilgili, Sayın Bakan Yardımcısının açıklamada bulunmasını istiyoruz ve maddeyle ilgili görüşmeler yapılırken muhalefet şerhi vereceğimizi de bu vesileyle ifade etmiş olayım.

BAŞKAN – Müsavat Bey, teşekkür ediyorum.

Sayın Alâ, buyurun.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Sayın Başkanım, kanunda yazıldığı üzere ikili anlaşmalarla eğer ülkeler arasında bir anlaşma varsa ona göre işlem tesis edeceğiz. Vatandaşlığa alındıkları yıl 22 ve daha büyük yaşta olanları da askerlik yapmış sayacağız ama belgelenmeleri şartıyla.

BAŞKAN – Bir cümle daha: Mevcut düzenleme ile bu yeni düzenleme arasında bir fark var mı?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Nedir o? O farkı da söyleyin lütfen.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Örneğin eskiden Suriye’de askerlik yapanları burada askerlik yapmış sayıyorduk, örnek veriyorum, ama şimdi bu şartı kaldırdık. İkili anlaşmalara bağladık bunu yani iki ülkenin birbirlerinin askerlik sistemini benimsemiş...

BAŞKAN – Sayın Müsavat da diyor ki herhâlde: Suriyelilerden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına aldığımız kimselerin askere alınmasında ileride sakınca olabilir. Doğru mudur?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Akıbetinin ne olacağını bilmiyoruz, sayının ne olacağını bilmiyoruz.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Kendi askerlik çağındaysa Türk vatandaşının yükümlülüğü neyse aynısı olacak.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Türk vatandaşı sayıp yapacağız.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – 20 yaşında diyelim vatandaşlığa alındıysa 20 yaşındaki Türk vatandaşı nasıl askerlik yapmakla yükümlüyse aynısı olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu konudaki endişemi tekrarlıyorum.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Sancar, buyurun.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Buna bağlı olarak tabii bu da önemli. Yani burada şimdi Suriye’nin durumu ortada. Hangi askerlik belgesiyle, hangi resmî yazışmalarla o kişi askerlik rüşünü ispat edebilecek ya da böyle bir belgeyi getiremediği takdirde kişisel beyan mı kabul edilecek ve tamamı vatandaşlığa geçenler için de askerlikle ilgili yaş sınırı ne kabul edilecek ve yine tamamı vatandaşlığa geçen örneğin Suriyelilerde biraz önce oyladığımız haklar bir müktesep vatandaşlık hakkı olarak kabul edilerek yedek subaylıkta, asteğmenlikte ve benzeri uzman erbaşlıklarda aynı haklara sahip olabilecekler mi?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Yani subay, astsubay, diğerlerinin hepsinin kanunu farklı Sayın Vekilim. Bu yalnızca yükümlülükle ilgili yani askerlik çağına girip girmemeleriyle ilgili bir madde. İkili anlaşmalarda eğer iki ülke, örnek veriyorum Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti birbirlerinde yapılan askerliği tanyorlarsa oradan gelen vatandaşımıza diyeceğiz ki;“Tamam, sen askerliğini yaptın.” Ama tanyorsa, örnek veriyorum, Güney Afrika Cumhuriyeti’ni, hayır biz tanımıyoruz, askerliğini kabul etmeyeceğiz, Türk vatandaşının yükümlülüğü neyse aynısını yapacağız.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Suriye’yi tanyor muyuz komutanım? Suriye’de askerliği yapılmışlığı bir ikili anlaşma olarak kabul ediyor muyuz?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – İkili anlaşmaların kapsamını şu anda müsaade ederseniz arz etmeyeyim.

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Er olarak başlayıp o da tuğgeneralliğe terfi edecek mi?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Onların statüleri tamamen farklı Sayın Vekilim. Yani bir erin sözleşmeli er olması, sözleşmeli erbaş erlikten uzman çavuşluğa geçmesi, bunların kanunlarda ve özellikle yönetmeliklerde belirlenmiş usul ve esasları var. Türk vatandaşı olması, Türk vatandaşlığının soy bağının nasıl olması, cezaları vesaireleri, hepsi ayrı ayrı düzenlenmiş durumda.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

43'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

44'üncü madde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde askerlik yapanlara dairdir, okutuyorum:

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde askerlik yapanlar

MADDE 44- (1) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kanunlarına göre zorunlu askerlik hizmetini yerine getirdiklerini belgelendiren Türk vatandaşları bu Kanun hükümlerine göre askerlik yapmış sayılırlar.

BAŞKAN – 44'üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

44'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

45'inci madde özel durumlarda muafiyetle ertelemeye dairdir, okutuyorum:

Özel durumlarda muafiyet ve erteleme

MADDE 45- (1) İki ülkeden birinde yapılan askerlik hizmetinin sayılmasına dair ikili anlaşmalar kapsamında askerlik hizmetinden muaf tutulacak ya da ertelenecek yükümlülerin işlemleri anlaşma hükümlerine göre yürütülür. Yapılan anlaşmalar kapsamında uygulanacak muafiyet ve ertelemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Barışta, olağanüstü hal veya seferberlik hallerinde veya savaşta, askerliğini henüz yapmadan, Cumhurbaşkanınca gerekli görülen sahalarda özel olarak görevlendirilen gönüllüler, Cumhurbaşkanınca belirlenen şartlara uydukları takdirde askerlik hizmetinden muaf tutulur.

BAŞKAN – 45'inci madde üzerinde söz almak isteyen Sayın Çelebi, buyurun lütfen.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Şimdi, burada ilişiği kesilenlerin ibaresi var. KHK kapsamında ilişiği kesilenlerin durumu sıkıntı yaratıyor mu? Mesela harp okulunda 4'üncü sınıfa gelmiş, 15 Temmuzdan sonra KHK'yle ilişiği kesilmiş, bunlar geçerli olacak mı yoksa ayrı bir statüye mi tabi tutulacak?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Geçerli olacak.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Geçerli sayılacak, anlaşıldı, tamam.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

45'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

46'ncı madde, askerî okullardan ayrılanlara ilişkindir, okutuyorum:

Askeri okullardan ayrılanlar

MADDE 46- (1) Askeri öğrenci olarak okudukları Milli Savunma Üniversitesi ve diğer üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarından ilişigi kesilenlerin, bu okullarda ay olarak okudukları sürenin üçte biri muvazafılık hizmetinden sayılır. Askerlik hizmetinden sayılan sürenin erbaş ve erlerin tabi olduğu hizmet süresini karşılması halinde bunlar askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır.

(2) Birinci fıkrada kapsamındakilerden yedek subay adayı veya yedek astsubay adayı olma hakkı bulunanlar, istekli olmaları ve aday seçilmeleri halinde daha önceki hizmet süreleri dikkate alınmaksızın yedek subay veya yedek astsubayların hizmet süresine tabi tutulur.

BAŞKAN – İlave bir açıklama istiyoruz Şirin Paşa'dan veya Sayın Davut Alâ'dan. "Askeri öğrenci olarak okudukları Milli Savunma Üniversitesi ve diğer üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarından ilişigi kesilenler..." diyor. "...diğer üniversite, fakülte veya yüksekokullar..."dan ne anlamak lazım? Yani "Sahil Güvenlikle ilgili okullar, Jandarmayla ilgili okullar da bu kapsam içindedir." diye düşünülüyor mu?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Örneğin, eski fakülte ve yüksekokul mezunları var, Silahlı Kuvvetler adına resmî elbiseli okunan yerler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamam, anlaşıldı.

Sayın Çelebi, buyurun lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – Özur dilerim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – Jandarma ve Sahil Güvenlik 12'nci maddede düzenlenmiş.

BAŞKAN – Kaçınıcı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – 12'nci maddede düzenlenmiş.

BAŞKAN – 12'nci maddede düzenlenmiş. Dolayısıyla buradaki hak onlar için de geçerli?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – Geçerli, evet, orada aynı şekilde düzenlenmiş.

BAŞKAN – Sayın Vahapoğlu, diyor ki: "12'nci maddede..."

Bir şeyi vardı da Hidayet Bey'in, paralellik olsun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ALPASLAN KAVAKLIOĞLU – Evet, önerge teklifi vardı, o düzenlenmiş zaten Hidayet Bey'in teklifi.

BAŞKAN – "12'nci maddede var sizin söylemek istediğiniz." diyor.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – 46'ncı madde Jandarmalar için de geçerli.

BAŞKAN – 46'ncı madde Jandarmalar için geçerli mi?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Evet, geçerli, Sahil Güvenlik ve Jandarma için de geçerli.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Açabilir misiniz efendim?

BAŞKAN – Sayın Vahapoğlu, buyurun lütfen.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, bu kanunu kim uygulayacak?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Millî Savunma Bakanlığı.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Siz emekli oldunuz, gittiniz, bu kanunu uygulayacak sizin yerinize gelecek bir genel müdür, açtı, bunu okudu. Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi diye bir okul açmışsınız, burada “fakülte veya yüksekokulları”nı anlayarak oradan ötekiyle bağlantı kurma olmaz. Ne mahzuru var Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisini yazmamızda?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Vekilim, 12’nci maddenin (4)’üncü bendinde...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Bakın “Jandarma Genel Komutanlığı” diyoruz, “Sahil Güvenlik Komutanlığı” diyoruz. Siz burada yazarken Jandarmayı ve Sahil Güvenliği askerin dışında tutuyorsunuz. Seferberlik hâlinde bunlara askerlik görevi veriyoruz yeni çıkan yasayla da ya da valilerimiz gereği hâlinde bunları iç güvenlik unsuru olarak kullanıyor, bunları da dikkate almak zorundayız. Yarın önümüze gelmesin, burada yeniden bir pansuman yapalım, ekleme yapalım bu yasa teklifine. Burada net olarak koyalım. Yani yasalar nettir, yorumlamaya tabi değildir. Eğer burada siz fakülte ve yüksekokulları da sayıyorsanız Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisini de sayın.

MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Bunlar üniversite sayılıyor.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Değil efendim, şuradaki tanım cevap vermez, yorumla olmaz yasalar.

BAŞKAN – Sayın Vahapoğlu, teşekkür ediyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şuay Bey, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Sayın Başkanım, bir defa çok net bir ifadeyle şöyle söyleyeyim: Jandarma ve Sahil Güvenlikle ilgili olarak mevcut yasadan ayrık hiçbir düzenleme bunda yapılmadı. Şu anda Jandarma ve Sahil Güvenlik mensupları Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları gibi askerlik muafiyetini aynı şekilde devam ettiriyorlar. Aynı şekilde de, Jandarma ve Sahil Güvenlikle ilgili, üniversite ve okullarla ilgili de düzenleme devam ediyor.

Değerli milletvekili, 12’nci maddenin (4)’üncü fıkrasını okuyorum: “Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinden veya Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okudukları üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullarından ilişiği kesilenlerin...” diye devam ediyor. Dolayısıyla 12’nci maddenin (4)’üncü fıkrasında...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Bakanım, 12’nci madde neyi düzenliyor, maddenin başlığını okur musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Değerli milletvekilim, şunu ifade edeyim: Bakın, biz bu kanun teklifi metninde Jandarma ve Sahil Güvenlikle ilgili hiçbir ayrıksı düzenleme yapmadık, mevcuttaki düzenleme devam ediyor.

BAŞKAN – Yani geriye giden bir adım yok kesinlikle.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Dolayısıyla da endişeye mahal...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Efendim, askerî okullardan ayrılanlarla ilgili bir düzenleme yapıyorsanız o düzenlemeyi yapan maddenin altında bunu yazmanızda herhangi bir mahzur yok ama yazmamanızdan doğabilecek fevkalade büyük büyük mahzurlar var.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – 12’nci maddenin (4)’üncü fıkrası bunu fazlasıyla karşılıyor Değerli Milletvekilim.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Efendim, burada, bir, bakın...

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY - Dolayısıyla hiçbir tereddüt yok.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Niye? Şimdi, sizin getirdiklerinize bir “evet” diyoruz da bir cümle, iki tane kelimenin eklenmesine Bakanlık olarak siz niye karşı çıkıyorsunuz efendim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Sayın Milletvekilim, karşı çıkmadım.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Burada aykırı bir şey yok.

BAŞKAN – Tamam, tamam, bunu Genel Kurulda dikkate alacağız.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Karşı çıktığım için değil, mevcuttaki düzenlemede var, o anlamda söylüyorum.

BAŞKAN – Yok, yok, anladım.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Efendim, bu eksik, bu eksik, bunu kabul edin lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKAN YARDIMCISI ŞUAY ALPAY – Peki.

BAŞKAN – Genel Kurula hazırlıklı olalım, orada dikkate alalım.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Bakın, demin oruç kafayla maddeyi okurken atlamışım “Ben atladım, kusura bakmayın.” dedim ama siz de burada Komisyon üyelerinin ikazlarına dikkat edin. Bu eksiktir, bu madde eksik efendim.

BAŞKAN – Tamam, Genel Kurulda dikkate alacağız.

Sayın Çelebi, buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Burada teknik bir soru sormak istiyorum: Buradan ilişkisi kesilenlerin Sosyal Güvenlik Kurumu 4/C tescil bilgilerinde ilişkisinin kesildiğine dair bir ibare konuluyor mu, burada temsilcimiz vardı, cevap verebilir mi?

SGK TEMSİLCİSİ SERDAR YILMAZKAYA – Evet efendim, konuluyor.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Yani KHK’yle olsa da olmasa konuluyor mu?

SGK TEMSİLCİSİ SERDAR YILMAZKAYA – KHK’yle ayrı kodlar var, her işlem hanesinin ayrı kodu var.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – İşte, ben de bu mağduriyeti dile getirecektim.

SGK TEMSİLCİSİ SERDAR YILMAZKAYA – “Askerî okuldan ilişkisi kesildi.” ibaresi konuluyor.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Sayın Bakanım, işte bu mağduriyet nedeniyle, 669 sayılı KHK ve diğerleriyle ilişkisi kesilen öğrenciler sırf bu SGK’deki ibare nedeniyle yani farklı kodla muhtemelen giriş yapıldığı için işe giremiyorlar. Bu mağduriyete dikkat çekmek istedim sadece.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Müsavat Başkan, bir şey söyleyecek misiniz?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yok, ben söz istemiyorum.

BAŞKAN – Önerge? Yok.

46'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
47'nci madde tazminata ilişkindir.

ONUNCU BÖLÜM

Tazminat Ve Tedaviye İlişkin Hükümler

Tazminat

MADDE 47- (1) Bu Kanun kapsamında askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlere; askere sevk edildiği tarihten geçerli olmak üzere; erbaş ve erler için askerlik hizmet süresinin bitiş tarihine, yedek subay veya yedek astsubaylar için sınıf okulunda geçen sürenin bitiş tarihine kadar ölenler ile sakatlanma sebebiyle süresinden önce terhis edilenlerden veya süresinde terhis edilmiş olsa bile yapılan tedaviye rağmen askerliğe elverişsiz hale gelecek şekilde sakatlanmış olanlardan, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu veya 5510 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmaması veya 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla; ölenlerin dul ve yetimlerine 400.000 gösterge rakamının, sakatlananlara ise Vazife Malullüklerinin Nevileri ile Dereceleri Hakkında Nizamname hükümlerine göre tespit edilecek sakatlık derecelerine göre aşağıda belirlenen gösterge rakamlarının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktar kadar, bir defaya mahsus olmak üzere tazminat ödenir. Ancak, tazminata konu durumun gerçekleştiği tarihte bakaya, firar, hava değişimi/izin tecavüzünde bulunanlar ile kendini askerliğe yaramayacak hale getirmek ve askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçundan hüküm giyenlerin, suça konu eylemleri sonucu ölüm ve sakatlanma nedeniyle ve intihar sonucu meydana gelen ölüm ve sakatlanma olaylarında bu ödeme yapılmaz. Bu tazminattan damga vergisi dışında herhangi bir vergi kesintisi yapılmaz ve bu tazminat haczedilemez. Tazminatın ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

Sakatlık Derecesi

Ödenecek Tazminat Göstergesi

1	400.000
2	360.000
3	330.000
4	300.000
5	270.000
6	240.000

(2) Vatani görevini yapmakta iken barışta ve savaşta, yurt içinde ve yurt dışında, görev esnasında veya görev dışında görevlerinden dolayı, bir saldırıya veya kazaya uğrayanlardan sağlık kurumlarında tedavisi devam edenlere, olay/kaza tarihinden itibaren 36 ayı geçmemek üzere, terhislerini takip eden aybaşından itibaren ve tedavi gördüğü sağlık kurumunca düzenlenen "tedavisinin devam ettiğini belirtir" sağlık kurul raporuna istinaden;

a) Erbaş ve erlere, görevdeki uzman çavuşun (1 yıllık, karargâhta görevli, bekar) aldığı net maaşın üçte ikisi (27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kıbrıs'a Gönderilecek Türk Askeri Birliği Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Başka Giderleri Hakkında Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç),

b) Yedek subaylara, görevdeki emsali yedek subayın (karargâhta görevli, bekar) net maaşının üçte ikisi (375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç),

c) Yedek astsubaylara, görevdeki emsali yedek astsubayın (karargâhta görevli, bekar) net maaşının üçte ikisi (375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç),

her ay sağlık yardımı olarak, bağlı olduğu Bakanlık ve İçişleri Bakanlığı tarafından ilgili bütçe tertibinden ödenir. Bu ödmeden sigorta primi dahil hiçbir kesinti yapılmaz ve tedavi süresinde yapılan sağlık yardımı personelden tahsil edilmez. Olay/kaza durumu, keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanılmaktan, her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlamak veya zarar vermek maksadından doğmuş olursa sağlık yardımı ödenmez.

(3) Tedavisi devam edenlerden;

a) 5434 sayılı Kanunun mülga 45 inci maddesi kapsamında vazife malûlü ya da mülga 64 üncü maddesi kapsamında harp malûlü aylığı bağlananlar ile 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesi kapsamında vazife/harp malûlü aylığı bağlananlara aylık bağlanma tarihini takip eden aybaşından itibaren,

b) Malûllük durumu oluşmaksızın tedavisi kesin işlemlerle sağlık kurulu raporu ile sonlandırılanlara, raporunu takip eden aybaşından itibaren,

sağlık yardımı ödemesi sonlandırılır. Tedavi süresinde yapılan sağlık yardımı personelden tahsil edilmez.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

47'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48'inci madde muvazzaf ve sözleşmeli subay veya astsubaylar ile uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve er iken ayrılanlara ilişkindir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Türk Silahlı Kuvvetlerinden Ayrılan Çeşitli Statüdeki Personel İşlemleri

Muvazzaf ve sözleşmeli subay veya astsubaylar ile uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve er iken ayrılanlar

MADDE 48- (1) Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılan veya ilişkisi kesilenlerin hizmette geçen sürelerinin askerlik hizmetinden sayılmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Türk Silahlı Kuvvetleri adına okudukları Milli Savunma Üniversitesi ve diğer üniversite, fakülte veya yüksekokullar ile meslek yüksekokullardan mezun olmayı müteakip muvazzaf subay ve astsubay naspedilenlerin, bu okullarda ay olarak geçen sürelerinin üçte biri ile muvazzaf subay ve astsubaylıkta geçen sürelerinin tamamı,

b) Dış kaynaktan temin edilen muvazzaf subay ve astsubaylar ile bunların adaylarından deneme süresinin bitimine kadar ayrılanların temel eğitimde ve muvazzaf subay ve astsubaylıkta ay olarak hizmette geçen sürelerinin üçte biri, deneme süresi sonrasında geçen sürelerinin tamamı,

c) Sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubayların ve bunların adaylarının ön sözleşme ve sözleşme sürelerinin toplamının üçte biri,

ç) Uzman erbaşların sözleşme döneminde ay olarak geçen sürelerinin üçte biri,

d) Sözleşmeli erbaş ve erler ile sözleşmeli er adaylarından, ön sözleşme ve sözleşme döneminde ay olarak hizmette geçen sürelerinin üçte biri,

e) Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan statülerde istihdam edilmek üzere temini silahaltında iken gerçekleştirilen yükümlülerin silahaltında geçirilen sürelerin tamamı, askerlik hizmetinden sayılır.

(2) Sayılan hizmet süresi erbaş ve erlerin tabi olduğu hizmet süresini karşılayanlar askerlik hizmetini yapmış sayılır. Hizmet süresini karşılamayanların eksik kalan süreleri, erbaş ve erlerin tabi olduğu hizmet süresi esas alınarak, bu Kanun hükümlerine göre erbaş ve er olarak tamamlattılır.

(3) Yedek subay veya yedek astsubay adayı olma hakkı bulunanlar, yedek subay veya yedek astsubay olmaya istekli olmaları ve yedek subay adayı veya yedek astsubay adayı seçilmeleri halinde daha Önceki hizmet süreleri dikkate alınmaksızın yedek subay veya yedek astsubayların hizmet süresine tabi tutulur.

(4) Sözleşmesi feshedilen uzman erbaşlar ile sözleşmeli erbaş ve erlerin varsa kalan askerlik hizmeti, ilgilinin ilişiği kesilmeden, Bakanlıkça belirlenecek birliklerde erbaş ve er olarak tamamlattırılır.

(5) Özel kanunlarda yer alan askerlik yükümlülüğüne ilişkin düzenlemelerden bu Kanuna aykırı olanlar uygulanmaz.

BAŞKAN - Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Bu konuda biraz izahat alabilirsek sevinirim.

BAŞKAN – Tabii.

Davut Paşa, 48’inci maddeyle ilgili sizden açıklama istiyoruz.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Sayın Başkanım, yaptıkları görevlerin ve okudukları okulların sürelerine göre muafiyet vereceğiz. Mesela, ben Kara Harp Okulu mezunuyum, Harp Okulunu bitirdikten sonra eğer ayrılırsam askerliğimi yapmış sayılacağım ama Harp Okulunun belli bir miktarında, belli bir yılında ayrılırsam onun kanunda geçen miktarı kadar askerlikten düşülecek, eğer eksik kalıyorsa onu yaparım, özü bu örnek verecek olursam.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Yani Harp Okulunda iki yıl okuyan bir öğrencinin böyle bir değerlemesi var mı? Yani iki yıllık öğrenci okuldan ayrıldığı takdirde...

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Üçte 1’i Sayın Vekilim.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Yani o zaman her hâlükârda bir yılı geçen öğrenci askerlik yapmış sayılıyor.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Bir buçuk yıl yetiyor.

BAŞKAN – Bir buçuk yıl yetiyor dediği gibi.

48’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Ben tartışma açmak istemiyorum ama bir konuyu yine dikkatlere çekmek istiyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun, lütfen, kayıtlara girsin, dediğiniz gibi en azından dile getirilmiş olur. Buyurun.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Şimdi, sözleşmeli subay, astsubaylar, sözleşmeli er, uzman erbaşlar, bunların tamamından eğitim süreleri miktarında düşüşler yapıyorsunuz bu maddeyle. Burada niye yine Jandarma ile Sahil Güvenliği dâhil etmiyorsunuz? Jandarma ve Sahil Güvenliğe siz Millî Savunma Bakanlığı Askeralma Genel Müdürlüğü olarak er tahsis edeceksiniz. Bu er yarın uzman olduğunda muaf olacak, oradaki subay, astsubay muaf olmayacak. Bakın, buraya da aynı şekilde ilavenin yapılması lazım, bu bir eksik.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Davut Paşa, buyurun.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Sayın Başkanım, bu 12’nci maddeyi Jandarma Genel Komutanlığımızın ilgili birimleri bizimle beraber hazırladı yani farklı değil. 12’nci maddenin (2)’nci bendinde 48’e dâhil olduklarını orada da belirttik. Yani atıfta var.

BAŞKAN – Tamam.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Şimdi, aynı esaslarla işlem görecekler. Jandarma Genel Komutanlığımızın personeli hazırladı bu 12’nci maddeyi.

BAŞKAN – Orada da öyle diyor.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Efendim, hepsinden haberim var, hepsinden haberim var. Oradan da gelen şey eksik.

BAŞKAN – Aslında bu askerlikle ilgili bir kanun ya, Millî Savunma Bakanlığına ait ya “İçişleri Bakanlığının bir kurumu bizim kanun içerisinde yer almasın.” noktasına geliyor, kısmen anlaşıldı, konu da şey oldu yani.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Ama aynı askerlik şubesinden asker olabiliyorlar.

BAŞKAN – Tabii, tabii, hiç şüphe yok. Jandarma haklarından bir adım dahi geriye gitmiyor.

48’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

49’uncu maddeyi okutuyorum:

ONİKİNCİ BÖLÜM

Yedeklik Dönemi

Seferberlik kaynağı

MADDE 49- (1) Askerlik hizmetini yerine getiren yükümlüler ile Türk Silahlı Kuvvetlerinden çeşitli nedenlerle ayrılan personel seferberlik kaynağına alınır.

(2) Yedek personel seferberlik ve savaş halinde ihtiyaca göre askere sevk edilirler.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

49’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

50’nci maddeyi okutuyorum:

Yaş sınırı

MADDE 50- (1) Yedek personelden; yedek subay ve yedek astsubaylara 5434 sayılı Kanun, uzman erbaşlara 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu hükümleriyle belirlenen yaş sınırları esaslarına göre, erbaş ve erlere ise askerlik çağının sonuna kadar yükümlülük verilebilir.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

51'inci maddeyi okutuyorum:

Silahaltına çağırılma

MADDE 51- (1) Yedek personel seferberlik ve savaş hali, olağanüstü haller ile barış şartlarında tatbikat ve eğitim için kısmen veya tamamen çağrılabilirler.

(2) Ancak tatbikat veya eğitim için çağırılmış olanların tatbikat veya eğitim süresi kırkbeş günü geçemez. Seferberlik ve savaş hali durumu ile olağanüstü hallerde bu süre Cumhurbaşkanınca lüzumu kadar uzatılabilir.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

52'inci maddeyi okutuyorum:

Sefer görev emri ve tebliği

MADDE 52- (1) Seferde görev alacak yedek personele bu görevlerinin barışta en son görev yaptığı birlik ve kurumlarca tebliği esastır. Birlik ve kurumlarca tebliğ edilemeyenler ile sonradan sekr görev emri verilenlerin tebliğ işlemleri askerlik şubelerince yapılır.

(2) Barışta tatbikat veya eğitim için askerlik şubesine çağırılan yedek personel askerlik şubesine gelerek silahaltı davetiyesini almak zorundadır.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

53'üncü maddeyi okutuyorum:

Silahaltına alınan devlet memurları ve işçiler

MADDE 53- (1) Devlet memuru olan yedek personel silahaltına alındıklarında silahaltında buldukları sürece 657 sayılı Kanun gereğince izinli sayılır. Seferberlik ve savaş hali sona erdiğinde, bu personel barış zamanında görev yaptığı memuriyetin eşiği olan memuriyete geri döner. Barış zamanında seferberlik tatbikatları ve ferdi seferberlik eğitimlerine katılıp terhis edilen devlet memurları atanmış olduğu memuriyete geri döner.

(2) İşçi olan yedek personelden silahaltına alınanlar için ilgili kanun hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

54'üncü maddeyi okutuyorum:

Silahaltına alınanların terfi ve kıyafetleri

MADDE 54- (1) Yedek subay ve yedek astsubayların terfilerine ilişkin usul ve esaslar hakkında, 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(2) Yedek personel silahaltına alındıklarında askeri üniforma giymeye mecburdur.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

55'inci maddeyi okutuyorum:

Silahaltına alınan yükümlülerin devam eden ve biten adli kovuşturmaları

MADDE 55- (1) Seferberlik ve savaş halinde; silahlıta alınacak yedek personel ile muvazzaf olarak askerlik hizmetini yerine getiren yükümlülerden alt sınırı beş yıl hapis ve daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlar hariç olmak üzere diğeri bir suç ile sanık olanların yargılamaları veya mahkûm oldukları cezanın infazı terhis sonrasında bırakılır.

(2) Terhis sonrasında bırakılan bu süreler için dava ve ceza zamanaşımı süresi işleme.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

56'ncı maddeyi okutuyorum:

Celp, sevk, katılış ve bakayalar

MADDE 56- (1) Seferberlik ilan edildikten sonra birliğine askerlik şubesi vasıtasıyla gitmek isteyen yedek personelin sevk, askerlik şubesi başkanlıklarının sırasıyla mahalli ve merkezi planlama kapsamında icra edeceği faaliyetler ile sağlanır.

(2) Sefer görevi alan yedek personel; seferberlik ilanında, askerlik şubeleri aracılığıyla sevk edilmek isteyenler ilan saatinden başlayarak altı saat içinde en yakın askerlik şubesine başvurmaya, kendiliğinden birliğe katılmak isteyenler ise ilan saatinden başlayarak kırksekiz saat içinde birliğe katılmaya mecburdur. Yurt dışında bulunanlar en geç altı saat içinde konsolosluk veya elçiliklere başvurmak ve kırksekiz saat içinde birliğine katılmak zorundadır.

(3) Yabancı memleketlerde bulunanlar buldukları yerin elçilik veya konsolosluklarında çağrılırlar.

(4) Seferberlik ve savaş hallerinde birliğe katılışlarda gecikme olması halinde yükümlüler mazeretlerini belgelemek zorundadır. Yurt içinden ve yurt dışından Kanunda belirtilen süreden sonra yapılan katılışlarda mazeretlerini belgelemeyenler hakkında 24 üncü madde hükümleri uygulanır.

(5) Seferberlik tatbikatlarına ve ferdi seferberlik eğitimlerine sevk için çağrıldıkları halde 23 üncü maddedeki mazeretlere sahip olan yedek personel, bu mazeretlerini kanıtlayan belgeleri askerlik şubesine teslim etmek zorundadır. Bunlar hakkında bakaya işlemi yapılmaz. Mazeret bitimini müteakip yedek personel birliklerine sevk edilir. Bu mazeretler dışındaki nedenlerle silahlıta çağrılıp birlikte işleme tabi olduğu kişilerin en son gönderilme tarihine kadar askerlik şubesine gelmeyenler ile askerlik şubesine gelip sevk evrakını alanlardan, kendilerine verilen yol süresi sonunda birlikte işleme tabi olduğu kişilerin en son gönderilme tarihine kadar birliğine katılmayanlar bakaya olarak kabul edilirler ve haklarında 24 üncü ve 26 ıncı madde hükümleri uygulanır ve eksik hizmetleri tamamlatılır.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

57'nci maddeyi okutuyorum:

Yedek personelin erteleme

MADDE 57- (1) Yedek personelin erteleme usul ve esasları Cumhurbaşkanlığınca çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

58'inci maddeyi okutuyorum:

Sağlık sorunu bulunanlar

MADDE 58- (1) Barış zamanı ile seferberlik ve savaş halinde sağlık durumunda değişiklik olduğunu beyan eden sefer görev emri almış yedek personel sağlık durumlarının tespiti için askerlik şubesi başkanlıklarınca Sağlık Bakanlığınca belirlenen en yakın yetkili sağlık kurullarına sevk edilir. Alacakları sağlık kurulu raporuna göre işlem yapılır. Sevk belgesini aldıktan sonra istirahat raporu alanların istirahatleri sonunda kalan hizmetleri tamamlatılır.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.
59'uncu maddeyi okutuyorum:

Terhis

MADDE 59- (1) Seferberlik ve savaş halinde terhis tarihi Cumhurbaşkanınca belirlenir.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.
60'ıncı maddeyi okutuyorum:

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Askerlik şubeleri

MADDE 60- (1) Askerlik şubeleri, kendi şubelerine kayıtlı yükümlüler hakkında yaptıkları işlemleri, diğer askerlik şubelerine kayıtlı yükümlüler hakkında da yapar ve neticesini ilgili askerlik şubesine bildirir.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.
61'inci maddeyi okutuyorum:

Yönetmelik

MADDE 61- (1) Bu Kanunun uygulanması ile ilgili usul ve esasların belirlenmesine ilişkin yönetmelik, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlıkça hazırlanır.

(2) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.
62'nci maddeyi okutuyorum:

Değiştirilen hükümler

MADDE 62- (1) 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun;

a) 64 üncü maddesinin başlığında ve ikinci fıkrasında yer alan “yedek subaylarla” ibareleri “yedek subaylar, yedek astsubaylar ve” şeklinde değiştirilmiş, birinci ve üçüncü fıkralarına “yedek subay” ibarelerinden sonra gelmek üzere yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

b) 75 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yedek subaylarla” ibaresi “yedek subaylar ve yedek astsubaylar ile” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun;

a) 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin (I) numaralı alt bendinin 12 nci satırında yer alan “(Astsubay çavuşlar)” ibaresi “(Astsubay astçavuşlar ve astsubay çavuşlar)” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 56 ncı maddesinin birinci fıkrasına “Yedek Subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi, dördüncü fıkrasına “yedek subaylık” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubaylık” ibaresi eklenmiştir.

c) 72 nci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci ve dördüncü cümlelerine “yedek subay” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

(3) 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununun;

a) 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “yedek subaylar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubaylar” ibaresi eklenmiştir.

b) 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “yedek subaylar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubaylar” ibaresi eklenmiştir.

(4) 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun;

a) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan “çavuştan” ibaresi “astçavuştan” şeklinde değiştirilmiş, (b) bendinin (2) numaralı alt bendinin (a) satırından önce gelmek üzere aşağıdaki satır eklenmiş ve diğer satırlar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“a) Astsubay astçavuş”

b) 43 üncü maddesinin son fıkrasına “yedek subaylar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubaylar” ibaresi eklenmiştir.

(5) 23/2/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun;

a) 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, fıkrada yer alan gösterge tablosu aşağıdaki şekilde ve ikinci fıkrasında yer alan “Birinci ve ikinci” ibaresi “Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenler hariç, birinci ve ikinci” şeklinde değiştirilmiştir.

“Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenler için belirlenen harçlık miktarının net asgari ücretin altında olması halinde ödenecek harçlık tutarı net asgari ücret tutarına tamamlanır.”

“Erbaş ve Erler Gösterge Askeralma Kanununun 5 inci Maddesinin Üçüncü Fıkrası

Kapsamında Askerlik

Hizmetine Devam Edenlere İlişkin Gösterge

Çavuş	1.172	17.500
Onbaşı	1.040	16.500
Er	910	15.500”

b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına “fiilen görülmediği zamanlar için” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlere” ibaresi eklenmiştir.

(6) 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasına “yedek subayların” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubayların” ibaresi ve ikinci fıkrasına “yedek subaylar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubaylar” ibaresi eklenmiştir.

(7) 16/6/1964 tarihli ve 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasına “Yedek subay,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay,” ibaresi eklenmiştir.

(8) 14/7/1964 500 sayılı Kıbrıs’a Gönderilecek Türk Askeri Birliği Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Başka Giderleri Hakkında Kanununun I inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Askeralma Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlere ise bu görevleri süresince 23/2/1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci maddesi kapsamında harçlık ödenir.”

(9) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinin (B) fıkrasının ikinci paragrafında yer alan “okul devresi dâhil yedek subaylıkta” ibaresi “okul devresi dâhil yedek astsubaylık ve yedek subaylıkta” şeklinde değiştirilmiştir.

(10) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâh Kuvvetleri Personel Kanununun;

a) 77 nci maddesinde yer alan “Astsubay çavuş” ibaresinden önce gelmek üzere “Astsubay astçavuş” ibaresi eklenmiştir.

b) 78 inci maddesinde yer alan çizelgenin birinci satırından önce gelmek üzere aşağıdaki satır eklenmiştir.

“Astsubay Astçavuş 8 ay”

c) 82 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yedek astsubay okullarını bitirenler, bitirdikleri tarihten geçerli olmak üzere astsubay astçavuş naspedilirler.”

ç) 84 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“8. Yedek astsubaylar.”

d) 107 nci maddesinin birinci fıkrasına “sicil yoluyla çıkarılanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere kamu görevinden çıkarılanlar veya Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası verilenler” ibaresi ve üçüncü fıkrasına “Silahlı Kuvvetlerden” ibaresinden önce gelmek üzere “Askerlik hizmetini yedek astsubay olarak yapanlar hariç olmak üzere,” ibaresi eklenmiştir.

e) 126 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “Yedek subaylara” ibaresi “Yedek subaylar ve yedek astsubaylara” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 143 üncü maddesinin birinci fıkrasına “tutarın %50’si” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay okulu öğrencilerine ise 2.680 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın %80’i” ibaresi eklenmiştir.

g) Ek 17 nci maddesinin (A) fıkrasında yer alan tablonun “Astsubaylar: (Üstçavuş ve kıdemli üstçavuşlukta altışar yıllık rütbe bekleme süresine tabi olanlar)” başlığına aşağıdaki satır eklenmiştir.

“ Açvş. 80”

ğ) Ekli EK-VIII/C sayılı Cetvelin başlığına “ASTSUBAYLAR” ibaresinden sonra gelmek üzere “İLE YEDEK ASTSUBAYLAR” ibaresi ve cetvele aşağıdaki satır eklenmiştir.

“10.Açvş. 590 600 610 620 630 645 660 675 690”

(11) 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanununun 7 nci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesine “yedek subay,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay,” ibaresi eklenmiştir.

(12) 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanununun 7 nci maddesinin (b) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “çavuş” ibaresi “astçavuş” şeklinde değiştirilmiştir.

(13) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine “Yedek subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

(14) 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanunun;

a) 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına “yedek subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

b) 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasına “istihdam edilenler ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay ve” ibaresi eklenmiştir.

(15) 21/4/2004 tarihli ve 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanunun 2 nci maddesine “astsubay” ibaresinden sonra gelmek üzere “(yedek astsubay hariç)” ibaresi eklenmiştir.

(16) 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 118 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “er ve erbaşlar ile yedek subaylar” ibaresi “er ve erbaşlar, yedek astsubay ve yedek subaylar” şeklinde değiştirilmiştir.

(17) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun;

a) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine “yedek subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

b) 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Yedek subay veya er” ibaresi “Yedek subay, yedek astsubay veya erbaş ve er” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 40 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun 13 üncü satırındaki “astsubay,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay,” ibaresi eklenmiştir.

ç) 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “yedek subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “,yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

d) 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasına “subaylığa geçirilenler” ibaresinden sonra gelmek üzere, “veya yedek astsubaylık hizmetini takiben astsubaylığa geçirilenler” ibaresi eklenmiştir.

e) 49 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “astsubay” ibaresinden sonra gelmek üzere “(yedek astsubay dahil)” ibaresi eklenmiştir.

f) 60 ncı maddesinin onikinci fıkrasının birinci cümlesine “yedek subay nasıp tarihi arasında,” ibaresinden sonra gelmek üzere “yedek astsubay öğrencileri ve adayları askere sevk tarihi ile yedek astsubay nasıp tarihi arasında, genel sağlık sigortalısı olmayan yedek personelden seferberlik tatbikatları veya eğitimleri maksadıyla silahaltına alınanlar tatbikat ve eğitim sevk tarihi ile terhis tarihi arasında,” ibaresi eklenmiştir.

g) 61 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “er ve erbaşlar ile yedek subay öğrencileri” ibaresi “er ve erbaşlar, yedek subay ve yedek astsubay öğrencileri” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya “sevk tarihi,” ibaresinden sonra gelmek üzere “genel sağlık sigortalısı olmayan yedek personelden seferberlik tatbikatları veya eğitimleri maksadıyla silahaltına alınanların tatbikat ve eğitim sevk tarihi,” ibaresi eklenmiştir.

(18) 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanununun;

a) 13 üncü maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “yedek subaylar,” ibaresi “yedek subaylar ve yedek astsubaylar,” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 31 inci maddesinin birinci fıkrasına “yedek subaylar” ibaresinden sonra gelmek üzere, “yedek astsubaylar” ibaresi ve (1) sayılı Disiplin Amirlerinin Ceza Yetkilerini Gösteren Çizelgesinin 3 ve 4 üncü satırlarının birinci sütununda yer alan “Astsb.Çvş.,” ibarelerinden önce gelmek üzere “Astsb. Açvş.,” ibareleri eklenmiştir.

(19) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin;

a) 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (D) bendinde yer alan “yedek subaylara” ibaresinden sonra, gelmek üzere, “yedek astsubaylara” ibaresi eklenmiştir.

b) Ekli (I) sayılı Cetvelinin “B- Aylıklarını 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununa Göre Alanlar” kısmının “2- Astsubaylardan” grubuna aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“j) Açvş. 68”

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

63’üncü maddeyi okutuyorum:

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 63- (1) 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta 1111 sayılı Kanun ile 1076 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici 1’inci maddeye geldik, okutuyorum:

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, mülga 1111 sayılı Kanun kapsamında erteli durumda bulunanlar için, erteleme şartlarını kaybetmedikleri sürece mülga 1111 sayılı Kanundaki yaş süreleri geçerlidir.

(2) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının erbaş ve er ile askerlik yükümlüsü ihtiyacı bu Kanun hükümleri çerçevesinde Bakanlık tarafından Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenecek süre ile karşılanır. Bu suretle Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı emrine yükümlülük esaslı ile verilen personel hakkında diğer yükümlülerin tabi olduğu hükümler uygulanır. 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edenlerden Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı emrine verilenlerin sayısı, istek, tercih durumları ve özlük hakları bu Kanun hükümlerine uygun olarak ilgisine göre Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yürütülür.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yoklama kaçağı, bakaya veya saklı olanlardan, istekli olanlar bir defaya mahsus olmak ve Bakanlıkça belirlenecek ilk bedelli askerlik kurasına girmek üzere bedelli askerlik müracaatında bulunabilirler. Bunlardan kurada bedelli askerlik hizmetine tabi tutulacaklar arasına seçilemeyenler yeniden bedelli askerlik müracaatında bulunamazlar ve müracaat öncesi durumlarına göre silahaltına alınırlar.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik hizmetine erbaş ve er olarak devam edenlerden altı aylık hizmet süresini tamamlayan ve 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam etmek için istekli olanlar hakkında 5 inci maddede belirtilen esaslar uygulanır. Bunlardan talepleri kabul edilenler altı ay süre ile sınırlı olmak üzere askerlik hizmetine devam ederler.

BAŞKAN - Geçici 1'inci madde üzerinde bir değişiklik teklifi var, okutuyorum:

Millî Savunma Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesi üçüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Çelebi

İzmir

“(3) Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte yoklama kaçağı, bakaya veya saklı olanlardan istekli olanlar üç ay içinde başvurmak koşuluyla bir defaya mahsus olmak ve bakanlıkça belirlenecek bir bedelli askerlik kurasına girmek üzere bedelli askerlik müracaatında bulunabilirler. Bunlardan kurada bedelli askerlik hizmetine tabi tutulacaklar arasına seçilemeyenler yeniden bedelli askerlik müracaatında bulunamazlar ve müracaat öncesi durumlarına göre silahlartına alınrlar.”

BAŞKAN – Sayın Çelebi, buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Bu yoklama kaçağı, bakaya ve saklı olanların ne zaman başvuracağıyla ilgili bir muğlaklık olduğunu değerlendirdik. Yani bu çok sorun değilse bakanlıkça belirlenecek ilk bedelli askerlik kurasına girmek üzere onu karşılıyorsa sorun yok. Benim amacım burada biraz daha bunu, bu maddeyi tartışmak çünkü biraz önce sayın vekilim de bahsetti, 460 bin yoklama kaçağı ve bakaya var. Bunlardan 60 bini eğer kurada çıkarsa geriye kalan 400 bin ne olacak? Direkt yükümlü erbaş olarak gidecek gibi gözüküyor ama kanun çıktıktan bir hafta sonra önümüze gelecek bu mesele. Bununla ilgili bir tedbir almamız gerekiyor.

BAŞKAN – Davut Paşa, bununla ilgili açıklama istiyoruz.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Sayın Başkanım, zaten zaman olarak orada “ilk kura” dediğimiz için...

BAŞKAN – İlk kurayı ne zaman yapacaksınız?

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – İlk kurayı öğle seansında arz etmişim, yılda bir kere kura çekeceğiz. Aralığa kadar müracaatları alacağız. Müracaatları aralığın sonunda sonlandırıp kurayı çekeceğiz, kurayı çektikten sonra yükümlülere tebliğ edeceğiz, ödemelerini -kısaca bilgilendirmiş oluyorum- yapanların da...

BAŞKAN – Davut Paşa, burada açıkladıklarınız da kayda giriyor ve bu da bu kanunun yorumlanmasında esas alınıyor. Dolayısıyla bağlayıcıdır yani onu bilin.

ASKERALMA GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL DAVUT ALÂ – Aralık ayında işlemleri bitireceğiz.

BAŞKAN – Tamam.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Geçici 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

64'üncü maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 64- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

65’inci maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 65- (I) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Teklifin maddeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük’ün 45’inci maddesi uyarınca Komisyon Raporu’nun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Mehmet Sait Kirazoğlu, İsmail Kaya, Mehmet Ali Özkan’ın özel sözcü olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifinin tümünün oylanmasından önce kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Komisyon üyelerimiz, teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ben bütün milletvekillerimize, bütün parti gruplarımıza teşekkür ediyorum. Gerçekten normalde bu kanun verildikten sonra Komisyon gündemine alınması için kırk sekiz saatin geçmesi gerekiyordu ancak bütün parti gruplarımıza, vatandaşın da beklentisini dikkate alarak öncelikle gündeme alınması doğrultusunda tavsiye kararı aldığı için teşekkür ediyorum. Bütün milletvekillerimize bu saatte görüşmeyi kabul ettiği için de teşekkür ediyorum. Teklifin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi yazmak isteyen sayın üyelerimiz varsa –ki ifade edildi- 26 Mayıs 2019 Pazar günü saat 18.00’e kadar muhalefet şerhlerini Komisyon bürosuna iletmelerini rica ediyorum. Komisyonumuzun kabul ettiği kanun teklifinin hayırlı olmasını diliyorum. Komisyonumuzun ikinci toplantısını kapatıyorum. Hepinize katkılarınızdan dolayı bir kez daha teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun.

Kapanma Saati: 00.40

